

**Edgar Rice Burroughs**

**Thuvia, dívka z Marsu**

THUVIA, MAID OF MARS

Copyright © 1916 Frank A. Munsey Company

Translation by Dr. Jirka Macák and Ivan Beránek

Copyright © 1997 Edgar Rice Burroughs, Inc.

Illustrations by Zdeněk Netopil

Copyright © 1997 Edgar Rice Burroughs, Inc.

Layout by Pavel Štefan

Copyright © 1997 Edgar Rice Burroughs, Inc.

All rights reserved

BARSOOM™ and JOHN CARTER, WARLORD OF MARSTM  
are trademarks owned by EDGAR RICE BURROUGHS, INC.  
and used by permission

## CARTHORIS A THUVIA

Na masívním lehátku z leštěného ersitu pod obrovským pněm rozkvetlé pimalie seděla dívka. Její něžná nožka, spoutaná filigránským sandálem, netrpělivě tepala do drahokamy posypané stezky, která se vinula mezi mohutnými sorapovými stromy a šarlatovými trávničky královské zahrady Thuvan Dihna, jeddaka Ptarthu. Nad sličnou dívkou stál schýlen tmavovlasý rudý bojovník a šeptal jí do ucha vroucí slova.

„Ach, Thuvie z Ptarthu,“ vzdychal rudý mladík, „proč jen zůstáváte tak chladnou, když moje slova lásky jsou tak vřelá! Ersit, z něhož je vytesáno toto lehátko, jež se mi jeví trojnásobně šťastným, neboť v něm spočívá vaše božské, bezchybné tělo, není chladnější a tvrdší než vaše srdce. Řekněte mi, prosím, ó zbožňovaná Thuvie z Ptarthu, že mohu dosud doufat, že ačkoliv mne nyní nemilujete, přece jednou vzejde den, kdy se stanete mojí princeznou, a já...“

Dívka vstala z lehátka s výrazem překvapení a nelibosti v tváři. Její královská ušlechtilá hlavinka se hrdě napřímila na ladné šíji. Z jejích hlubokých temných očí sršely blesky na mladého muže.

„Zapomínáte se, a zapomínáte také na mravy a zvyky Barsoomu, Astoku,“ řekla vzrušeně. „Nedala jsem vám svolení, abyste si osoboval právo takto oslovovat dceru Thuvan Dihna, ani jste si podobné právo nevybojoval.“

Rudý bojovník uchopil Thuvii vášnivě za ruku.

„A přece budete mojí princeznou!“ zvolal. „Při prsou samotné Isus přísahám a prohlašuji, že nikdo nesmí vstoupit mezi Astoka, prince Dusaru, a jeho vášnivou touhu. Nikdo nesmí překážet, aby Astokovo srdce nedosáhlo toho, po čem žízní. Řekněte mi, že je zde někdo jiný, a já jej vyhledám, vyříznu mu z těla jeho ztrouchnivělé srdce a předhodím je divokým calotům, kteří se prohánějí po pustých dnech vyschlých oceánů!“

Sotva se mužova ruka dotkla dívky, tato zbledla i pod svou měděnou kůží - osoby žen z královských rodů na Marsu jsou totiž považovány za nedotknutelné, téměř posvátné. Čin Astoka, prince Dusaru, byl tudíž znesvěcením. V očích Thuvie z Ptarthu nebyl strach z Astoka, pouze děs z jeho činu a možných důsledků, jež takové jed-

nání mohlo vyvolat.

„Pusťte mne!“ Její hlas zněl tiše a mrazivě. Astok cosi zamumlal a hrubě ji strhl k sobě.

„Pusťte mne!“ opakovala Thuvia rázně. „Nepustíte-li mne, zavolám stráže - víte zajisté, co by pak následovalo.“

Astok nedbal Thuviiných slov, objal ji pravicí kolem ramen a snažil se ji políbit na ústa. Thuvia vzkřikla a udeřila jej do tváře masívními náramky, které obepínaly její levou paži.

„Calote!“ zvolala. „Stráže! Stráže! Pospěšte k ochraně princezny z Ptarthu!“

Okamžitě se řítily tucet strážců přes šarlatový trávník zahrady princezny na pomoc. Jejich obnažené meče zářily v paprscích slunce, kovové ozdoby jejich zbrojí narážely řinčivě na sebe, z jejich hrdel draly se zlobné výkřiky a z očí jim sršely blesky spravedlivého rozhořčení.

Dříve však než urazili polovinu cesty přes královskou zahradu k místu, kde Astok z Dusaru dosud držel vzpínající se Thuvii v objetí, kdosi jiný vyskočil z hustého křoví, které téměř úplně zakrývalo nádhernou zlatou fontánu. Byl to štíhlý, urostlý mladík černých vlasů a pronikavých šedých očí; měl rozložitá ramena a jeho ušlechtilé tahy prozrazovaly skutečného válečníka. Jeho kůže měla pouze matný bronzový nádech - bronz je charakteristický odstín, který odlišuje rudé Martany od ostatních ras odumírající planety. Postavou se jim podobal, pouze odstín jeho kůže a očí byl o poznání světlejší.

A nejen svojí barvou, i svými pružnými pohyby se příchozí lišil od ostatních Martanů. Přeběhl královskou zahradu několika mocnými skoky, které ostře kontrastovaly s poměrně pomalým během strážců.

Astok dosud svíral Thuviinu paži, když se nový bojovník objevil na scéně. Neznámý mladík neplýtl slovy.

„Calote!“ vzkřikl, a vtom již jeho sevřená pěst udeřila do Astokovy brady tak prudce, že tento vylétl do výše a dopadl do pimaliového keře, který rostl za ersitovým lehátkem.

Vítěz se poté obrátil k dívce. „Kaor, Thuvie z Ptarthu!“ zvolal. „Zdá se mi, že osud sem zavedl mé kroky včas.“

„Kaor, Carthorisi z Helia!“ opětovala princezna pozdrav mladého muže. „A co jiného bych mohla očekávat od bojovníka, který je dů-

stojným synem svého otce?“

Carthoris přijal s úsměvem lichotivou zmínku o Johnu Carterovi, pánu Marsu. A vtom již se seběhli udýchaní strážci a zřeli, jak princ Dusaru se zkrvavenými ústy vstává z křoví a chápe se meče.

Astok se chtěl vrhnout na syna Dejah Thoris a vypořádat s ním svůj účet soubojem na život a na smrt, leč strážce jej vzápětí obklopily. Bylo ovšem zcela zřejmé, že první možnost by Carthorisovi přišla nesmírně vhod - nic by mu v té chvíli nezpůsobilo větší radost.

„Jediné vaše slovo stačí, Thuvie, a vězte, že mým nejpříjemnějším potěšením bude na místě ztrestat onoho opovázlivce z Dusaru,“ žádal.

„Není to možné, Carthorisi,“ odvětila Thuvia. „Přestože mne hluboce urazil a ztratil nárok na jakoukoliv moji úctu, zůstává přece jen jeddakovým hostem, hostem mého otce, a jen jemu zodpovídá za nerozvážný čin, který spáchal.“

„Vaše vůle je mi zákonem,“ odpověděl Carthoris. „Nadejde však doba, kdy se Astok bude muset zodpovídat Carthorisovi, princí Helia, z urážky, které se dopustil na dceři přítele jeho otce.“ Mladíkovy oči však svým plápolem svědčily, že Carthoris má k odvetě ještě jiné, silnější důvody, než jen otcovo přátelství.

Líce Thuvie ztmavly pod jemnou, průsvitnou kůží a rovněž oči Astokovy potemněly, neboť ve tvářích obou, Thuvie i Carthorise, vyčetl jejich vzácné, nevyřčené tajemství.

„A vy též mně zúčtujete svoji opovázlivost,“ vyhrkl na Carthorise, odpovídaje na jeho výzvu.

Strážce doposud obklopovaly Astoka. Mladý důstojník, který gardě velel, měl skutečně velmi nepříjemné postavení. Jeho zajatcem byl syn mocného jeddaka; kromě toho byl i hostem Thuvan Dihna - a to až dosud velmi váženým hostem, jemuž byly prokazovány všechny patřičné pocty. Kdyby jej násilím uvrhl do žaláře, mohla by tato osudná příhoda mít za následek válečný konflikt - za čin však, kterého se princ dopustil, zasloužil dle nepsaných zákonů Ptarthu trest smrti.

Mladý muž váhal. V rozpacích zíral na svoji princeznu. I ona tušila, že přítomné okamžiky jsou svrchovaně vážné a rozhodné. Země Ptarth i Dusar žily od nepaměti ve vzájemném míru. Jejich obchodní vzducholodi pluly po věky nerušeně mezi jednotlivými velkoměsty

obou národností. Právě nyní Thuvia zřela, jak vysoko nad šarlatovou, zlatem protkanou kupolí jeddakova paláce majestátně plyne mocný obchodní kolos čirým barsoomským ovzduším k západu do Dusaru.

Jediným svým slovem mohla Thuvia rozpoutat krvavý boj, který by oba národy připravil o výkvět jejich hrdinů a o nesčetné statky, ba důsledky mohly být ještě horší - oslabené zbytky obou národů mohly se pak lehce stát kořistí chamtivých sousedů či posléze být rozdeptány divokými hordami zelených, kteří by přikvačili z vyschlých den oceánů jako morová rána.

Dívčino rozhodnutí nebylo snad diktováno strachem, neboť dítky Marsu téměř vůbec neznají pocit strachu. Bylo to spíše vědomí zodpovědnosti, které jako dcera jeddaka cítila vůči blahu otcových poddaných.

„Zavolala jsem vás, *padware*,“ řekla veliteli stráže, „abyste ochránil osobu své princezny a zachoval mír jeddakových zahrad, jež nesmí být porušen. To je vše. Nyní mne doved'te do paláce. Princ Helia mne bude doprovázet.“

Aniž se znovu ohlédla na Astoka, obrátila se, a chopivši se nabízené Carthorisovy ruky, zvolna odcházela k masívnímu mramorovému paláci, v němž přebýval vládce Ptarthu a jeho skvělý dvůr. Po obou bocích jim kráčely řady strážů.

Tak se podařilo Thuvii diplomaticky zachránit situaci. Ušetřila Astoka nectné potupy násilného uvěznění, která by se ho jako vladařova syna a královského hosta trapně dotkla, a odloučila od sebe oba prince, kteří by se na sebe byli jistě vrhli, sotva by ona a stráž opustily zahradu.

Astok zůstal stát pod pimalií a jeho tmavé oči se zúžily záští v pouhé štěrbiny, když zíral za odcházející krásnou ženou, jež v něm vzbudila neuhasitelnou vášeň. Zároveň krutě žárlil na muže, o kterém byl nyní přesvědčen, že je to právě onen, jenž mu vstoupil do cesty a brání v naplnění jeho lásky.

Když Thuvia s Carthorisem zmizeli v paláci, Astok pokrčil rameny, a zamumlav pustou kletbu, přešel zahradou k postrannímu křídlu budovy, kdež byl se svojí družinou ubytován.

Ještě téže noci se Astok formálně rozloučil s Thuvan Dihnem, a přestože nepadlo ani jediné slovo o trapné příhodě v zahradě, bylo z průběhu audience a z chladné masky jeddaka zřejmo, že pouze staré

pohostinské zvyky jej zdržují, aby neprojevil nad podlým činem prince Dusaru své pohrdání.

Ani Thuvia, ani Carthoris se rozloučení nezúčastnili. Audienční ceremonie byla tak strohá, jak to jen dvorní etiketa dovolovala; když poslední z Dusarianů vstoupil na palubu bitevní vzducholodi, která jej přinesla návštěvou na královský dvůr Ptarthu, a když se majestátní letoun zdvihl z přistávací plochy do výše, oddychl si Thuvan Dihn spokojeně a obrátil se k jednomu ze svých pobočníků. V jeho hlase bylo patrné značné ulehčení, když hodnotil onu nepříjemnou záležitost, která po několik hodin zaměstnávala mysl všech přítomných.

Ale byla opravdu pouze nepříjemná?

„Vyříd'te princí Soranovi,“ přikázal, „že je naším přáním, aby flotila, která dnes ráno odlétla směrem ke Kaolu, byla odvolána a nechť křižuje na západní hranici Ptarthu.“

Jakmile se bitevní vzducholod', unášející Astoka zpět na dvůr jeho otce, obrátila k západu, Thuvia z Ptarthu, sedící na téže lavici, na které ji princ Dusaru tak těžce urazil, zírala na mihotající se světélka letadla, jež mizelo v dálce. Vedle ní, v zářivém svitu bližšího měsíce, seděl Carthoris. Jeho zraky nesledovaly let neohrabaného trupu vzducholodi, nýbrž vpíjely se do profilu spanilé Thuviiny tváře. „Thuvie!“ zašeptal.

Dívka se obrátila ke Carthorisovi. Jeho ruka se snažila letmo spočinout na její, leč ta svou dlaň něžně odtáhla.

„Thuvie z Ptarthu, miluji vás!“ zvolal mladý bojovník. „Řekněte mi jen, že vás moje láska neuráží.“

Thuvia potřásla smutně hlavou. „Láska Carthorise z Helia,“ odvětila upřímně, „může být každé ženě pouze ctí; leč prosím vás snažně, milý příteli, nezahrnujte mne citem, který nemohu opětovat.“

Mladý muž zvolna povstal. Jeho oči se rozšířily údivem. Nikdy nenapadlo prince Helia, že by Thuvia z Ptarthu mohla milovat někoho jiného.

„Ale proč?“ pravil vzrušeně. „Povězte mi jen, Thuvie, proč ani v Kadabře, ani zde na dvoře vašeho otce jste mně nedala dříve najevo, že nemůžete opětovat moji lásku?“

„A domníváte se, Carthorisi z Helia,“ odvětila Thuvia, „že jsem dala něčím najevo, že bych vaši lásku opětovala?“

Carthoris se na chvíli odmlčel, a jsa zabrán v myšlenky, potřásl hlavou. „Máte pravdu, Thuvie,“ řekl posléze. „Ničím jste mně nedala najevo, že můj cit opětujete. Přesto však bych byl mohl přísahat, že mě také milujete. Byl jsem o tom naprosto přesvědčen. Ostatně sama dobře víte, jak jsem vás od první chvíle zbožňoval.“

„Jak bych to mohla vědět, Carthorisi?“ zeptala se Thuvia nevinně. „Řekl jste mně snad kdy cosi podobného? Přešla snad kdy již dříve slova lásky ke mně přes vaše rty?“

„Ale vždyť vy jste to *musela* vědět!“ zvolal Carthoris. „Jsem jako můj otec - bezradný v záležitostech srdce a citu - nedovedu zacházet se ženami; jsem však přesvědčen, že klenoty, kterými jsou posety stezky vašich královských zahrad, stromy, květiny, traviny, to vše muselo vědět a číst lásku, která naplňuje mé srdce od onoho okamžiku, kdy moje oči poprvé spatřily vaši dokonale spanilou tvář. Jak jen vy samotná jste mohla být tak slepou k mému citu?“

„Což dívky v Helii nadbíhají samy svým mužům?“ zeptala se Thuvia.

„Vy si se mnou zahráváte!“ zvolal Carthoris. „Řekněte, že pouze žertujete a že mne přece jen máte ve skutečnosti ráda, Thuvie!“

„Nemohu vám něco podobného říci, Carthorisi, neboť jsem již zaslíbena jinému.“

Tón jejího hlasu zněl prostě a upřímně, nebylo však v něm znát též cosi jako nekonečně hluboký smutek? Kdo to může rozhodnout? „Zaslíbena jinému?“ zašeptal zoufale Carthoris. Jeho tvář zbledla - rázem však se vzpamatoval a díky hrdé krvi svého otce, pána světa, která proudila v jeho žilách, napřímil hlavu.

„Carthoris z Helia vám přeje mnoho štěstí v životě s mužem, kterého jste si vyvolila,“ řekl, „s...“ Odmlčel se, očekáváje, až Thuvia sama doplní ono jméno.

„S Kulan Tithem, jeddakem Kaolu, přítelem mého otce a nej-mocnějšího spojencem Ptarthu.“

Carthoris chvíli po těchto slovech na Thuvii zíral a teprve pak promluvil.

„Vy jej milujete, Thuvie z Ptarthu?“ otázal se.

„Jsem mu zaslíbena,“ odvětila prostě Thuvia.

Carthoris dále nenaléhal. „Je to jeden z nejušlechtlejších lidí Barsoomu a náleží mezi nejzdatnější bojovníky,“ hovořil polohlasně, ja-

koby sám k sobě. „Je přítelem mého otce i mým - kéž bych mu byl raději cizím!“ prohodil náhle drsně.

Myšlenky Thuvie byly zakryty maskou výrazu její tváře, na níž se rozhostil závoj něžného smutku - zda litovala Carthorise, sebe, či zda sebe i jej - kdož ví?

Carthoris, přestože si všiml bolestného výrazu dívčiny tváře, neptal se po příčině této změny. Byl oddaným přítelem Kulan Titha a oddanost toho, v jehož žilách proudí krev Johna Cartera z Virginie, byla pevnější nad žulu.

Mladík uctivě zdvihl ke rtům drahokamy posázený lem Thuviina roucha a políbil jej.

„Na slávu a štěstí Kulan Titha i nejcennějšího šperku, který mu byl udělen,“ pravil vzrušeným, slavnostním hlasem, jenž přesto zněl upřímně. „Řekl jsem vám, že vás miluji, Thuvie, dokud jsem nevěděl, že jste zaslíbena jinému. Nebudu a nesmím vám to říkat znovu, jsem však rád, že to nyní víte, neboť moje láska nezneuctuje ani vás, ani Kulan Titha, ani mne. Mám vás natolik rád, že dovedu do svého citu zahrnout i Kulan Titha - ovšem máte-li jej i vy ráda.“ Poslední Carthorisova slova zněla jako otázka.

„Jsem mu zaslíbena,“ odvětila Thuvia.

Carthoris zvolna couval. Jednu ruku položil na srdce a druhou na rukovět dlouhého meče.

„Mé srdce i můj meč patří vám - navždy,“ řekl smutně. A za okamžik nato vstoupil do paláce a zmizel dívce z očí.

Kdyby se byl vrátil, byl by zřel, jak Thuvia sedí na ersitové lávce s hlavou zabořenou v dlaních. Plakala snad? Nebylo nikoho, kdo by ji viděl.

Carthoris z Helia přišel onoho dne na dvůr přítele svého otce bez jakéhokoliv obřadného ohlášení. Přilétl sám na malém jednosedadlovém letadle, jsa přesvědčen, že bude v Ptarthu mile přivítán jako vždy. A jeho odchod byl právě tak prostý všech obřadů jako jeho příchod.

Thuvan Dihnovi vysvětlil, že právě cestou zkoušel svůj nejnovější vynález v oboru letectví. Podařilo se mu totiž výrazně zdokonalit marťanský aeronautický kompas, který, jsa jednou nařízen na určitý cíl, ukazuje stále k němu, takže stačí, je-li pouze udržován soulad mezi přídí letadla a hrotem jehly na přístroji. Tak lze snadno stihnout

kterékoliv místo na Barsoomu nejprímější a nejkratší cestou.

Carthorisův vynález spočíval v pomocném zařízení, které mechanicky udržovalo před letadla v žádaném směru, jak byl nařízen kompas, a v okamžiku, kdy letoun dosáhl svůj cíl, taktéž automaticky přivodilo bezchybné přistání letadla na zemi.

„Výhody tohoto vynálezu jsou vám jistě zřejmy,“ pravil Carthoris k Thuvan Dihnovi, jenž jej doprovázel k odletišti, které bylo umístěno na střeše paláce. Thuvan Dihn si šel prohlédnout zdokonalený kompas a rozloučit se se svým mladým přítelem.

Asi tucet důstojníků dvorní stráže s několika osobními služebníky bylo seskupeno za jedním a jeho hostem; všichni dychtivě naslouchali rozmluvě - jeden ze služebníků poslouchal tak neomaleně, že musel být blíže stojícím šlechticem pro přílišnou dychtivost dvakrát napomenut a vykázán do patřičných mezí. Patrně jej zázračný mechanismus automatického kompasu velmi zajímal.

„Kupříkladu,“ pokračoval Carthoris ve svém výkladu, „mám před sebou celonoční let - právě tak jako dnes. Zde na tomto kotouči vpravo, který představuje východní polokouli Barsoomu, nařídím ukazatele tak, aby směřoval přímo na přesný bod zeměpisné šířky a délky Helia. Pak uvedu stroj do chodu, zahalím se do svých spacích kožesin a přikrývek a letadlo mne plnou rychlostí bezpečně unáší do Helia. Jsem si jist, že se ve stanoveném čase zcela lehce snesu na přistaviště na střeše mého vlastního paláce - a celou dobu, chci-li, mohu bezstarostně spát.“

„Předpokládáje ovšem,“ odporoval Thuvan Dihn, „že se náhodou nesrazíte po cestě s jiným nočním cestovatelem.“

Carthoris se sebevědomě usmál. „Něčeho podobného se neobávám,“ odvětil. „Pohleďte zde,“ a ukázal na malou páčku nalézající se na pravé straně automatického kompasu. „Toto zde je můj vylučovač srážek - jak jsem sám nazval onen mechanismus. Touto páčkou se zapíná a vypíná celý samořídící systém. Vlastní přístroj, který je regulován onou páčkou, se nalézá pod palubou a ovládá jak řízení, tak i směrová kormidla.“

Vnitřní princip tohoto mechanismu je poměrně velmi prostý - je to rádiový generátor, který difunduje na všechny strany asi do vzdálenosti přibližně jednoho sta yardů radioaktivní paprsky. Pakliže je tato emanace porušena blízkostí jakéhokoliv jiného pevného tělesa,

poruší se též velmi citlivá rovnováha mého přístroje, který okamžitě reaguje mocným impulsem na řídicí mechanismus, jenž otáčí přídíl mého letadla tak dalece a mění jeho směr do té doby, než je radioaktivní sféra kolem letadla úplně volnou, a tu pak opět zaujme směr původního letu, na nějž byl kompas nařízen. Kdyby se snad nebezpečí blížilo od zádi v podobě rychleji letícího letadla, které by do mne mohlo narazit, pak i v tomto případě se neobávám srážky, neboť onen kontrolní přístroj ovlivňuje i rychlostní ústrojí mého letadla a automaticky je patřičně zreguluje, tak aby se můj letoun vyhnul - buď níže, nebo výše, rychleji či pomaleji.

Ve složitějších případech, totiž vyskytne-li se více překážek na jednou nebo překážka, která způsobí vychýlen příděl v úhlu ostřejším než pětadvacet stupňů, anebo když se letadlo ocitne v nepatrné výši kolem jednoho sta yardů nad zemí, motor letounu se samočinně zastaví a uvede v činnost poplašný signál, který pilota okamžitě probudí. Jak vidíte, předvídal jsem všechny možnosti.“

Thuvan Dihn se usmívala pochválil Carthorisův důmyslný vynález. Dotěrný služebník se mezitím protlačil až k boku letadla. Jeho oči, zúžené jako štěrbin, se vpíjely do zajímavého mechanismu kompasu.

„Na jedno jste však přece zapomněl,“ poznamenal uštěpačně sluha.

Shromáždění šlechtici zírali udiveně na sloužícího a jeden z nich jej dokonce uchopil nepříteli něžně za rameno a chystal se jej odstrčit. Carthoris však to nedopustil.

„Sečkejte,“ požádal, „vyslechněme, co nám onen muž chce říci - žádný výtvar lidského ducha není dokonalý. Možná že objevil náhodou vadu, na kterou jsem zprvu nepomyslel. Nuže, milý muži, jakou slabinu či možnost jsem přehlédl?“

Teprve nyní si Carthoris pozorně všiml sloužícího. Byl to úhledný muž obří postavy - statný jako vůbec všichni příslušníci rudé rasy; jeho rty však byly úzké, kruté a škodolibě sevřené, na jedné jeho tváři bylo znát jizvu, bílou linku od rány mečem, táhnoucí se od pravého spánku až k ústnímu koutku.

„Nuže,“ naléhal helijský princ, „mluvte!“

Sloužící váhal. Bylo zřejmo, že v duchu litoval své nerozvážnosti, která jej učinila středem všeobecné pozornosti. Posléze, vida nezbytí,

však promluvil.

„A co když nepřítel potají falešně nařídí mechanismus kompasu?“ otázal se.

Carthoris vyňal ze svého koženého váčku malý klíč.

„Pohleďte na ten klíč,“ řekl, podáváje jej služebníkoví. „Vyznáte-li se trochu v zámcích, uvidíte, že mechanismus, který lze otevřít tímto klíčem, nelze otevřít žádným paklíčem, jakých se obvykle používá. Zámek dokonale chrání vnitřní zařízení kompasu před porušením cizí rukou. Nepřítel by spíše rozbil celý přístroj, než by se dostal k jeho srdci a hlavnímu ústrojí - spoušť pak, kterou by násilím způsobil, by byla na první pohled zřejmou.“

Sloužící uchopil do ruky klíč, pozorně si jej prohlédl, a když jej pak vrátil Carthorisovi zpět, upustil jej na mramorové dlažbě. Když se shýbal, aby lesklý kus kovu zvedl, šlápl na něj podrážkou svého sandálu. Chvilí spočinul celou vahou těla na noze, jež ukrývala klíč, načež couvnul o krok zpět, vesele vzkřikl, že jej našel, a zvednul jej, podal jej Carthorisovi. A když pak ustoupil do pozadí mezi ostatní služebnictvo, nikdo si jej více nevšiml.

Za okamžik poté se Carthoris rozloučil s Thuvan Dihnem a jeho dvořanstvem. Odstartoval - jasná světla jeho letounu zazářila do tmavé marťanské noci plné hvězd.

## OTROCTVÍ

Když vládce Ptarthu sestoupil z letiště na palácové střeše, následován svými dvořany, do nitra budovy, služebníci kráčeli v uctivé vzdálenosti za svými pány. Jeden z nich však zůstal nápadně pozadu. A náhle si svlékl z pravé nohy sandál a zasunul jej do koženého váčku za pasem.

Jakmile se celá společnost ocitla v nižších podlažích paláce a jeddak pokynul své družině, že se může rozejít, nikdo si nevšiml, že sloužící, který vzbudil při Carthorisově odletu tak značnou pozornost, není již mezi ostatním služebnictvem.

Nikoho nenapadlo se tázat, k družině kterého šlechtice vlastně náleží, neboť marťanští urození válečníci mívají mnoho služebnictva, které je jim stále v patách, jsouc hotovo vyhovět každému jejich pokynu, takže nelze věnovat pozornost jejich tvářím; skutečnost pak, že někdo vstoupil do jeddakova paláce se svým pánem, je dostatečnou legitimací jeho přítomnosti.

Dvorní etiketa navíc zabraňuje, aby jednotliví členové družiny šlechtice, dlícího na návštěvě u jeddakova dvora, byli zkoumáni co do své totožnosti.

Během dopoledne příštího dne onen sloužící obří postavy, oděný ve zbroj velkého šlechtického domu z království Ptarth, vyšel z bran paláce do města. Kráčel chvatným krokem širokou třídou vedoucí okrsky vyhrazenými šlechtě, pak zabočil do další dlouhé ulice, až se ocitl v obchodní čtvrti. Tam vyhledal nákladnou budovu tyčící se spirálovitě k nebi, jejíž vnější zdi byly nádherně ozdobeny pracnými řezbami a důmyslně skládanými mozaikami.

Byl to Palác míru, v němž byla ubytována vyslanectví jednotlivých cizích mocností; ovšem v této budově byly pouze úřadovny a úřednictvo, kdežto ministři sami měli skvostné rezidence ve čtvrti šlechticů.

Muž vyhledal úřadovnu dusarského zastupitelství. Přítomný úředník si jej při vstupu zkoumavě prohlédl, a když mu příchozí projevil své přání, že chce mluvit s ministrem, požádal jej o pověřující listiny. Návštěvník pak sejmul z pravé paže náramek, ukázal na rytinu, nalézající se na jeho vnitřní straně, a zašeptal tiše několik slov.

Oči úředníka se rozšířily úžasem a jeho vzezření vzalo na sebe okamžitě výraz poníženosti. Ihned nabídl hostu křeslo a spěchal s náramkem do vnitřní místnosti. Za okamžik nato se vrátil a uctivě vedl návštěvníka k ministrovi.

Ministr i příchozí spolu dlouho rozmlouvali. Když pak posléze sloužící olbřímí postavy vyšel z ministrovny pracovny, jeho tvář byla zahalena v ponurý úsměv vnitřního uspokojení. Z Paláce míru se poté odebral přímo do honosného sídla ministra Dusaru.

Oné noci dvě rychlá letadla opustila tentýž palác. Jedno zamířilo spěšně do Helia; druhé...

Thuvia z Ptarthu se procházela v zahradách paláce svého otce, dříve než se večer odebrala na lože - činila tak každé noci, jak bylo jejím zvykem. Byla zahalena ve skvělé kožešiny a přikrývky, neboť marťanský vzduch je po západu slunce velmi mrazivý.

Uvažovala o své budoucí svatbě, která ji promění v královnu Kao-lu, a přitom její myšlenky stále zalétaly ke krásnému helijskému princovi, který jí minulého dne složil své srdce k nohám.

Byla to lítost, či jen pouhý soucit, který jí vloudil smutek na tvář, když zírala k jihu na noční oblohu, v jejíž tmě se předešlé noci ztratila do dáli světla Carthorisova letadla? Těžko lze říci.

Právě tak není možno ani dnes přesně analyzovat její pocity, když zřela v dálce na noční obloze, jak se valem blíží světla rychle letícího stroje - vypadalo to, jako by byl letoun k zahradám přitahován princezninými myšlenkami.

Thuvia viděla, jak letadlo krouží nízko nad palácem, jako by hledalo místo k přistání.

A vtom již se na jeho přídi zableskla záře mocného pátracího reflektoru. Světelný pruh hledačky chvíli spočinul na hlavním přístavišti a odhalil postavu ptarthského strážce, odrážející se tisícerými paprsky od drahokamů jeho nádherné zbroje.

Poté světelné oko sklouzlo dále k domům, ponořeným ve spánek, přelétlo přes útlé minarety, proběhlo dvory, parkem a posléze spočinulo na ersitové lávce a na dívce, stojící opodál a zírající do výšin na letadlo.

Toto putování světelného paprsku však netrvalo dlouho, neboť sotva na okamžik utkvěl na Thuvii z Ptarthu, okamžitě zhasl - stejně rychle, jako se objevil. Poté stroj pokračoval v letu a zmizel za ko-

runami košatých stromů, které rostly kolem paláce.

Dívka stála na tomže místě u ersitové lavice, nezírala však již do výše, nýbrž hlava její byla v zamyšlení sehnuta k zemi.

Kdo by to jen mohl být jiný než Carthoris? Thuvia se snažila alespoň v duchu se rozhořčit za to, že se odvážil takto ji špehovat - leč nebylo to možné, nedovedla se ani v myšlenkách zlobit na ztepilého helijského prince.

Jaký jen šílený rozmar byl příčinou, že tak neobvyklým způsobem přestoupil uznávanou mezinárodní etiku? Vždyť i mnohem maličernější skutečnosti byly příčinou ke krutým válkám.

Thuvia z Ptarthu byla zmatena a v rozpacích. Princezna v ní by se měla hněvat a být šokována - ale co dívka?

I stráže byly podivným počínáním neznámého cizince překvapeny tak, že jej ani nevyzvaly, aby oznámil, co v Ptarthu pohledává; leč vzápětí hukot motorů na střeše paláce svědčil o tom, že nemíní nechat cizince jen tak uniknout.

Thuvia viděla, jak se směrem na východ vznesl strážný letoun, jako šíp vymrštěný z luku bleskurychlou tětivou. A viděly to i jiné oči. V temných stínech veřejného parku, uprostřed široké ulice mezi košatými stromy, vznášelo se tajemné letadlo, jež zde zůstalo viset ve výši asi dvanácti stop nad zemí. Oči letců shromážděných na palubě zíraly pozorně na paprsek světla, linoucí se z hledacího reflektoru strážního letounu. Z neznámého stroje nezabliklo ani světélko; na jeho palubě panovalo hrobové ticho. Posádka, již tvořilo asi půl tuctu rudých bojovníků, s uspokojením sledovala mizící světlo reflektoru.

„Duše našich předků jsou nám dnešní noci příznivy,“ prohodil tiše kdosi z mužů na palubě.

„Náš plán se nemohl povést lépe,“ odvětil jiný. „Vše se děje přesně tak, jak princ předpověděl.“

Ten, který se ozval první, se obrátil k muži, jenž obsluhoval řídicí přístroje.

„Nuže nyní!“ zašeptal. Nebylo zapotřebí jiných rozkazů. Každý jednotlivý člen posádky byl zřejmě přesně a do všech detailů uvědomen o svých povinnostech. Černé těleso letounu se tiše plížilo pod majestátními klenbami temných a mlčících stromů.

Thuvia z Ptarthu, hledící směrem k východu, uzřela tmavou konturu letadla, jak se snáší zprvu nad pilíři zdi královské zahrady a poté

na rudou plochu trávníku.

Uvědomovala si, že nikdo by se takto za noci neplížil do zahrady, kdyby jeho úmysly byly čestné. Přesto však Thuvia ani nevzkřikla, aby vzbouřila nedaleké stráže, ani neprchla do bezpečí paláce.

Proč? Těžko říci. Jako bych viděl pokřčení jejich nádherných ramen v prastaré a univerzální ženské odpovědi: Proto!

Sotva se letadlo dotklo země, čtyři muži seskočili z paluby. Hnali se přímo k dívce.

Thuvia ještě stále nevolala o pomoc, stojíc jako hypnotizována. Či snad skutečně čekala nějakého známého nočního návštěvníka? Pohnula sebou teprve tehdy, když čtyři muži stáli nedaleko ní.

A vtom bližší měsíc, vyhoupnuvší se nad koruny okolních stromů, osvětlil svými stříbřitými paprsky jejich obličej.

Thuvia z Ptarthu zřela před sebou cizí tváře bojovníků z Dusaru. Teprve nyní se ulekla - bylo však již příliš pozdě.

Dříve než mohla vzkřiknout, uchopily ji hrubé ruce. Kolem hlavy jí obtočily těžkou hedvábnou látku. Poté ji silné paže zdvihly a odnášely na palubu letadla. Ozval se hukot vrtule, ucítila prudký van větru a náraz vzduchových proudů - kdesi daleko dole se ozývaly vzrušené hlasy stráží.

Jiné letadlo se řítilo tmavou nocí směrem k jihu, k Heliu. V jeho kabině byl vysoký rudý muž sehnut nad měkkou podrážkou obráceného sandálu. Jemnými nástroji měřil otisk, který se zřetelně jevil na podrážce. Na stolku vedle něj ležel hrubý nárys klíče, do něhož zanášel výsledky svého měření.

Když dokončil svůj úkol, lehce se usmál a obrátil se ke komusi na druhé straně stolu, jenž se zájmem přihlížel jeho práci.

„Ten člověk je génius,“ prohodil.

„Pouze génius je schopen zhotovit tak dokonalý zámek, jako je onen, který hodláme otevřít. Zde máte skicu, Laroku, a vynaložte veškeren svůj důmysl a vtip, abyste zhotovil pokud možno nejpřesnější kopii klíče.“

Oslovený se uklonil. „Člověk nemůže vytvořit nic, co by druhý nedovedl napodobit nebo zničit,“ dodal. Poté opustil s náčrtem kabinu. Když první úsvit dne ozářil obě štíhlé věže helijských dvoje-neckých měst, šarlatovou i žlutou, neznámé letadlo se vynořilo na severním obzoru.

Na jeho přídi byl namalován znak méně významného šlechtického rodu ze vzdáleného pohraničního města helijské říše. Jeho poměrně pomalý let a samozřejmost, s kterou se pohybovalo v ovzduší, nevzbudily v myslích ospalých strážců žádné podezření. Jejich služba se chýlila ke konci a bojovníci již netrpělivě čekali na okamžik, až budou vystřídání.

Helium bylo ponořeno v klid a mír - stabilní, odvahu i smysly otupující mír. Helium nemělo zjevných nepřátel. Nebylo čeho se bát.

Nejbližší strážní letoun se posléze zvolna přiblížil k vetřelci. Když se stroj ocitl na doslech, vyzval palubní důstojník příchozího, aby udal účel svého příchodu do Helia.

Srdečné „Kaor!“ a ochotné vysvětlení, že vlastník letadla přišel ze vzdálených končin helijské říše, aby strávil několik veselých dní v hlavním městě, strážci stačilo. Vzdušná patrola propustila neznámého bez obtíží; nato cizí letoun zamířil k veřejnému přístavišti, kdež posléze v klidu spočinul.

Takřka v téže chvíli vstoupil bojovník do kabiny a řekl:

„Jsem hotov, Vas Kore,“ a podal vysokému šlechtici, který právě vstal ze spacích hedvábných pokrývek a kožešin, malý kovový klíček. „Dobře!“ zvolal šlechtic, zřejmě potěšen. „Jistě jste pracoval celou noc, Laroku.“

Bojovník přikývl.

„Nyní mně podejte helijskou zbroj a odznaky, které jste zhotovil před několika dny,“ nařizoval Vas Kor.

Válečník vyhověl tomuto rozkazu a pomohl svému pánu převléci se z bohatě zdobených, drahokamy posázených řemenů do jednodušší zbroje prostého helijského bojovníka s insigniemi téhož rodu, jehož znak se skvěl na přídi letadla.

Vas Kor posnídal na palubě. Poté vystoupil na přístaviště, vstoupil do elevátoru a dal se dovézt dolů na ulici, kde se v mžiku ztratil mezi množstvím helijského lidu, ubírajícího se za svojí prací.

Jeho válečnická zbroj nebyla nikterak nápadná, právě tak jako není nápadným normální občanský úbor v ulicích evropských velkoměst. Všichni Mart'ané jsou totiž bojovníky, vyjímaje pouze ty, kteří nejsou schopni unést zbraň. I obchodníci a úředníci se ubírají do svých povolání se zbraněmi za pasem. Mart'anští školáci, vstupující do života téměř dospělí po pětileté periodě strávené v bělostné sko-

řepině, jež zabezpečovala jejich vývoj, nedovedou si představit život bez meče, který se jim pohupuje u opasku, právě tak jako pozemský hoch by si nedovedl představit, že může chodit bez kalhot.

Vas Korův cíl se nalézal ve Větším Heliu, kteréžto město se nalézá na pláni, vzdálené asi pětasedmdesát mil od Menšího Helia. Vas Kor přistál v Menším Heliu, poněvadž věděl, že tam nejsou strážé tak bdělé jako v hlavním městě, kde je jeddakova královská rezidence.

Kolem Vas Kora proudil čilý život probouzejícího se marťanského města. Kráčel spolu s ostatními zástupy širokým bulvárem, který se podobal parku. Domy, vyzdvižené v noci vysoko na štíhlých kovových sloupech, se zvolna snášely dolů k zemi. Na květnatých, rudých trávnících, rozprostírajících se kolem budov, si již hrály děti a krásné ženy se smály a hovořily se svými sousedy a sousedkami, trahající květiny, aby jimi ozdobily své vázy.

Ze všech stran se ozývalo radostné barsoomské „kaor“, jak se vzájemně zdravili přátelé a sousedé spěchající za povinnostmi nového dne.

Čtvrť, ve které Vas Kor přistál, byla čtvrtí majetnějších obchodníků. Všude bylo možno zřít známky přepychu a zdraví. V oknech a na terasách bylo vidět otrokyně a otroky, kteří dávali na slunce nákladná roucha a drahocenné kožešiny k provětrání. Na bohatě vyřezávaných balkónech před svými ložnicemi odpočívaly krásné ženy, ozdobené šperky; později se odeberou na střechy svých domů, až jim tam otrokyně upraví lehátka a hedvábné slunečníky, jež poskytnou příjemný stín.

Zvuky jemné hudby nesly se z otevřených oken - Marťané totiž rozřešili problém přizpůsobování nervů při náhlém přechodu mezi spánkem a bděním, jenž tolik trápí většinu pozemšťanů, vhodnou, konejšivou hudbou.

V ovzduší se míhala dlouhá, lehká osobní letadla, pohybující se po vytčených drahách mezi četnými místními přístavišti. Nejvyšší přistávací věže ční vysoko do nebes a jsou určeny pro mezinárodní dopravu. Nákladní lodě mají vykázána jiná přístaviště v rozličných nižších úrovních, zhruba do výše několika set stop nad zemí. Každý letoun se pohybuje v určeném koridoru a neodváží se přestoupit do jiné zóny, ať vyšší či nižší, s výjimkou jistých omezených okrsků, kde je horizontální doprava zakázána.

Na nízce přistřiženém trávníku, který pokrývá všechny ulice, pohybovala se oběma směry v nepřetržitých řadách pozemní letadla, a to většinou nízko nad povrchem. Pouze v případech, kdy chtěl řidič předjet pomaleji jedoucího druhá, vzneslo se vozidlo ladně do vzduchu, a také na křižovatkách, kde má přednost severojižní provoz, se západovýchodní řady nadnášely nad ostatní.

Mnoho letadel též vyletovalo ze soukromých hangárů, umístěných na střechách domů, a jejich řidiči se ihned ukázněně zařazovali do ostatního provozu. Hlasitá loučení a pozdravy mísily se do jemného bzučení motorů a hluku a šumu města.

Přes všechen čilý ruch a pohyb a nesčetné tisíce létajících strojů, řítících se sem a tam, převládajícím dojmem byl majestátní klid a spořádané ticho.

Mart'ané nenávidí disharmonický hluk a třesk. Jediné hlasité zvuky, které lahodí jejich sluchu, jsou válečný ryk, třesk zbraní či rachot způsobený srážkou dvou mohutných bitevních letadel. V těchto případech neznají sladší a příjemnější hudbu.

Na křižovatce dvou širokých ulic sestoupil Vas Kor pod úroveň vozovky, do jedné z velkých pneumatických stanic města. Tam zaplatil u malé branky jízdné několika oválnými helijskými mincemi.

Uvnitř pneumatické stanice stanul před zvolna se pohybující řadou předmětů které se podobaly - alespoň pro pozemské oči - kónickým, asi osm stop v průměru majícím projektilům pro jakési olbřímí dělo. Jednotlivé duté komory se pomalu pohybovaly v řadě za sebou podél jakési drážky či koleje. Asi půl tuctu zřízenců pomáhalo jednotlivým cestujícím vstupovat do kabin a volit správný směr cesty.

Vas Kor přistoupil k jedné komoře, která byla prázdná. Na jejím kónickém hrotu byl kruh a ukazatel. Vas Kor nařídil ukazatel na určitou stanici ve Větším Heliu, nadzdvihl dveře projektilu, vstoupil dovnitř a uložil se na vypolštářované lehátko, umístěné na dně. Zřízenec pak zavřel poklop, který s cvaknutím zaklapl, a komora pokračovala ve svém pomalém pohybu.

Kabina se automaticky šinula nařízeným směrem, náhle se přehodila na jinou kolej a za okamžik poté zmizela v tmavém ústí roury, které vroubily kol dokola stěny pneumatické stanice.

Sotva se celá komora ocitla v trubici, poskočila kupředu rychlostí

vystřeleného náboje. Ozval se jemný svištivý zvuk, poté se projektil rázem zastavil a komora se zvolna vynořila na povrch nástupiště v jiné pneumatické stanici, jiný zřízenec otevřel její dveře a Vas Kor vystoupil z kabiny uprostřed Většího Helia, ve vzdálenosti pětasedmdesáti mil od místa, odkud v Menším Heliu vyjel.

Odebral se okamžitě nahoru na ulici a nastoupil do čekajícího pozemního letadla. Otroku, který stroj řídil, neřekl ani slovo. Bylo zřejmo, že byl očekáván a že otrok obdržel své příkazy již předtím - alespoň jeho chování tomu nasvědčovalo.

Jakmile Vas Kor ve vozidle usedl, dalo se toto rychle do pohybu a brzy zahnilo z hlavní třídy do vedlejší, která nebyla tak zaplněna lidmi a letouny. Za chvíli vůz opustil přeplněnou oblast a ocitl se ve čtvrti, v níž sídlili drobní obchodníci, kdež zastavil před vchodem do krámu, jehož vývěsní štít hlásal, že majitel obchoduje s cizokrajným hedvábím.

Vas Kor vstoupil do klenuté místnosti s nízkým stropem. Muž v zadní části obchodu jej vyzval, aby pokračoval dále do bytu, nedal však ničím najevo, že by návštěvníka znal. Když se rovněž ocitl uvnitř, zavřel za sebou dveře a velmi uctivě Vas Kora pozdravil.

„Nejvznešenější pane...“ započal, leč Vas Kor jej jediným gestem umlčel.

„Jen žádné formality,“ řekl. „Nesmíme zapomenout, že za chvíli musím představovat vašeho otroka. Bylo-li vše provedeno tak přesně, jak bylo určeno, pak nesmíme ztrácet čas. Odebereme se neprodleně na tržiště otroků. Jste připraven?“

Obchodník přikývl, a obrátiv se k objemné truhle, vyňal z ní neoznačený úbor otroka. Vas Kor se do něj okamžitě přestrojil. Poté oba vyšli z krámu zadními dveřmi, prošli alejí do jiné ulice a vstoupili do letadla, které je zde již očekávalo.

Za pět minut poté obchodník vedl svého otroka na veřejné tržiště, což byla otevřená kruhová dvorana, v níž se kupilo velké množství lidí kolem kvádrů, na kterém byli nevolníci ukazováni.

Trhu se zúčastnilo obzvláště mnoho lidu, poněvadž právě dnes zde helijský princ Carthoris doplňoval řadami otroků své služebnictvo.

Prodavači vystupovali jeden po druhém na vyvýšené pódium, předváděli své zboží a pochvalně líčili ctnosti a přednosti jednotlivci.

vých nabídek.

Když všichni prodavači své otroky předvedli, vyvolal majordomus helijského prince znovu ze zástupu ty, kteří se mu zamlouvali, a nabízel za ně příslušné obnosy.

Mezi jinými došlo i na Vas Kora. Obchodník, který jej prodával jako otroka, přijal beze smlouvání nabízenou mu cenu, a tak dusarský šlechtic vstoupil do Carthorisova domu.

## ZRADA

Příštího dne po příchodu Vas Kora do paláce helijského prince panovalo v obou sesterských městech Helia svrchované pozdvižení, jež dostoupilo svého vrcholu v Carthorisově paláci. Z královského dvoru Thuvan Dihna dospěla až sem zpráva o únosu Thuvie z Ptarthu a také o tom, že helijský princ je v těžkém podezření, že jsou mu známy okolnosti tohoto činu i místo, kde je unesená princezna zadržována.

V poradní síni Johna Cartera, Vládce Marsu, se sešli Tardos Mors, jeddak Helia, Mors Kajak, jeho syn, jed Menšího Helia, Carthoris a několik nejvznešenějších šlechticů země.

„Mezi Ptarthem a Heliem nesmí dojít k nesváru či dokonce válce, milý synu,“ řekl John Carter. „My všichni jsme pevně přesvědčeni o tom, že jste zhola nevinný a že vše proti vám bylo jen nastrojeno; než o tomtěž se musí přesvědčit i sám Thuvan Dihn.

Jen jediný člověk to může provést - a to jste vy sám. Musíte se bez prodlení odebrat na královský dvůr v Ptarthu a svojí přítomností a svými slovy jej ujistit, že jeho podezření je zhola bezdůvodné. Vyřídíte našemu milému příteli a spojenci, že Vládce Barsoomu i jeddak Helia jsou ochotni poskytnout veškeré síly, které mají k dispozici, k záchraně jeho dcery a k potrestání únosců, necht' jimi jsou kdokoliv.

A nyní jděte! Víím, že vám nemusím připomínat, že vaše poslání má svrchovaně naspěch.“

Carthoris opustil poradní síň svého otce a odkvapil do paláce. Jeho služebníci mezitím v chvatu připravovali vše potřebné k odletu svého pána. Někteří z nich prováděli poslední úpravy na rychlém letounu, který měl odnést helijského prince do Ptarthu.

Posléze bylo vše hotovo. Pouze dva ozbrojení otroci stáli na stráž u letadla. Zapadající slunce tkvělo již velmi nízko na horizontu. Za chvíli měla zdejší oblast Barsoomu zahalit tma.

Jeden ze strážců - byl to chlapík obří postavy, jehož pravá tvář byla od spánku k ústům zbrzděna úzkou jizvou - se přiblížil ke svému druhu. Jeho zrak byl obrácen vzhůru k nebi. Když se ocitl zcela těsně u svého společníka, řekl:

„Co je to na obzoru za podivné letadlo?“

Oslovený se ohlédl naznačeným směrem. Sotva se však k prvnímu muži obrátil zády, obrův ostrý krátký mečik mu projel pod lopatkou a proklál mu srdce.

Strážce klesl bezhlesně k zemi - byl mrtev. Vrah chvatně odvěkl mrtvolu do temné prostory hangáru. Pak se opět vrátil k letadlu. Vyňal z váčku u opasku velmi umně zrobený klíč a s jeho pomocí otevřel víčko automatického řídicího kompasu. Chvilí pozorně prohlížel jeho zařízení. Pak cosi uvnitř pootočil, zkusmo nasadil víčko, opět je sejmul a zkoumavě se zadíval na výsledek svého díla.

Na jeho rtech se rozhostil škodolibý úsměv. Ostrými zámečnickými nůžkami poté přeštípl spojení mezi vnitřním mechanismem a ukazatelem na víčku - takže střelkou se dalo pohybovat právě tak jako dříve, leč nemělo to účinku na chod vlastního přístroje. Jinými slovy, zařízení ovládající východní polokouli bylo k nepotřebě.

Nato obrátil vrah svoji pozornost k ukazateli, který řídil západní obzor. Sňal víčko kompasu a zničil spojení střelky s vnitřním mechanismem právě tak jako u prvního přístroje.

Když dokončil dílo zkázy, připevnil opět obě víčka a zaujal své původní místo na stráži u letadla. Kompas vypadal stejně jako předtím, ve skutečnosti však byl nyní zcela neužitečným zařízením; oběma ukazateli se dalo sice pohybovat tak jako dříve, nedalo se však jimi působit na vnitřní mechanismus - a přístroj byl pevně nařízen na směr, který mu určil vrah.

A vtom již přišel k letadlu Carthoris, provázený hrstkou svých šlechticů. Náhodně se zahleděl na otoka, stojícího na stráži u letadla. Jeho úzké, krvelačné rty a jizva, táhnoucí se po jeho tváři od spánku k ústům, vzbudily v Carthorisovi jakousi nepříjemnou vzpomínku. Divil se v duchu, že Saran Tal koupil tak podezřelého muže - leč v chvatu neobíral se dlouho touto myšlenkou a dal se do řeči se svými přáteli. Smál se a hovořil, leč jeho nitro bylo zmítáno ponurými obavami o neznámý osud ubohé Thuvie z Ptarthu, osud, o němž se mohl pouze dohadovat.

Samozřejmě že jej okamžitě napadlo, že Astok z Dusaru uloupil krásnou ptarthskou princeznu; vzpomněl si však, že současně se zprávou o únosu Thuvie došla na helijský dvůr zpráva o velkých slavnostech v Dusaru, které byly pořádány na počest návratu jeddaka syna na dvůr jeho otce.

Nebylo tudíž dobře možné, aby Astok byl zároveň v Ptarthu i Dusaru, uvažoval mladík, leč...

Carthoris vstoupil na palubu svého letadla, rozmlouvaje jako obvykle se svými společníky, odemkl mechanismus kompasu a nařídil ukazatel přístroje na hlavní město Ptarthu.

Poté dal přátelům sbohem, dotkl se startovního tlačítka, které ovládalo nádrže s pohonnými paprsky, a letoun se vznesl do výše; ozval se hukot motoru a vrtulí - stisk rychlostní páky - a Carthoris, helijský princ, řítil se kupředu skvělou mart'anskou nocí, zářící milióny hvězd a dvěma divoce uhánějícími měsíci.

Sotva letadlo nabralo obvyklou rychlost, mladík se zavinul do svých hedvábných pokrývek a kožešin a uložil se na úzké palubě ke spánku.

Leč spánek se nedostavil tak rychle, jak si přál.

Myšlenky mu vířily hlavou jako smršť, odnášejíce s sebou jakýkoliv náznak dřímoty. Vzpomněl si na poslední slova Thuvie z Ptarthu, na slova, která v něm vzbudila přesvědčení, že jej má skutečně ráda; vždyť když se jí přímo zeptal, zda miluje Kulan Titha, odpověděla mu pouze, že je mu zaslíbená.

Jak nyní viděl, tato odpověď se dala vykládat mnohoznačně. Mohla samozřejmě znamenat, že nemiluje Kulan Titha, z čehož by bylo možno též odvodit, že miluje někoho jiného.

Bylo ovšem otázkou, zda onen jiný je skutečně Carthoris z Helia. Čím více mladík uvažoval o této záhadě, tím více se mu zdálo, že nejen slovy, ale ani žádným ze svých činů Thuvia nenaznačila, že by jej měla ráda. Ne, ve skutečnosti jej nemiluje. Miluje někoho jiného. Snad ani nebyla unesena, třeba uprchla dobrovolně se svým milencem.

S podobně příjemnými myšlenkami, které jej střídavě naplňovaly zoufalstvím a hněvem, Carthoris konečně upadl do neklidného spánku, jsa ve stavu naprostého duševního vyčerpání.

Když se rozbřesko, Carthoris ještě spal. Jeho letadlo se řítilo prostorem nad pustou okrovou planinou, vytvořenou vyschlým dnem pradávného mart'anského oceánu.

V dálce se zvedalo nízké pohoří - a právě k němu směřovala před letadla. Když stroj dolétl blíže k horám, bylo lze z paluby zřít jakýsi výběžek, zasahující svým cípem hluboko do planiny, která byla kdysi

širým mořem, a tento výběžek se stácel zpět a obklopoval ztracený přístav ztraceného města, jehož mrtvá architektura čněla ponuře do výše z pustých pobřežních hrází.

Nesčetná okna, zoufale prázdná a opuštěná, slepě zírala z mramorových stěn domů; celé město se podobalo vyběleným lebkám mrtvol, jejichž čelisti byly dosud otevřeny - okna připomínala zející oční důlky bez očí a vstupní portály zubící se škleb smrti...

Letadlo se valem blížilo k městu a jeho rychlost se pozvolna zmenšovala - leč mrtvé město nebylo Ptarth.

Stroj stanul nad ústředním prostranstvím mezi honosnými budovami a pomalu klesal k zemi. Ve vzdálenosti asi jednoho sta yardů od povrchu se zastavil, vznášeje se kolísavě v řídkém ovzduší Barsoomu. V téže chvíli ozval se nedaleko spáčových uší poplašný zvuk.

Carthoris bleskurychle vyskočil na nohy. Doufal, že pod palubou letadla uzří hlavní město Ptarthu. Myslel, že se k jeho stroji právě připojil ptarthský strážní letoun.

Zíral kolem sebe v divém údivu. Skutečně se ocitl nad velkým městem, leč nebyl to Ptarth. V širokých ulicích nebylo vidět ani človíčka. Mrtvá monotonie opuštěných domů nebyla porušena ani sebemenším projevem života. Hedvábné látky a drahocenné kožešiny neoživovaly chladný mramor stěn a nedodávaly barvitosti lesklým ersitovým kvádrům.

Široko daleko nebylo lze zřít ani jediný strážný letoun. Tiché a prázdné bylo obrovské město - tichý a prázdný byl i vzduch okolo. Co se to jen stalo?

Carthoris bedlivě prohlédl ukazatel svého kompasu. Byl nařízen přesně na Ptarth. Bylo by skutečně možno, aby jej jeho výtvar zklamal a zradil? Carthoris tomu nechtěl věřit.

Chvatně otevřel přístroj. Jediný pohled dovnitř mu zjevil pravdu, nebo alespoň její část - tyčka, spojující ukazatel s vnitřním mechanismem, byla přešlápnuta.

Kdo to jen mohl učinit - a proč?

Carthoris se ani neodvážil tušit. Nyní však šlo především o to, aby si uvědomil, v které části Barsoomu se vlastně nalézá, aby mohl pomýšlet na zpáteční cestu a případné pokračování v přerušeném letu.

Byl-li to čin některého jeho nepřítele a jednalo-li se mu o to jej zdržet, pak se mu to zdařilo více než dokonale, uvažoval Carthoris,

když odklápěl víčko druhého kompasu. U prvního totiž shledal, že jeho ukazatel nebyl nařízen vůbec.

Spojovací hřídel druhého kompasu byla přestřípnuta stejně jako u prvního, směrový mechanismus však byl předtím nařízen na určitý bod západní polokoule.

Právě když se Carthorisovi zhruba podařilo určit svoji polohu na jakémsi velmi vzdáleném místě jihozápadně od Helia, byla jeho pozornost upoutána ženským výkřikem, který se ozval nedaleko pod ním.

Nahnuv se přes palubu, zřel, jak cosi, co zřejmě bylo rudou ženou, je vlečeno přes prostranství zeleným bojovníkem obří postavy - byl to jeden z oněch pověstných krutých obyvatel mrtvých den dávno vyschlých oceánů.

Carthoris nečekal na další. Stisknuv páku, snášel se k zemi jako blesk.

Zelený bojovník vlekl svoji oběť k obrovskému thoatu, který okusoval okrově žlutou vegetaci, porůstající kdysi nádherně šarlatové prostranství. A vtom se z vchodu nedalekého ersitového paláce vyřítil asi tucet rudých válečníků, kteří se hnali s obnaženými meči na únosce, vyrážejíce z hrdel rozhněvaný křik.

V jednom okamžiku unášená žena obrátila svoji tvář ke klesajícímu letadlu - a tu Carthoris zřel, že to je Thuvia z Ptarthu!

## ZAJATKYŇĚ

Když jitřní úsvit ozářil palubu letadla, na němž byla unášena princezna Ptarthu, uloupená ze zahrad svého otce, Thuvia zřela, že její únosci během noci změnili své vzezření.

Jejich zbroj se již neleskla dusarskými odznaky - na jejich místě byly připevněny insignie helijského prince.

Dívka se kojila obnovenou nadějí, neboť nebyla s to uvěřit, že by se v Carthorisově srdci skrýval sebemenší záměr jí ublížit.

Chtějíc si zjednat jistotu, oslovila bojovníka, který obsluhoval řídicí páky.

„Minulé noci jste byli oblečeni v dusarskou zbroj,“ řekla. „A dnes na vás vidím helijské odznaky. Co to má znamenat?“

Bojovník na ni výsměšně pohlédl.

„Helijský princ není pošetilý,“ procedil suše mezi zuby.

A vtom se objevil ve dveřích kabiny důstojník. Vytkl bojovníku, že se dal svěst k hovoru se zajatou, sám však na žádnou z jejích otázek neodpověděl.

Během plavby nebylo dívce nikterak ublíženo; posléze dolétli k cíli, přesto však Thuvia nevěděla ani zbla o totožnosti svých únosců ani o jejich úmyslech.

Letoun se zvolna snesl na ústřední prostranství jednoho z vymřelých martʼanských měst - němých to pomníků šerého a téměř zapomenutého dávnověku, v jejichž mrtvých ulicích kdysi kolotal život a k jejichž přístavištím, z kterých dnes zbyly jen smutné okrové pláně, pluly po vzdutých vlnách oceánů hrdé obchodní lodi národů, které navždy zmizely z povrchu planety.

Thuvii z Ptarthu nebyla podobná místa cizí. Během své bludné cesty k řece Issu - vydala se totiž před časem na ponuru poslední dalekou pouť, kterou všichni Martʼané od nepamětných věků museli vykonat do Údolí Dor, kde rozlévá své vlny Ztracené moře Korus - přišla do několika takových truchlivých památníků zašlé slávy starého Barsoomu.

A pak, když prchala z chrámu Svatých Thernů s Tars Tarkasem, jeddákem Tharků, zřela opět ona pustá, odumřelá města, obydlená pouze divokými a přízračnými bytostmi - velkými bílými opicemi

Barsoomu.

Thuvia rovněž věděla, že mnohá z těchto měst jsou dnes obsazena potulnými kmeny zelených Marťanů. Žádné z nich však nebylo navštěvováno rudými, neboť všechna bez výjimky ležela v pustých, bezvodých končinách, v nichž rudá rasa nemohla bez patřičné obživy obstát.

Proč ji ale zavlékají do těchto míst? Skýtala se jediná odpověď. Jejich záměry byly tak ponuré, že nesnesly pohled veřejnosti - samota pak v pustém městě jim byla vítanou. Thuvia se bezděky zachvěla při pomýšlení na svůj osud.

Po dva dny ji únosci věznili v obrovském paláci, jehož polozbořené zříceniny svědčily o kdysi zašlé slávě a nádheře.

Před úsvitem třetího dne byla probuzena hlasy dvou válečníků. „Měl by zde být na úsvitě,“ říkal jeden z nich. „Mějte ji pohotově na ústředním prostranství - jinak by zde vůbec nepřistál. Jakmile zpozoruje, že se nalézá v neznámé končině, obrátí se a odlétne - po této stránce je princův plán velmi slabý.“

„Nebylo však jiné východisko,“ odvětil druhý. „Vždyť je i tak obdivuhodné, že jsme je dostali oba dva sem na jedno místo, a byť i se nám nezdařilo jej přilákat na zem, myslím, že jsme již vykonali dosti.“

Vtom si mluvčí všiml, že Thuvia na něj upřeně hledí, varován matným zábleskem jejích očí; rázem ustal v řeči a vyběhl dívku, aby vstala. Pak ji, přestože byla dosud noc, vyvedl ven na ústřední prostranství odumřelého města.

„Zůstaňte na tomto místě stát,“ velel, „dokud pro vás nepřijdeme. Jste stále pod naším dozorem, a kdybyste se pokusila utéci, vedlo by se vám velmi zle - stihl by vás mnohem horší osud než sama smrt. Tak zní princovy rozkazy.“

Poté se Thuviin průvodce obrátil a vracel se k paláci, zanechav ji samotnou uprostřed temných, neviditelných hrůz strašidelného města - mnozí Marťané, kteří dosud lnou ke starému náboženství, totiž pevně věří, že duše Svatých Thernů, již zemrou před určeným obdobím tisíce let, přecházejí do těl velkých bílých opic.

Thuvia se ovšem bála pouze skutečného nebezpečí útoku těchto zuřivých bestií, které přesahují svým vzrůstem velikost člověka - nevěřila totiž již od té doby, co ji John Carter vysvobodil z drápů

Thernů, že se jejich duše po smrti stěhují; uvědomovala si však, jaký hrůzný osud by ji čekal, kdyby se na ni některá z oněch opičích bestíí při svém nočním slídění vrhla.

Leč co to bylo?

Jistě se nemýlila. Ve stínu jednoho z velkých monolitů, jež vroubily ústí ulice, vbíhající na protější straně do náměstí, se cosi opatrně, plíživě pohnulo!

Thar Ban, jed zelených hord z Torquasu, cválal jako blesk po okrové vegetaci dna vyschlého oceánu ke zříceninám starobylého Aaanthoru.

Oné noci jel velmi daleko a rychle, neboť se právě vracel ze zkázonosné výpravy, jež měla za účel zničit inkubátor sousední zelené hordy, se kterou byla torquasská horda v neustálém boji.

Jeho olbřímí thoat nebyl sice dosud vyčerpán, přesto však si Thar Ban myslel, že jeho zvířeti přijde vhod, bude-li se moci napást na žlutém mechu, rostoucím ve dvorech opuštěných domů odumřelého města, kde je půda přece jen úrodnější a méně vyprahlá než na pláních venku, které jsou nemilosrdně spalovány sluncem marťanských bezoblačných dnů.

Útlá stébla polovyschlého mechu chovají v sobě dosti vláhy, jež postačí uhasit žízeň mohutných těl obrovitých thoatů, kteří mohou po dlouhé měsíce obstát bez vody a po dlouhé dny dokonce i bez žlutého mechu.

Když Thar Ban tiše vjížděl širokou třídou od bývalého přístaviště Aaanthoru na rozlehlé ústřední náměstí, podobal se se svým thoatem strašidelnému přízraku ze světa grotesky a snů - tak podivně vypadal muž i zvíře, tak zcela neslyšně se pohyboval thoat po měkké mechovitě vegetaci, jež porůstala starobylou dlažbu.

Thar Ban byl skutečně skvělým reprezentantem své rasy. Od paty až k hlavě měřil dobrých patnáct stop. Měsíční paprsky strašidelně klouzaly po jezdcově zelené kůži, odrážejíce se o skvosty, jimiž byla ozdobena jeho zbroj, a odznaky, obepínající jeho svalnaté paže; napřímené tesáky, čnící ze spodní čelisti, svítily příšernou bělostí.

Na boku thoata byla připevněna jeho dlouhá rádiová puška a těžký oštěp, zvící čtyřiceti stop, jehož hrot byl okován - z opasku pak mu visel dlouhý i krátký meč a ostatní drobné zbraně.

Jeho vyčnívající oči a anténovité uši se stále otáčely sem a tam - Thar Ban totiž nezapomínal, že se dosud nalézá v nepřátelské krajině, a kromě toho měl - právě tak jako všichni ostatní příslušníci zelené rasy - posvátnou úctu před bílými opicemi, které jako jediné ze všech živých tvorů dokázaly vyvolat jakýsi záchvěv strachu v srdcích těchto obávaných obyvatel opuštěných končin na dnech vyschlých oceánů.

Jezdec na thoatu zamířil k náměstí. Náhle však zastavil oře a jeho trubkovité uši se napřímily. Neobvyklý zvuk dolehl k jeho sluchu. Ano, byly to hlasy! A jistě nepřátelské, neboť všude - mimo Torquas byli jeho nepřátelé! Celý rozlehlý povrch Barsoomu se hemžil nepřáteli hrdinných Torquasianů.

Thar Ban sestoupil ze hřbetu svého komoně. Kráčeje ve stínu velkých monolitů, které vroubily nábřežní třídu mrtvého Aaanthoru, blížil se k ústřednímu prostranství. Jemu v patách, jako věrný pes, kráčel šedý, mohutný thoat, jehož bělostné břicho se ostře odráželo od tmavšího mechu, do něhož se bořily mohutné žluté tlapy.

Uprostřed prostranství spatřil Thar Ban postavu rudé ženy. Jakýsi rudý bojovník s ní právě rozmlouval; po chvíli pak od ní poodešel a zmizel v paláci na protějším konci náměstí.

Thar Ban vyčkal, až rudý válečník zmizí uvnitř budovy. Hle, zde se mu skýtala skvělá kořist! Zřídka se totiž přicházelo, že by rudá žena upadla do zajetí svých úhlavních nepřátel. Thar Ban si již olizoval své úzké rty.

Thuvia z Ptarthu upřeně zírala na stín, vynořivší se za monolitem, u něhož ústila protilehlá ulice do náměstí. Doufala, že její vidina je vzbuzena pouhou předrážděnou obrazotvorností.

Leč ne! Nyní viděla zcela zřetelně, že se stín u monolitu pohnul, ba že opustil temný úkryt za ersitovým obeliskem a blíží se k ní! Náhodný paprsek vycházejícího slunce dopadl na onu věc. Rázem Thuvia pochopila tragiku okamžiku a hrůzou se zachvěla. Podezřelým stínem byl obrovský zelený bojovník!

Hnal se k ní jako blesk. Thuvia ustrašeně vzkřikla a snažila se prchnout; ledva však učinila několik kroků směrem k paláci, dopadla obří ruka na její rámě, otočila ji zpět - a vzápětí byla napůl nesena, napůl vlečena k mohutnému thoatu, který se lenivě pásł na žlutém mechu, rostoucím na ploše náměstí.

V téže chvíli se dívka bezděky ohlédla vzhůru, neboť její pozornost byla upoutána vrčivým zvukem, který se ozval nad ní - a vtom již zcela malé letadlo, snášející se k ní, z jehož paluby se nakláněla hlava a trup muže; pro dosud panující šero však nerozeznávala přesně jeho podobu.

Nyní se z paláce ozval zmatený křik jejích rudých únosců. Šíleně se hnali k zelenému netvoru, který se jim právě snažil vyrvat to, co před nedávnem sami ukořistili.

Když Thar Ban stanul po boku svého thoata, strhl z držadla rádiovou pušku a vypálil proti blížícím se rudým tři rány.

Střelecké umění zelených divochů je skutečně obdivuhodné. Tři rudí bojovníci skáceli se k zemi, když jim v útrobách explodovaly tři projektily.

Ostatní se zastavili, neodvažující se opětovat palbu, aby snad nezranili dívku.

Poté se Thar Ban usadil na prostranném hřbetě svého thoata s Thuvii z Ptarthu v náručí, a vyraziv z hrdla divoký vítězný výkřik, zmizel v temném kaňonu nábrežní třídy mezi pustými rozvalinami paláců odumřelého Aanthoru.

Carthorisovo letadlo se ještě ani nedotklo země, když mladík seskočil z paluby a hnál se jako šílený za prchajícím thoatem, který se na svých osmi dlouhých nohách vzdaloval rychlostí expresního vlaku; zbývající rudí z Dusaru však se nechtěli jen tak lehce vzdát své nové kořisti.

Ztratili rudou dívku. Bude jim velmi zatěžko ospravedlnit se před Astokem - jejich osud by přece jen byl snesitelnější, kdyby svému pánu přivedli alespoň helijského prince.

A proto se tři zbývající Dusarští, již zůstali naživu, pustili s tasenými meči za Carthorisem, volajíce na něj, aby se vzdal; jejich výzvy byly ovšem právě tak bezúčelné, jako kdyby volali na Thurii, bližší mart'anský měsíc, aby ustal ve svém kolotání kolem Barsoomu - Carthoris byl dobrým synem Vládce Marsu a jeho jedinečné choti Dejah Thoris.

Carthoris seskočil z paluby letadla s dlouhým mečem v ruce, takže sotva si uvědomil, že má tři rudé nepřátele v patách, otočil se a stanul ve střehu proti nim, stejně hrdinně, jak to vždy činil pouze jeho otec John Carter.

Jeho meč byl tak rychlý, mocný a pružný - díky Carthorisovým polopozemským svalům - že již v prvních vteřinách boje jeden z jeho protivníků splatil svou odvahu životem a zbrotit žlutý mech rudu svojí krví.

Zbývající dva Dusariané, vidouce svého druhu mrtvého, vrhli se na Carthorise se zdvojeným úsilím. Tři dlouhé meče řinčely o sebe v měsíčním jasu s takovým halasem, že i velké bílé opice se probudily ze svého spánku a přihlížely z oken rozvalin odumřelého města krvavé bitce na prostranství.

Třikrát byl Carthoris dotčen nepřátelskou ocelí - jeho tvář byla zbrocena krví prýštící z ran, která jej oslepovala a trísnila jeho mužnou hrud'.

Volnou levou rukou si mladík otřel krev z očí, a usmívaje se pohrdavě jako jeho otec, vrhl se proti nepřítelům znovu jako ďábel. Mocnou ranou těžkého meče odsekl jednomu z protivníků hlavu od trupu a druhý pak, jsa schvácen smrtelným strachem, šíleně prchal zpět do paláce.

Carthoris jej nepronásledoval. Měl před sebou jiný úkol - nemohl se zdržovat potrestáním cizích mužů, kteří, přestrojeni ve zbroj jeho vlastního domu, mu usilovali o život. Dokonce si stačil všimnout, že mají na sobě insignie jeho osobních strážců.

Vrátil se ke svému letadlu a vznesl se do výše, jsa rozhodnut pronásledovat Thar Bana stůj co stůj.

Rudý bojovník, který před Carthorisem uprchl, doběhl až ke vchodu do paláce, a vida mladíkův úmysl, chopil se pušky, kterou tam zanechal opřenou o zeď, když se spolu se svými druhy vrhl s taseným mečem na vetřelce, aby zabránil únosu zajatkyně. Pečlivě zamířil na stoupající letoun a stiskl tlačítko na pažbě.

Málokterí z rudých jsou dobrými střelci, poněvadž v boji používají s oblibou spíše meče než palné zbraně; za úspěšnou ránu vděčil tudíž Dusarian spíše dobrotivému osudu než svému střeleckému umění.

Projektil zavadil o bok letadla - tento lehký náraz stačil, aby neprůhledná skořepina náboje praskla a třaskavina v něm skrytá, přišedší ve styk se světlem, explodovala. Ozval se ostrý výbuch. Carthoris cítil, jak se letoun pod ním zakymácel, a motor se zastavil.

V tomto kritickém okamžiku byl helijský princ se svým strojem

již na hranicích města a směřoval k pusté pláni mořského dna. Rudý bojovník na prostranství vypálil za letounem ještě několik ran, žádná z nich však nestihla svůj cíl. Poté štíhlá věž minaretu zastínila Dusanianu výhled, takže nemohl dále střílet.

Carthoris zřel v dáli pod sebou, jak zelený bojovník odnáší Thuvii z Ptarthu na svém mohutném thoatu. Prchal na severozápad od Aanthoru - do hornaté končiny, jež byla rudým kmenům poměrně velmi málo známa.

Princ nyní věnoval bližší pozornost poškozenému letadlu. Podrobnou prohlídkou zjistil, že jedna ze vznosných nádrží byla výbuchem proražena, stroj sám však zůstal nepoškozen.

Střepina projektilu poškodila jednu z řídicích pák, takže ji nebylo možno opravit bez pomoci speciálního dílenského zařízení. Letadlo se však po prvním chvilkovém rozkolotání a po značném záplatování tak dalece vzpamatovalo, že mohlo pokračovat v dalším letu, sice pomalu, ale přece. Thoat zeleného bojovníka na osmi dlouhých, svalnatých nohách byl ovšem rychlejší - vznášel se na pružné půdě porostlé žlutavým mechem jako vystřelený šíp.

Carthoris byl velice rozmrzen svým pomalým letem, přesto však byl rád, že letadlo nebylo poškozeno hůře, neboť postupoval kupředu přece jen rychleji než pěšky.

Leč jeho slabá útěcha netrvala dlouho, neboť za několik okamžiků se letoun počal povážlivě naklánět na levý bok a na předek. Trhlina v nosné nádrži byla tedy přece jen vážnější, než se zprvu domníval.

Po celý zbytek nekonečně dlouhého dne plíží se Carthoris bludně tichým ovzduším Barsoomu kupředu; příd' jeho letadla byla zemi stále blíže a blíže. Levý bok pak klesal tak povážlivě, že se nakonec musel k večeru připoutat za zbroj ke kruhu, upevněnému na palubě, aby neztratil rovnováhu a nezřítíl se z plošiny dolů.

Letoun se pohyboval vpřed jen velmi zvolna, ba bylo lze říci, že je pouze hnán chabými nárazy větru, který vanul z jihovýchodu. Když pak vítr po západu slunce úplně ustal, nechal Carthoris svůj stroj zvolna klesnout na měkkou, mechovitou půdu.

Daleko před ním se týčily hřebeny hor, k nimž zelený bojovník na svém thoatu prchal, když jej mladík naposledy viděl. Syn Johna Cartera nezaváhal ani na okamžik, a veden nezlomnou vůlí, již zdědil po slavném otci, pustil se za svým sokem neohroženě pěšky.

Po celou noc se trmácel kupředu, až na úsvitě příštího dne se ocitl na úpatí hor, které tvoří hranice území Torquasianů.

Hrubé, žulovité útesy týčily se před Carthorisem do výše. Příšerný masív hradby nebyl prolomen ani jediným otvorem - přesto však bylo jisto, že zelený netvor tudy se svojí kořistí pronikl.

Na mechovité půdě mořského dna nebylo lze spatřit žádné stopy, neboť thoat při rychlé jízdě v hebkém mechu téměř stop nezanechával, a zanechal-li přece jen chabé otisky svých měkkých chodidel, zmizely tyto téměř vzápětí, poněvadž pružná vegetace se ihned znovu napřímila.

Leč zde, na úpatí hor, kde byla skála místy pokryta drobným písčitým šterkem a kde mohutná, divoká květena nahrazovala ponurou jednotvárnost mechovité vegetace, doufal Carthoris, že přijde na nějaké známky, které jej bezpečně povedou k cíli.

Hledal a pátral horečně, zdálo se však, že záhadu tajemného zmiizení stop svého protivníka nikdy nerozřeší.

Den se chýlil ku konci, když bystré oči Heliumity rozeznaly ve vzdálenosti několika set yardů zlatožlutou skvrnu, která se zvolna pohybovala mezi balvany.

Carthoris rychle uskočil za velkou skálu a bedlivě pozoroval plížíci se věc, která se ostře odrážela od šedi svého okolí. Byl to obrovský banth, barsoomský lev - jeden z oněch, kteří jsou postrachem opuštěných horských končin odumírající planety.

Lev čenichal cosi po zemi. Bylo zřejmo, že stopuje nějakou kořist. Carthorisovi probleskla hlavou spasná naděje. Snad osud sám mu dává nyní do ruky klíč k tajemství, které se marně snažil rozluštit. Snad hladová šelma, lačnící po lidském mase, čenichá právě stopu obou uprchlíků, po kterých Carthoris pátrá.

Helumita se obezřele plížil za lvem-lidožroutem. Šelma kráčela zvolna podél skalních útesů s čenichem sklopeným k zemi, sledující neviditelné výpary, a chvílemi vyřážela z hrdla temný, táhlý řev.

Carthoris stopoval lva několik minut, když vtom mu tento zmizel tak náhle a záhadně, jako by se rozplynul ve vzduchu.

Mladík vyrazil chvatně kupředu. Tentokráte mu jeho kořist nesmí uniknout! Nesmí být znovu obelstěn, jako jej obelstil zelený bojovník! Jako vystřelený šíp dorazil na místo, kde naposledy spatřil větřící šelmu.

Před ním se strmě týčilo do výše hladké úbočí skalního útesu - nikde nebylo vidět otvor, kterým by byl mohl obrovský banth proniknout do nitra skály. Vedle útesu pak ležel menší plochý balvan, zvící asi velikostí paluby desetimístního letadla a výše dvou dorostlých mužů.

Že by snad lev zvětřil svého pronásledovatele a nyní číhá za balvanem na svoji kořist?

Carthoris tasil meč a obezřele obcházel kolem balvanu. Za plochou skálou lev sice skryt nebyl, přesto však tam princ spatřil něco, co jej překvapilo více, než kdyby tam padl na celou smečku lvů.

Přímo před ním se černal jícen otvoru, který vedl dolů do země. Tímto otvorem jistě banth zmizel. Bylo to snad jeho doupě? Vyřítí se snad ze země proti němu v nejbližším okamžiku několik zuřivých bestii?

Carthoris nevěděl, leč ani se o to vše, veden svou odhodlaností a neohrožeností, valně nestaral; byl přesvědčen, že lev následoval do této chmurné prohlubně zeleného bojovníka a jeho ubohou obět'. Mladík byl rázem rozhodnut vniknout dovnitř a třebaš i obětovat svůj život pro milovanou ženu.

Nezaváhal ani na okamžik, také však nepostupoval zbrkle. Šel kupředu krok za krokem, s taseným mečem v ruce. Matné světlo, linoucí se do otvoru zvenčí, změnilo se po chvíli v naprostou temnotu.

## UŠLECHTILÁ RASA

Záhadná chodba, kterou Carthoris zprvu pokládal za pouhou hříčku přírody, vedla stále dolů. Její podlaha byla schůdná a hebká.

Carthoris před sebou chvílemi slyšel táhlé zamručení lva, jež jej přesvědčovalo, že je na správné stopě. Vtom však zaslechl za sebou jiný, podobně zlověstný zvuk. Druhý lev šel po *jeho* stopě!

Carthorisovo postavení nebylo valně příjemné. Neviděl před sebe ani tak daleko, aby mohl před obličejem rozeznat svoji ruku - oči banthů však byly přizpůsobeny temnotě, takže viděli dokonale, byť i byli obklopeni naprostou tmou.

Žádný jiný zvuk nedoléhal k jeho uším. Chmurný, krvelačný řev lva vpředu a druhého vzadu se ozýval stále příšerněji a příšerněji. Tunel vedl stále přímo kupředu, zprvu dolů pod skaliska, která ho svou nezdolatelností tak dlouho mátl, později pak téměř rovnoběžně s povrchem. Posléze pocítil mladík pod nohama mírné stoupání. Lev, plížící se za Carthorisem, se mu nebezpečně blížil a nutil jej tím více se přibližovat k patám netvora vpředu. Nadcházel okamžik, kdy se bude muset utkat buď s jedním, nebo s oběma. Mladík sevřel pevněji jílec svého meče.

Slyšel již odporné funění bestie za sebou. Srážka se nedala více oddalovat.

Carthoris byl již dlouho přesvědčen, že chodba vede pod útesy na protější stranu horského hřebene, a doufal zprvu, že se ocitne venku na měsíčním jasu, dříve než bude nucen se utkat s oběma šelmami.

Když helijský princ vstoupil do nitra tunelu, slunce právě zapadalo - nyní již jistě na povrchu panovala čirá temnota.

Carthoris se ohlédl. Ve vzdálenosti necelých deseti stop za ním plály ve tmě dva řeřavé uhlíky obou očí netvora. Sotva se jejich zračky setkaly, vyrazila bestie z hrdla pustý řev a vrhla se do útoku.

Neohrožený boj s lítou šelmou, jejíž mohutné tělo se podobalo hoře šíleného masa a jejíž drápy žíznily po lidské krvi, ačkoliv je nemohl vidět, vyžadoval ocelových nervů - a Carthoris z Helia skutečně takové nervy měl.

Jeho postavení obzvláště ztěžovala naprostá temnota. Jediným cílem jeho břitké oceli byly dva planoucí body očí šelmy. Díky Car-

thorisově jisté ruce - stejně neochvějné, jako byla ruka jeho otce hrot meče zajel do jednoho z oněch zářících bodů. Princ po šťastné ráně uskočil stranou.

Poraněný banth vyrazil z hrdla příšerný řev, v němž se mísily bolest a vztek, a vzepjal se drápy proti mladíkovi. Poté vyrazil k novému útoku; tentokráte zřel Carthoris před sebou zářit pouze jeden světelný bod, plný nezměrné zášti.

A hrot meče opět stihl svůj nejistý cíl. Znovu se ozvalo příšerné zařvání poraněného zvířete, dunící ve skalnaté chodbě halasivou ozvěnou, ohlušující svou silou a pronikavostí fyzického utrpení.

Když pak lev vyrazil k třetímu útoku, neměl již Carthoris žádný cíl, který by vedl jeho meč. Slyšel pouze šelest drápů šelmy o kamenitou půdu tunelu - uvědomoval si, že netvor se k němu blíží, nevěděl však odkud.

Tu jej ovšem napadlo, že nevidí-li on svého protivníka, ani jeho protivník nevidí jej.

Carthoris se proto postavil do přesného středu chodby a nastavil před sebe meč asi ve výši hrudi šelmy. Více nemohl dělat, avšak doufal, že banth díky šťastné náhodě naběhne přímo na meč a probodne si divoké srdce, bušící v široké hrudi.

Jeho naděje však byly zklamány. Lev do něj při svém posledním zuřivém náporu sice vrazil, na meč však se nenabodl. Vše se zběhlo tak rychle, že Carthoris si ani neuvědomoval podrobnosti onoho kritického okamžiku, kdy jej šelma v šíleném pomnutí smyslů porazila na zem. Bud' se princ nepostavil do přesného středu chodby, nebo si slepý lev dobře nepopočítal svůj skok.

Ať již tomu bylo jakkoliv, obrovské tělo se dotklo Carthorise pouze bokem a netvor se řítíl tunelem dále kupředu, jsa v mylném domnění, že má před sebou svoji kořist.

Mladík neváhal a následoval bestii tímtéž směrem. Srdce mu zabušilo radostí, když za chvíli užírl konec dlouhé chodby, ozářený měsíčním jasem.

Před jeho zraky se rozkládalo velmi hluboké údolí, zcela obklopené gigantickými útesy. Povrch rokle byl porostlý stromy nesmírného vzrůstu - byla to skutečná zvláštnost, neboť tato krajina byla poměrně velmi vzdálena od kteréhokoliv zavodňovacího kanálu. Země sama byla pokryta nádherným nachovým trávníkem, posetým ne-

sčetnými tisíci skvělých, divokých květů.

Celá tato nepopsatelně krásná, barvitá scéna byla zalitá jassem obou marťanských měsíců a skýtala vskutku čarovný, pohádkový dojem.

Carthorisův zrak však obdivoval tyto přírodní krásy pouze několik okamžiků. Jeho pozornost byla rázem upoutána pohledem na mohutného lva, stojícího nad čerstvě zabitou mrtvolou thoata.

Obrovský banth, ježící zlobně hřívu okolo své majestátní hlavy, zíral upřeně na jiného lva, který pobíhal zmateně kolem a vyražel z hrdla divé skřeky bolesti a šíleného vzteku.

Carthoris si okamžitě uvědomil, že bolestí řvoucí lev je onen, kterého v tunelu poranil - obě šelmy jej však nezajímaly zdaleka tolik jako mrtvý thoat.

Sedlo a řemení bylo dosud připevněno na mrtvém trupu marťanského oře a mladík ani vteřinu nepochyboval, že to je tentýž thoat, na kterém zelený bojovník unesl Thuvii z Ptarthu.

Kde však se nalézal jezdec a jeho krásná zajatkyně? Helijský princ se zachvěl při pomyslení na hrůzný osud, který je mohl stihnout. Barsoomští lvi pokládají totiž lidské maso za nejvzácnější a nejvítanější pochoutku - kromě toho sluší se podotknout, že tyto šelmy zkonzumují nesmírná kvanta masa k nasycení svých obrovských těl. Pozření dvou lidských bytostí by bylo lvu jen podráždilo chuť - skutečnost pak, že banth zabil a pohltil zeleného bojovníka a Thuvii z Ptarthu, zdála se Carthorisovi více než pravděpodobnou. Mrtvola thoata zřejmě měla být posledním, hutnějším soustem ponuré hostiny.

A tu se slepý lev ve svém bloudění přiblížil k mršině oře, kterého ulovil jeho druh, a jeho nozdry zvětřily díky lehkému vánku, který vanul, pach čerstvé krve.

Oslepený netvor napřímil hlavu a příšerně zařval. Jeho pohyby rázem přestaly být chaotickými. Vypjal tělo a s pěnou na tesácích vrhl se jako vystřelený šíp na mrtvolu thoata a na lva, který stál předními tlapami na mršině a chystal se hájit svoji kořist.

Když se útočící lev ocitl ve vzdálenosti asi dvaceti stop od svého soka, vrhl se mu tento mohutným skokem v ústřety.

Bitva, která se mezi oběma bestii rozpoutala, otřásla by i nervy surových Barsoomianů. Ozýval se pustý, příšerný řev - krvavá jatka

byla svým způsobem tak fascinující, že Carthoris stál nedaleko obou soupeřů, nejsa mocen pohybu.

Za několik okamžiků byli oba netvoři rozsápáni na kusy - maso serváno ze žeber, kůže rozedrána. Mrtvé čelisti zůstaly navzájem zabořeny v bezvládných tělech. Carthoris jen s napětím veškeré své vůle odvrátil oči od tohoto ponurého divadla.

Poté sestoupil k místu tragédie a jal se chvatně prohlížet povrch půdy kolem mrtvého thoata, pátraje po stopách milované dívky. Obával se, že sdílela neblahý osud ubohého komoně a že každým okamžikem přijde na neklamné známky jejího příšerného konce. Neobjevil však nic, co by potvrzovalo jeho strach.

S poněkud lehčím srdcem vydal se na prohlídku údolí. Sotva však ušel asi tucet kroků, zahlédl v trávě ztracený, blýskající se šperk. Zvedl jej a na první pohled poznal, že to je ženská ozdoba do vlasů - bedlivější prohlídkou pak shledal, že je na ní vyryt znak královského domu v Ptarthu.

Učinil ovšem také jeden neblahý objev - nádherný šperk byl zbrocen čerstvou, dosud vlhkou krví.

Carthoris byl neskonale zdrcen - myslí mu prolétly všechny nejohavnější možnosti, které se jen ve vzbouřené obrazotvornosti dovedou zrodit. Přesto však nemohl, ba ani nechtěl svým ponurým představám uvěřit.

Bylo zhola nemožné, aby tak nádherná bytost vzala tak příšerný konec. Nemohl uvěřit, že by rozkošná Thuvia již nebyla mezi živými. Carthoris pietně připevnil krví zbrocený šperk na svá široká prsa, na drahokamy vykládanou zbroj, kde se skvěl královský znak Helia a kde bilo věrné srdce neohroženého prince. Třpytivá ozdoba, kterou nosila Thuvia z Ptarthu, stala se již touto pouhou skutečností pro něj posvátnou. A pak se pustil dále do neznámého údolí.

Olbřímí stromy mu téměř na všech stranách zbraňovaly ve volném výhledu. Chvillemi spatřil mezi korunami stromů vrcholky hor, které vroubily údolí a rýsovaly se zcela zřetelně, jsouce ozářeny jasně obou měsíců - Carthoris si však jasně uvědomoval, že ony hory jsou velmi vzdáleny a že rozloha údolí je vskutku nesmírná.

Několik hodin pokračoval v pátrání, až před svítáním náhle stanul jeho pozornost byla vzбудena vzdáleným kvílením thoatů.

Jsa veden rykem těchto povětšinou rozčilených zvířat, plížil se ku-

předu mezi stromy, až posléze přišel na rovnou planinu, která nebyla porostlá stromovím a v jejímž středu se týčilo město s mohutnými naleštěnými kupolemi a věžemi, které hýřily barvami.

Kolem městských hradeb zřel Carthoris obrovský tábor zelených bojovníků, obyvatelů vyschlých moří. Když pak přihlédl pozorněji, uvědomil si, že město, které před ním leží, nenáleží do kategorie odumřelých a polorozbořených metropolí šerého dávnověku, jakými jsou určité krajiny Barsoomu posety.

Než jaké město to jen mohlo být? Ze studií Carthoris věděl, že tyto poměrně velmi málo vědecky prozkoumané končiny jsou obydleny Torquasiany, příslušníky divokých zelených hord, a že se doposud nikomu z rudých nepodařilo proniknout do nitra jejich domény a vrátit se zpět do civilizovaných končin.

Torquasští bojovníci si zhotovili důmyslné obrovské pušky a díky zlověstnému střeleckému umění se jim zdařilo odrazit řídké letecké útoky či expedice sousedních rudých kmenů.

Carthoris si byl jist, že se nalézá na území Torquasianů, nikdy si však ani ve snu nedovedl představit, že by uvnitř oné pusté končiny mohlo existovat tak nádherné město. Ani v kronikách nebylo nic známo o podobném městě, neboť se předpokládalo, že Torquasiané, právě tak jako příslušníci ostatních zelených kmenů, obývají rozbořená, vymřelá města, roztroušená na povrchu umírající planety; v architektuře pak byli zelení na velmi primitivním stupni vývoje, neboť nebyli schopni postavit nic jiného než nízké inkubátory, v nichž sluneční paprsky zahřívají jejich mláďata.

Tábor zelených bojovníků se rozkládal asi ve vzdálenosti pěti set yardů od městských hradeb. Mezi táborem a městem nebyla ani známka předprsní či jiné ochrany před palbou z pušek a děl; v záři vycházejícího slunce však Carthoris zřel, jak se na vrcholu hradeb a na střechách domů pohybuje množství lidí.

Mladík si byl zcela jist, že jsou to živoucí bytosti stejného druhu jako on, pro poměrně velkou vzdálenost nemohl však rozeznat barvu jejich pleti.

Sotva vyšlo slunce, zelení bojovníci počali pálit po malých postavkách na městských hradbách. Carthoris k nemalému svému překvapení shledal, že obránci města palbu neopětují, naopak se všichni před třeskavými kulemi zelených uchýlili za vysokou zeď - za chvíli

nebylo lze na hradbách spatřit ani živou duši.

Poté Carthoris, skrývaje se za stromy, které vroubily kolem dokola planinu, blížil se opatrně k táboru zelených, doufaje, že snad někde náhodou spatří Thuvii, neboť stále nemohl uvěřit, že by dívka byla mrtva.

Bylo skutečně zázrakem, že nebyl objeven, neboť ozbrojení bojovníci na thoatech stále projížděli z tábořiště do lesa a zpět. Mladík pátral po Thuvii po celý den, ovšem marně. Těsně před západem slunce posléze došel k místu naproti mohutné bráně na západní straně města.

Zdálo se, že jsou zde soustředěny hlavní síly útočící zelené hordy. Bylo tu zřízeno vyvýšené pódium, na němž seděl obrovský zelený bojovník, obklopený svými věrnými.

Musel to nepochybně být smutně proslulý Hortan Gur, jeddak Torquasu, proslavený svojí bezpříkladnou surovostí, vlkodlak jihozápadní polokoule Barsoomu, neboť pouze pro jeddaka bývají vztyčovány podobné plošiny v dočasných táborech či při válečných taženích zelených hord Barsoomu.

Po chvíli Carthoris zřel, jak si jakýsi zelený bojovník klestí řadami ostatních cestu k pódii. Vlekl za ruku rudou ženu - mladíkovi se podařilo zahlédnout její tvář, když se řady zelených na okamžik rozeštopily.

Srdce se mu rozbušilo radostí. Thuvia z Ptarthu dosud žila! Carthoris se jen stěží přemohl, aby se střemhlav nevrhl na pomoc ptarthské princezně; brzy si však uvědomil, že násilný, unáhlený zárok by tváří v tvář takové přesile nebyl ku prospěchu ani dívce, ani jemu, naopak že by jím vyloučil jakoukoliv budoucí možnost Thuviiiny záchrany.

Zřel, jak byla Thuvia přivlečena k pódii. Hortan Gur ji oslovil. Pro přílišnou vzdálenost nerozuměl Carthoris ani otázce zeleného bojovníka, ani odpovědi Thuvie; bylo však zřejmo, že dívčina slova zeleného netvora rozlítla, neboť se na ni vrhl a udeřil ji do tváře těžkou rukou, opásanou mnoha náramky.

A tu se v Carthorisových žilách vzbouřila hrdá krev syna Johna Cartera, Jeddaka jeddaků, pána Marsu. V očích se mu zjevila stejná krvavě rudá mlha, s jakou jeho otec čelil nesčetným nepřítelům, takže princ ztratil chladnou rozvahu.

Díky svým polopozemským svalům, které okamžitě uposlechl rozkazu jeho vůle, vrhl se mohutnými skoky vpřed a hnál se na zeleného netvora, jenž se opovážil udeřit ženu, kterou miloval.

Torquasiané se právě nedívali k lesu. Všechny oči byly upřeny na jeddaka a zajatkyni; pustým, halasným smíchem dávali najevo, že souhlasí se surovou odpovědí svého vládce na dívčinu žádost o propuštění.

Carthoris učinil několik skoků a urazil zhruba polovinu vzdálenosti mezi lesem a ležením, když vtom pozornost zelených bojovníků byla upoutána ještě jiným zjevem, který oddálil jeho odhacení.

Na vysoké věži na pokraji obleženého města objevil se muž. Z jeho otevřených úst vydralo se několik příšerných skřeků. Skřeky ony byly tak hlasité, pronikavé, ba přímo ohlušující, že dolehly nejen k sluchu obláhatelů, nýbrž i do nejzazších končin celého údolí.

Po třikrát se ozval onen hrůzný křik a zaduněl mocně nad hlavami zelených bojovníků. Kdesi v dálce za lesy ozývala se stejně příšerná odpověď.

To však byl pouze začátek. Z každého místa v okolí vyrostl podobný divoký křik a za chvíli celý povrch údolí se otřásl hromovým řevem vycházejícím z tisíců neviditelných úst.

Zelení bojovníci se nervózně ohlíželi kolem sebe. Neznali sice strach jako pozemšťané, ocitli-li se však tváří v tvář neznámému, opouštěla je jejich obvyklá jistota.

A vtom se v hradbách otevřela brána, nalézající se přímo proti pódiu Hortan Gura. Carthoris ani nestačil očima vnímat nezvyklý obraz, který se mu naskytl - byla to nejpodivnější scéna, jakou kdy v životě viděl. Z brány se valily nesčetné řady urostlých lučištníků s těžkými oválnými štíty. Jejich hlavy vlály plavým vlasem a po jejich bocích kráčely řvoucí bestie, v nichž mladík poznal krvelačné barsoomské lvy.

Carthoris se v té chvíli již ocitl uprostřed užaslých Torquasianů. S taseným mečem stanul nedaleko Thuvie, která na něj zírala s neskonalým údivem. V prvním okamžiku se domnívala, že zírá na samotného Johna Cartera - tak byl svému otci v boji podoben.

I charakteristický virginský úsměv v tváři byl tentýž. Tatáž hbitost, tatáž lehkost a stejně pádná rána meče.

Řady zelených byly uvedeny v naprostý zmatek; jeden přes druhé-

ho se hnali ke vzpínajícím se, kňučícím thoatům. Zuřiví caloti šíleně vyli, chystajíce se přispět na pomoc svým stejně sveřepým pánům.

Thar Ban a několik jiných stojících v bezprostřední blízkosti pódia zpozorovali příchod Carthorise jako první; ten neváhal a pustil se s nimi okamžitě v boj o rudou dívku, kdežto ostatní zelení bojovníci spěchali vstříc nepříteli, který útočil z městské brány.

Carthoris úporně bránil Thuvii z Ptarthu proti rozdivočelým zeleným netvorům a zároveň se snažil dostat po bok ohyzdného Hortan Gura, chtěje pomstít pohanu, kterou spáchal tím, že udeřil princeznu.

Jinoch srazil mohutnou ranou svého meče dva protivníky a po jejich mrtvolách se mu podařilo vystoupit na pódium právě v okamžiku, kdy Hortan Gur se chtěl vyšvihnout na hřbet svého thoata.

Pozornost zelených bojovníků byla upoutána hlavně lučištníky, deroucími se v hustých řadách z města, a na sveřepé lvy, kteří jim kráčeli po boku - tito banthové byli mnohem zuřivější a nebezpečnější než váleční caloti zelených Torquasianů.

Když Carthoris vyskočil na pódium, vleka Thuvii za sebou, osopil se s hrdinnou výzvou na rtech na prchajícího jeddaka a rozpráhl se po něm svým dlouhým mečem.

Sotva se Heliumitova ocel dotkla zelené kůže Hortan Gura, vrhl se tento s posupnou urážkou na rtech po svém soku - vtom však na něj již dva z jeho šlechticů volali, aby si pospíšil, neboť útok lučištníků se vyvíjel pro Torquasiany mnohem nebezpečněji, než se tito zprvu domnívali.

Hortan Gur proto nedbal již boje s rudým mužem, slíbil mu však, že si s ním vypořádá účty, jakmile vyřídí opovážlivé obyvatele opevněného města, a vyšvihnuv se na hřbet svého thoata, hnál se vstříc útočícím lučištníkům. Jeho družina jej střemhlav následovala a tak Carthoris zůstal s Thuvii na pódiu zcela sám.

Mezi plošinou a městem zuřila příšerná bitva. Světlovlasí bojovníci s bledou kůží, hrnouce se z městských bran, byli ozbrojeni pouze dlouhými luky a jakousi válečnou sekyrou s krátkou rukojetí; v boji muže proti muži byli lučištníci proti zeleným hromotlukům na divokých ořích téměř bezmocní, na vzdálenost však jejich šípy byly právě tak účinné jako rádiové projektily protivníka.

Byli-li však lučištníci sami v určité nevýhodě, byla tato nevýhoda vyvážena jejich sveřepými společníky, divokými lvy. Sotva se řady

nepřátel srazily, stovky lýtých bestií se vrhly na Torquasiany a strhávaly je z jejich thoatů - zakusovaly se zvířatům i jezdcům do týla a vnášely všude zmatek a hrůzu.

Obránci města byli kromě toho ve výhodě svým počtem, neboť sotva jeden z nich padl, byl nahrazen několika jinými - tak vytrvalým proudem se hrnuli z obrovské brány.

A tak bylo zcela přirozeným, že lučištníci, díky svému počtu a díky sveřeposti svých lvů, zatlačili Torquasiany od města zpět, takže nyní pódium, na kterém stáli Carthoris a Thuvia, se ocitlo přímo ve středu boje.

Bylo skutečným zázrakem, že nikdo z nich nebyl zasažen ani jedinou kulkou, ani šípem; posléze se vlna bitevní vřavy převalila i přes ně, takže se ocitli sami mezi městem a bojujícími. Kolem nich ležela spousta mrtvol a umírajících, mezi nimiž pobíhalo asi dvacet vrčících lvů, zřejmě méně vycvičených než jejich druzi, kteří následovali své pány - tito zde ovšem zůstali a rvali se o masitou kořist.

Carthoris se nesmírně divil, jak hrůznou spoušť způsobili lučištníci v řadách nepřátel svými poměrně chabými zbraněmi. Nikde nebylo vidět ani jediného raněného zeleného bojovníka, jejich mrtvoly však hustě pokrývaly celou pláň.

Po každém škrábnutí šípem zřejmě následovala okamžitá smrt, což bylo Carthorisovi velmi nápadné; kromě toho ani jedna střela se neminula svého cíle. Bylo nasnadě jediné vysvětlení, že totiž hroty šípů byly otráveny.

Zanedlouho hluk boje zanikl ve vzdáleném lese. Kolkolem panovalo hluboké ticho, přerušované pouze vrčením a řvaním hltajících lvů. Carthoris se obrátil k Thuvii z Ptarthu. Až dosud nikdo z obou nepromluvil.

„Kde se to nalézáme, Thuvie?“ zeptal se posléze Carthoris.

Dívka naň tázavě pohlédla. Jeho nečekaná přítomnost tvořila jakousi podvědomou spojitost s jejím únosem. Jak jinak by se byl dozvěděl o cíli letadla, které ji sem doneslo?

„Kdo by to mohl vědět lépe než helijský princ?“ opáčila Thuvia. „Což sem nepřišel dobrovolně?“

„Ano, přišel jsem sem dobrovolně z Aanthoru, jda po stopě zeleného bojovníka, který vás uchvátil, Thuvie,“ odvětil. „Od okamžiku však, kdy jsem opustil Helium, až do chvíle, kdy jsem se probudil

nad Aanthorem, domníval jsem se, že přistanu v Ptarthu.

Dozvěděl jsem se, že se šíří pověst, že jsem spolupachatelem vašeho únosu,“ vysvětloval dále Carthoris, „a spěchal jsem k vašemu otci, jeddakoví Ptarthu, abych jej přesvědčil o své nevině a abych se přičinil o vaši záchranu. Dříve však, ještě než jsem opustil Helium, kdosi zneužil můj kompas, takže moje letadlo mne zaneslo do Aanthoru místo do Ptarthu. To je vše. Věříte mně nyní?“

„Ale co bojovníci, kteří mne unesli ze zahrady mého otce?“ zvolala. „Když jsme dolétli do Aanthoru, měli na sobě odznaky helijského prince. Ve chvíli, kdy mne unášeli, byli oblečeni v dusarskou zbroj. Zdálo se, že je možný jediný výklad. Kdosi, kdo vše zavinil, chtěl svoji vinu svalit na druhého, ovšem obával se prozrazení pouze v Ptarthu - mimo Ptarth se pak již cítil dokonale bezpečně a dovolil svým nohsledům obléknout jejich vlastní zbroj.“

„Vy věříte, Thuvie, že já bych byl něčeho podobného schopen?“ zeptal se Carthoris.

„Ach, Carthorisi,“ odvětila Thuvia smutně, „nechtěla jsem tomu věřit, ba i když vše svědčilo proti vám - a ani pak jsem tomu nemohla uvěřit.“

„Neučinil jsem to, Thuvie,“ řekl Carthoris. „Chci však být vůči vám dokonale upřímným. Přestože miluji vašeho otce a ctím Kulan Titha, jemuž jste zasnoubena, a vím, jaké důsledky by pro mne mohl mít onen čin, kdybych jej byl doopravdy spáchal - celý Barsoom a jeho tři nejmocnější národy by jistě vzplanuly vražednou válkou - nebyl bych váhal vás unést, Thuvie z Ptarthu, kdybyste mi jen kdy jediným slůvkem či gestem naznačila, že tím neklesnu ve vašich očích.“

Leč neučinila jste tak, a proto jsem zde, ne kvůli sobě, ale kvůli vám a kvůli onomu druhému člověku. Přišel jsem vás zachránit - zachránit pro muže, kterému jste zaslíbena; je-li to ovšem vůbec v lidských silách...“ dodal Carthoris zatrpkle a smutně.

Thuvia z Ptarthu zírala Carthorisovi chvíli upřeně do tváře. Její hrud' se dmula, jako by její nitro bylo zmítáno hlubokým pohnutím. Stanula zcela těsně u Carthorise. Její rty se vášnivě chvěly. Po chvíli však se přemohla, hrdě napřímila hlavu a řekla chladně:

„Budoucí činy helijského prince mně budou nejlepším osvědčením a důkazem jeho minulých skutků.“

Carthoris se cítil být dotčen jak tónem, tak i smyslem Thuviiných slov.

Napůl doufal, že mu nějak naznačí, že jeho láska nebude beznadějnou - a kdyby i tomu tak nebylo, byla mu zajisté povinována určitou vděčností za jeho nezištnou pomoc; z jejích úst však vyšla pouze chladná, skeptická slova.

Helijský princ pokrčil svými mohutnými rameny. Thuvia si toho všimla, ba zpozorovala i letný úsměšek, který stáhl jeho rty, a zdálo se, že je uražena.

Samozřejmě - ona mu nechtěla ublížit ani ranit jeho city. Mohl přece vědět, že po tom všem, co řekl, nemohla zajisté vykonat nic, čím by mu dodala naděje a odvahy. Ale nemusel svoji lhostejnost dát tak okatě najevo. Helijské muži byli na Barsoomu známi svojí galantností vůči ženám - a nikoliv beztaktností. Snad toho byla vinna pozemská krev, která proudila v jeho žilách.

Jak mohla Thuvia tušit, že Carthorisovo pokrčení ramen bylo pouhým výrazem snahy fyzickým úsilím vymýtit smutek ze svého srdce a onen úsměv že byl zděděný bojovný úsměv po otci, kterým dával najevo své hrdinské rozhodnutí, že udusí ve svém nitru svoji beznadějnou lásku a že veškeré své úsilí vynaloží, aby zachránil Thuvii z Ptarthu pro jiného, o kterém se domníval, že ho miluje?

„Kde vlastně jsme?“ opětoval Carthoris svoji původní otázku. „Já sám to nevím.“

„Ani já to nevím,“ odvětila dívka. „Ti, kteří mne unesli z Ptarthu, hovořili cestou mezi sebou o Aanthoru, takže se domnívám, že starobylé, polozbořené město, do něhož jsem byla zavlčena, byly skutečně ruiny slavného Aanthoru; kde však se nalézáme nyní, nemám ani zdání.“

„Až se lučištníci vrátí, dozvíme se pravděpodobně rázem vše, co chceme vědět,“ řekl Carthoris. „Doufejme, že se neznámí bojovníci vůči nám zachovají přátelsky. K jaké asi rase náležejí? Pouze na nástěnných malbách v mrtvých metropolích a v nejstarších legendách Barsoomu se hovoří o rase plavovlasých lidí s hebkou, světlou pletí, kteří obývali opuštěná města na březích vyschlých oceánů. Bylo by to skutečně možno, aby nás osud a náhoda zavedly do jednoho z oněch přežívajících měst, o nichž se celý Barsoom domníval, že již neexistují?“

Thuvia zírala k lesu, v němž zelení bojovníci i lučištníci zmizeli. Z velké dálky se ozýval příšerný řev lvů a chvílemi rachotily i výstřely z rádiových pušek.

„Je podivné, že se nevracejí,“ řekla posléze dívka.

„Domníval bych se, že se ranění lučištníci buď sami budou belhat, nebo alespoň budou svými druhy odnášeni zpět do města,“ odvětil Carthoris, rovněž zamračený a zmatený. „Co se však stalo s jejich raněnými, kteří padli u městských hradeb? Což je jejich druzi odnesli dovnitř?“

Oba upřeli své zraky na planinu mezi pódiem a městskými hradbami, kde byla bitva nejzuřivější.

Pobíhali tam pouze řvoucí banthové, zabraní do příšerné hostiny. Carthoris pohlédl na Thuvii zornicemi rozšířenými údivem. Pak ukázal prstem směrem na pláň.

„Kde jsou?“ zašeptal. „*Co se stalo s jejich mrtvými a raněnými?*“

## JEDDAK LOTHARU

Thuvia zírala před sebe svrchovaně nedůvěřivě. „Vždyť jich ležely na poli velké hromady - ještě před pouhou minutou jich bylo na tisíce,“ mumlala.

„A nyní,“ pokračoval Carthoris, „vidíme zde pouze lvy a mrtvoly zelených bojovníků.“

„Pravděpodobně je jejich druzi odnesli do města, zatímco jsme spolu mluvili,“ řekla Thuvia.

„To je zhora nemožné!“ odvětil Carthoris. „Vždyť před pouhou chvilí jich tam leželo ještě několik tisíc. Jejich odklizení by si vyžádalo doby několika hodin. Připadá mi to velmi podivné.“

„Doufala jsem, že u těchto lidí s plavými vlasy a ušlechtilou pletí nalezneme útočiště,“ pravila Thuvia. „Přestože si na válečném poli vedli velmi zdatně, nebudí ve mně dojem krutých a sveřepých lidí. Chtěla jsem vám právě navrhnout, abychom se pokusili vstoupit do města - bojím se však nyní vejít do města lidí, jejichž mrtví se rozplývají ve vzduchu.“

„Můžeme se však o to pokusit,“ opáčil Carthoris. „Náš osud uvnitř města nemůže být o mnoho horší než před hradbami. Zde se můžeme snadno stát kořistí bludných lvů nebo sveřepých Torquasianů. Ve městě se však alespoň setkáme s tvory, kteří se nám podobají tělem i tváří.“

Váhám projít s vámi přes plán k městu pouze z toho důvodu,“ dodal, „že se obávám smeček lvů, které zde volně pobíhají. Jediný meč není proti tak značné přesile bestií nic platný.“

„Tohoto nebezpečí se neobávejte,“ odvětila Thuvia s úsměvem. „Lvi vám ani mně nezkříví ani vlas na hlavě.“

A domluvivši, sestoupila z pódia a vydala se s Carthorisem po boku na cestu přes bitevní pole k tajemnému městu.

Sotva ušli několik kroků, zpozoroval je jeden z potulujících se banthů. Zlobně zařval a hnal se k mladíkovi a Thuvii. Ostatní bestie, přilákány řevem, následovaly jeho příkladu a rovněž se sbíhaly k onomu místu.

Carthoris tasil neohroženě svůj meč. Dívka letmo pohlédla do jeho tváře. Zřela, jak mu kolem rtů pohrává sebevědomý úsměv a byla

spokojena, neboť i na válkychtivém Barsoomu ženy dovedou ocenit chladnou odvahu tváří v tvář nebezpečí, mužné odhodlání bez nabubřelých gest.

„Zasuňte svůj meč do pochvy,“ pravila klidně Thuvia. „Řekla jsem vám již, že lvi nám neublíží. Pohled'te!“ A neváhajíc, přistoupila bez obav k nejbližší lité bestii.

Carthoris se chtěl okamžitě vrhnout za ní a chránit ji, leč ona jej energickým posunkem zadržela. Slyšel, jak cosi tichým, zpěvavým hlasem, který se podobal spíše kočičímu předení, ke lvům promlouvá.

A jakoby zázrakem, mohutné hlavy šelem se pozvedly a oči všech bestií byly upřeny na Thuvii. A poté se všechny, jedna za druhou, počaly přibližovat k ní. Dívka je klidně očekávala.

Pouze jeden netvor, bližší než ostatní, se poněkud vzpouzel. Thuvia jej energicky vyzvala, aby uposlechl, a ihned se připlazil jako zbloudilý psík.

Zuřivé, lidožravé šelmy třely svoje hlavy o dívčiny nohy a s ocasem mezi nohama snažily se jedna přes druhou k ní přitulit.

Poté Thuvia odvedla lvy ke Carthorisovi. Bestie, cítíce pach člověka, počaly zlobně vrčet, leč ostrý rozkaz jejich velitelky je rázem zkrotil.

„Jak jste to dokázala?“ zvolal Carthoris.

„Váš otec mně kdysi položil tutéž otázku v podzemních chodbách Zlatých útesů v nitru Pohoří Otz pod thernskými chrámy. A právě tak jako jsem nedovedla odpovědět jemu, nedovedu odpovědět ani vám. Nevím, kde se ve mně bere ona síla, kterou je ovládám; vládnu nad nimi podivuhodnou mocí od oné chvíle, kdy mne Sator Throg vrhl do lvího doupěte Svatých Thernů - lvi, místo aby se na mne vrhli, lísali se ke mně. A od oné doby podrobují se mé vůli právě tak, jako věrný Woola se podrobuje vznešené vůli vašeho slavného otce.“

A jediným slovem vyzvala Thuvia shromážděné lvy k rozchodu.

Mručice, vrátili se k přerušeným hodům. Carthoris a Thuvia prošli mezi nimi nerušeně k městským hradbám.

Když přecházeli bojiště, podívoval se Carthoris mrtvolám zelených bojovníků, které nebyly dosud zohaveny a ohlodány lvy. V mrtvých tělech netrčely šípky, které je sklály. Upozornil na tuto kromobýčejnou skutečnost Thuvii. Ani na jedné z mrtvol nebylo stopy po

smrtné ráně, ba nebylo lze zřít ani sebemenší škrábnutí.

Smrtící šípy, které se staly torquasijským šikům tak osudné, zmizely v téže chvíli jako mrtvolý lučištníků, kteří je vypouštěli ze svých luků! Kam se asi poděli oni poslové smrti? Čí neviditelné ruce je odstranily z mrtvol?

Carthoris, zíraje na ponuré hradby města, nedovedl se ubránit podivnému rozčilení. Na hradbách a na plochých střechách domů nebylo ani stopy po životě. Vše bylo zahaleno v hrobové ticho a klid.

Přesto však byl Carthoris v duchu přesvědčen, že kdosi za střílnami hradebních zdí je pozoruje.

Pohlédl na Thuvii. Viděl, jak kráčí dále kupředu, s očima široce rozevřenýma, upřeně zírajíc na městskou bránu. Zadíval se tímž směrem, leč nespátřil nic pozoruhodného.

Zdálo se, že Carthorisův zájem probudil Thuvii z jakési lethargie. Opětovala jeho pohled, kolem rtů se jí rozhostil zvláštní úsměv a poté, jakoby bezděky, přistoupila těsně k němu a vložila svoji ruku do jeho.

Carthoris tušil, že se v jejím nitru cosi děje, o čem ona ani sama neví a co je v určité souvislosti s tajemným městem.

Poté kolem ní ovinul rámě a tak, ruku v ruce, kráčeli dále. Neodtáhla se od něho. Mladík pochyboval, že vůbec ví o jeho objímající paži - natolik byla upoutána záhadným městem.

Zastavili se před branou. Byla to mohutná, starobylá brána. Dle její konstrukce usoudil Carthoris, že byla jistě zbudována kdysi v šerém dávnověku.

Byla to masivní kruhovitá deska, uzavírající kruhovitý otvor - Carthoris věděl, díky svým bedlivým studiím staré barsoomské architektury, že se podobné brány otvírají tím způsobem, že se odvalí stranou, jako obrovské kolo, do otvoru ve zdi.

Lidé, kteří stavěli podobné brány, žili v šerém dávnověku - Aanthor u srovnání s tímto starobylým městem byl pouhým nemluvnětem.

Když tak Carthoris stál před tajemnou branou a uvažoval, jaké asi zapomenuté město by to mohlo být, ozval se nad ním hlas. Oba, dívka i mladík, vzhledli vzhůru. Nad okrajem vysoké hradby objevila se lidská hlava.

Byl to člověk plavých vlasů a jemné, světlé pleti - pleti světlejší a

jemnější, než byla plec samotného Johna Cartera, pána Marsu. Jeho čelo bylo přímé a vysoké, pohled velkých očí svrchovaně inteligentní.

Řeči, kterou je oslovil, sice rozuměli, přesto však jim neušel jistý rozdíl od běžného jazyka, kterým se na Barsoomu hovořilo.

„Kdo jste?“ otázal se jich. „A co pohledáváte zde před branami Lotharu?“

„Jsme přátelé,“ odvětil Carthoris. „Zde zříte princeznu Thuvii z Ptarthu, která byla zajata torquasianskými hordami. Já jsem Carthoris z Helia, princ z královského rodu Tardos Morse, jeddaka Helia, syn Johna Cartera, Vládce Marsu, a jeho choti Dejah Thoris.“

„Ptarth?“ opakoval plavovlasý muž. „Helium?“ A potřásl záporně hlavou. „Neslyšel jsem dosud nikdy o těchto místech a není mi známo, že by na Barsoomu žili lidé tak podivné pleti, jako je vaše. Kde leží ona města, o nichž hovoříte? Z našich nejvyšších věží nezřeli jsme nikdy jiného města než Lothar.“

Carthoris mávl rukou směrem k severovýchodu.

„Oním směrem leží Helium a Ptarth,“ řekl. „Helium je vzdáleno od Lotharu asi osm tisíc haadů a Ptarth pak leží devět tisíc pět set haadů dále na severovýchod od Helia.“<sup>\*)</sup>

Plavovlasý muž opět potřásl nedůvěřivě hlavou.

„Není mně nic známo o tom, že by něco existovalo za lotharskými pahorky,“ řekl. „Vím pouze, že tam žijí zelené hordy Torquasianů. Oni totiž dobyli celý Barsoom kromě tohoto našeho údolí a města Lotharu. Zde jim již po staletí hrdinně odoláváme, přestože periodic-

---

<sup>\*)</sup> Na Barsoomu je základní jednotkou délky *ad*. Je to obdoba pozemské stopy a měří asi 11,694 pozemského palce. Jak bylo mým zvykem již v minulosti, většinou překládám barsoomské symboly času, vzdálenosti spod. do jejich pozemských ekvivalentů, aby byly lépe srozumitelné pro čtenáře ze Země. Zvídavější povahy by však mohla zajímat převodní tabulka mart'anských lineárních měř, a proto ji zde uvádím:

10 sofadů = 1 ad

200 adů = 1 haad

100 haadů = 1 karad

360 karadů = 1 obvod Marsu kolem rovníku

*Haad*, barsoomská míle, obsahuje asi 2 339 pozemských stop.

*Karad* odpovídá jednomu stupni. *Sofad* je asi 1,17 pozemského palce.

ky proti nám obnovují své útoky, aby nás zničili. Odkud vy pocházíte, nemám ani zdání, předpokládám však pravděpodobně, že jste potomky otroků, které Torquasianští v dávných dobách, kdy si ještě podmaňovali zbytky Barsoomu, zajali; slyšeli jsme, že totiž vyhubili všechny ostatní rasy - samozřejmě kromě své vlastní.“

Carthoris se snažil plavovlasému muži vysvětlit, že Torquasiané obývají poměrně velmi nepatrnou část povrchu Barsoomu a že jsou na svém území rudou rasou trpěni pouze z toho důvodu, že jejich země se nehodí pro kulturně pokročilé rudé. Lotharian si však svoji klamnou ideu nenechal vymluvit a trval na svém, že zbytek Barsoomu je pustý, obydlen pouze sveřepými zelenými hordami z Torquasu.

Po delším vyjednávání dovolil Lotharian Carthorisovi a Thuvii vstoupit do města. Za okamžik poté odvalila se mohutná kruhovitá brána a Thuvia s Carthorisem vstoupili do města Lotharu.

Vše kolem nich svědčilo o pohádkovém bohatství. Fasády domů do ulic byly ozdobeny nádhernými solemi a kolem oken a dveří bylo mnohde lze zřít široké obruby z drahokamů, vykládané mozaiky či pruhy ryzího zlata, vytepané v basreliéfy, zobrazující zřejmě výjevy z historie tohoto zapomenutého národa.

Plavovlasý muž, s kterým hovořili u brány, je očekával v ulici. Kolem něj bylo shromážděno asi sto nebo ještě více lidí téže rasy. Všichni byli oblečeni ve vlající roucha a byli bezvousí.

Jejich tváře věstily spíše obavy a podezření než zjevné nepřátelství. Všichni si oba příchozí pozorně prohlíželi; nikdo z nich však nepromluvil ani slova.

Carthorisovi neušlo, že ačkoliv ještě před krátkou dobou bylo město obklopeno hordou sveřepých, krvelačných démonů, ani jeden z občanů, které spatřil, nebyl ozbrojen, ba ani nikde nablízku nebylo vidět žádné vojáky.

Nechtěl uvěřit, že by bylo možno, že všichni bojovníci vyšli ven, aby pronásledovali nepřítel, a nechali město bez ochrany. Zeptal se proto onoho, který je vpustil dovnitř.

Ten se jen usmál.

„Dnes neopustila Lothar ani jediná živá bytost, kromě několika desítek našich posvátných lvů,“ odvětil klidně.

„Ale což vaši bojovníci - vaši lučištníci!“ zvolal Carthoris. „Viděli

jsme, jak jich tisíce vycházelo z městské brány, jak udolali hordy z Torquasu, jak je k smrti ubodali svými šípy a rozsápali svými lvy.“

Lotharian se stále při řeči usmíval svým klidným, vědoucím smíchem.

„Pohled'te!“ zvolal a ukázal před sebe na ulici, táhnoucí se do dálky. Carthoris a Thuvia se podívali naznačeným směrem a zřeli ve slunečním jasu pochodující husté zástupy lučištníků.

„Ach!“ zvolala Thuvia. „Vrátili se jistě do města jinou branou, či jsou to snad šiky, které zůstaly zde k obraně města?“

Lotharian se znovu tajemně usmál.

„V Lotharu není vojska,“ řekl. „Pohled'te!“

Zatímco mluvil, Carthoris i Thuvia zírali na něj - když pak se opět ohlédli na krácející šiky vojska, rozšířily se jim oči údivem, neboť široká ulice byla opuštěná, pustá jako hrob.

„A což oni bojovníci, kteří vyšli dnes z města?“ zašeptal překvapeně Carthoris. „I oni snad byli neskuteční?“

Lotharian přikývl.

„Ale vždyť jejich šípy zabíjely zelené bojovníky!“ namítla Thuvia.

„Pojďme k Tariovi,“ odvětil Lotharian. „On vám objasní to, co uzná za dobré, abyste věděli. Já bych vám třeba mohl říci přespříliš.“

„Kdo je Tario?“ zeptal se Carthoris.

„Jednak Lotharu,“ odušil muž, veda je touže ulicí, kterou před okamžikem pochodovaly přízraky bojovníků.

Asi půl hodiny kráčeli podél ulic, v nichž stály nádherné budovy, tak nádherné, že dosud takových nespatrili. Potkali velmi málo lidí. Carthorisovi neušla poměrně nápadná opuštěnost města.

Posléze stanuli před královským palácem. Carthoris jej poznal již z dále a divil se, že ani nikde v okolí oné skvělé budovy není stopy života.

Před honosně kovanou branou nebylo vidět žádnou stráž, ba i zahrady, jež se táhly za ní, byly pusté. Byl to naprostý protiklad oproti přepychovým sídlům rudých jeddaků, v jejichž okolí vždy kypěl a pulsoval bohatý život.

„Zde je Tariův palác,“ řekl Lotharian.

Sotva domluvil, Carthoris udiveně vzhlédl, protřel si oči a znovu před sebe zíral. Ne! Skutečně se nemýlil. Před masivní branou stály

početné čty královských stráží. I alej, vedoucí k hlavní budově, byla vroubena po obou stranách hustými řadami lučištníků. Zahrady se hemžily důstojníky i prostými bojovníky, kteří přecházeli rychle sem a tam, spěchající za svými povinnostmi.

Jací jsou to asi lidé, kteří dovedou vytvořit celou ozbrojenou armádu z pouhého vzduchu? Pohlédl na Thuvii. I ona si všimla nena-dále změny.

Zachvěla se a přimkla se těsněji ke Carthorisovi. „Co tomu říkáte?“ zašeptala. „Je to velmi podivné.“

„Nedovedu si to vysvětlit jinak, než že jsme zešíleli,“ odvětil Carthoris.

Helijský princ se obrátil tázavým pohledem k Lotharianovi. Ten se stále klidně usmíval.

„Mám za to, že jste před chvílí řekl, že v Lotharu není vůbec voj-ska,“ poznamenal Carthoris, ukazuje zároveň na čty stráží. „A co ti-to ozbrojenci zde?“

„Zeptejte se na to Taria. Za okamžik stanete před ním.“

A za chvíli skutečně vstoupili do prostranné síně, kde na pohovce, umístěné na vyvýšeném podstavci trůnu, seděl plavovlasý muž. Když se Carthoris, Thuvia a jejich průvodce přiblížili, obrátil k nim muž na lehátku své ospalé oči. Jakmile se ocitli ve vzdálenosti asi dvaceti stop před trůnem, vyzval je šepem jejich průvodce, aby následovali jeho příkladu a zároveň s ním se položili na znamení úcty k zemi. Poté po rukou a nohou lezl k nohám trůnu, pohybuje komicky hlavou sem a tam, jako když psík běží ke svému pánu.

Thuvia rychle pohlédla na Carthorise. Ten stál zpříma, s hrdě vztýčenou hlavou a s rukama zkříženými na prsou; kolem rtů mu pohrával sebevědomý úsměv.

Muž na trůně zíral upřeně na Carthorise, ten však snesl bez zachvění jeho ostrý pohled.

„Kdo jsou tito, Jave?“ zeptal se jeddak muže, plazícího se po břiše k trůnu.

„Ó, Tario, nejslavnější jeddaku,“ odvětil Jav, „jsou to cizinci, kteří přišli s torquasskými hordami k hradbám našeho města a tvrdí, že byli zelenými bojovníky zajati. Vyprávěli mně podivné zvěsti o měs-tech, která prý existují daleko za Lotharem.“

„Povstaňte, Jave,“ velel Tario, „a zeptejte se oněch dvou, proč ne-

prokazují Tariovi úctu, kterou mu jsou povinováni?“

Jav vstal a obrátil se ke Carthorisovi a Thuvii. Vida, že oba stojí zpříma, zesinal a vrhl se k nim.

„Nešťastní tvorové!“ zvolal. „K zemi! Plazte se před posledním z nejslavnějších jeddaků Barsoomu!“

## PŘÍZRAKY LUČIŠTNÍKŮ

Když se Jav vrhl proti Carthorisovi a Thuvii, položil mladík klidně ruku na jílec svého meče. Lotharian se zarazil. Do této chvíle byla obrovská místnost, kromě čtyř přítomných, zcela prázdná. V následujícím okamžiku však - jakmile Jav ustoupil pod hrozbou helijského prince - Carthoris zřel, že je obklopen početnou četou lučištníků.

Odkud se jen vzali? Carthoris a Thuvia zírali udiveně kolem sebe. Sotva Carthoris vytasil meč z pochvy, lučištníci napjali tětivy svých luků.

Tario se poněkud pozdvihl na lehátku. Teprve nyní spatřil celou postavu Thuvie, jež byla až doposud skryta za Carthorisem. „Ustaňte!“ zvolal jeddak, zdvihnuv velitelsky ruku, leč bylo pozdě; v téže chvíli Carthorisův meč zasáhl nejbližze stojícího lučištníka. Avšak hrot mladíkovy zbraně v prudkém rozmachu zazvonil o zem a Carthoris couvl s očima rozšířenýma úžasem, protíraje si nedůvěřivě druhou rukou zrak. Jeho ocel prořala pouhý čistý vzduch - tajemný protivník zmizel - ba v místnosti nebyl již ani jediný lučištník!

„Vidím zcela zřejmě, že oni dva jsou cizinci,“ řekl Tario Javovi. „Přesvědčme se, dříve než přikročíme k jejich potrestání, zda k nám skutečně přišli s nepřátelskými úmysly.“

Poté se obrátil ke Carthorisovi, leč jeho zrak se přitom nenasytně vpíjel v dokonalé linie Thuviina těla, jež barsoomská zbroj spíše zvýrazňovala, než zakrývala.

„Kdo jste,“ otázal se, „že neznáte mravy a zvyky královského dvora posledního jeddaka Barsoomu?“

„Jsem Carthoris, helijský princ,“ odvětil Heliumita. „A tato žena je Thuvia, princezna z Ptarthu. Na dvorech našich otců se mužové neplazí před královským majestátem. Od oné doby, kdy Prvorození roztrhali svoji falešnou bohyni na kusy, nekoří se nikdo na celém Barsoomu před trůnem svého vladaře. Jak se můžete domnívat, že by dcera a syn mocných jeddaků se před vámi takto ponížili?“

Tario se na Carthorise dlouze zahleděl a poté řekl:

„Na Barsoomu neexistuje jiný jeddak kromě Taria. Neexistuje jiná rasa kromě Lotharianů - torquasské hordy nelze totiž nazývat rasou. Lothariané mají bílou plet'; vaše plet' je rudá. Na Barsoomu již nee-

xistují ženy. Vaše družka však je ženou.“

Po těchto slovech se Tario napřímil na lehátku a výhrůžně vztáhl prst na Carthorise.

„Vy jste lživá představa!“ zakřičel na něj. „Oba jste lživé představy - a opovažujete se takto přijít před Taria, posledního a nejmnějšiho jeddaka Barsoomu, a tvrdit, že reálně existujete. Někdo mně draze splatí za tuto drzost - nemýlím-li se, jste to vy, Jave, jenž se odvažujete takto si podle zahrávat s trpělivostí a laskavostí svého jeddaka.“

Odved'te onoho muže. Ženu ponechte zde. Přesvědčím se, zda i ona je pouhá představa. A pak, Jave, budete pykat za svoji odvážlivost. Zbývá nás sice již jen velmi málo - leč Komal musí být krměn. Jděte!“

Carthoris zřel, jak se Jav chvěl, když se znovu plazil před svým vladařem. Poté vstal a obrátil se k helijskému princí.

„Pojd'te se mnou!“ řekl.

„Což zde mám nechat princeznu z Ptarthu o samotě?“ zvolal Carthoris.

Jav se přiblížil zcela těsně k němu a zašeptal:

„Pojd'te za mnou - nemůže jí ublížit; může ji leda zavraždit, to se však může stát právě tak za vaší přítomnosti, jako když zde nebudete. Důvěřujte mně a pojd'te za mnou!“

Carthoris sice nechápal smysl Javových slov, leč tón jeho hlasu byl tak přesvědčující, že jej uposlechl; odcházeje, ohlédl se na Thu-vii, chtěje jí pohledem naznačit, že tak činí pouze v jejím vlastním zájmu.

Tato však nepochopila jeho úmysl a podívala se na mladíka tak opovržlivě, že mu nach zbarvil líce. Vzápětí se k němu otočila zády. Carthoris zaváhal, leč Jav jej uchopil rázně za rámě.

„Pojd'me!“ zašeptal. „Neuposlechnete-li mne, pošle na vás své lučistníky a tentokrát bude po vás veta. Viděl jste, jak bezúčelná je vaše ocel proti pouhému vzduchu!“

Carthoris volky nevolky následoval Java. Ledva však opustil místnost, obrátil se k němu s otázkou.

„Nemohu-li zmoci nic proti pouhému vzduchu, jak by tedy pouhý vzduch mohl ublížit mně?“

„Viděl jste, jak Torquasiané klesali pod ranami šípů lučistníků?“

zeptal se jej Jav.

Carthoris přikývl.

„Právě tak by se dělo s vámi a jakákoliv obrana by vám nebyla nic platná.“

Poté zavedl Jav Carthorise do jedné z malých místností, jichž bylo v paláci spousta, a vybídl jej, aby usedl.

Několik minut Jav upřeně hleděl na svého vězně - nebol Carthoris seznal, že jeho postavení odpovídá takovému označení - a posléze mu řekl:

„Jsem téměř přesvědčen, že jste skutečnou bytostí.“

Mladík se usmál. „Samozřejmě, že skutečně existuji,“ řekl. „Jak jste se jen mohl domnívat něco jiného? Což mne nevidíte svýma očima a necítíte svým hmatem?“

„Stejně tak můžete cítit i vidět naše lučištníky,“ odvětil Jav, „a přece my všichni víme, že nejsou skuteční.“

Carthoris výrazem tváře dával najevo svůj svrchovaný údiv při každé zmínce o tajemných přízracích lučištníků - záhadně to mizejících bojovnících Lotharu.

„A čím tedy ve skutečnosti jsou?“ zeptal se Carthoris.

„Vy to opravdu nevíte?“ otázal se Jav.

Carthoris potřásl záporně hlavou.

„Již téměř věřím, že jste nám řekl pravdu a že skutečně pocházíte z jiné končiny Barsoomu nebo dokonce z jiného světa. Povězte mi však - vy nemáte ve vaší zemi žádné lučištníky, kteří by vás za pomoci divokých banthů chránili před nájezdy sverepých zelených hord, rozsévající hrůzu v srdcích nepřátel?“

„My máme své vlastní vojsko,“ odvětil Carthoris. „My, příslušníci rudé rasy, jsme všichni válečníky, nemáme však lučištníky, aby nás bránili, jako vy. Bráníme se sami.“

„Vy tedy vycházíte sami do boje a necháváte se zabíjet svými nepřáteli!“ zvolal Jav nedůvěřivě.

„Zajisté,“ přikývl Carthoris. „Což Lotharští tak nečiní?“

„Ne, vždyť jste sám vše viděl,“ odvětil Jav. „Vysíláme své imaginární lučištníky, kteří nemohou být usmrceni - jsou nesmrtelní proto, poněvadž nejsou živi, existují totiž pouze v obrazotvornosti našich nepřátel. Ve skutečnosti je to jen naše vycvičená obří mysl, která nás chrání a vysílá k naší obraně legie pomyslných bojovníků, kteří před

zraky našich nepřátel nabývají tělesných forem.

Oni je vidí před sebou - oni vidí, jak tětivy jejich luků se napínají a jak útlé jejich šípy letí rychlostí blesku kupředu a zabodávají se do jejich srdcí. A tak umírají - zabiti silou sugesce.“

„Ale jak to přijde, že i vaši lučištníci jsou zabíjeni?“ zvolal Carthoris. „Říkal jste přece, že jsou nesmrtelní právě proto, poněvadž jsou neživotní, a přece jsem viděl na bojišti vysoko nakupené hromady jejich mrtvol. Jak je to možné?“

„Tím celá scéna pouze nabývá větší skutečnosti a věrohodnosti,“ odvětil Jav. „Předstíráme, že mnozí z našich lučištníků umírají, aby Torquasijští netušili, že proti nim nebojují bytosti z masa a krve, nýbrž pouhé pomyslné přízraky.“

Jakmile by se jednou přesvědčili o skutečném stavu věci - a to je domněnka mnohých z nás - nepůsobila by na ně více již sugesce smrtících šípů, neboť vědomí skutečnosti by nabylo převahy. Silnější vliv by zvítězil - to je zákon.“

„A což vaši lvi?“ ptal se dále Carthoris. „I oni jsou pouze výtvary sugesce?“

„Někteří z nich jsou skuteční,“ odvětil Jav. „Ti však, kteří provázeli naše lučištníky při pronásledování Torquasianů, byli pomyslní. Jako lučištníci, i oni se nikdy nevrátí, poněvadž jakmile splní svůj úkol a zaženou nepřítele, rozplynou se ve vzduchu jako představa.“

Ti, kteří zůstali po boji na bojišti, byli vpravdě skuteční. Jejich úkolem bylo odstranit mrtvolu Torquasijských. Je to totiž přáním našich realistů. Já jsem také realistou. Tario je etherealista.

Etherealisté tvrdí, že hmota vůbec neexistuje, že vše pozůstává pouze z duše - tvrdí, že nikdo z nás neexistuje, že totiž existujeme pouze ve vzájemných představách jako nedotknutelné a neviditelné mentální jednotky.

Kdybychom se řídili dle Taria, stačilo by prý, abychom si všichni společně představovali, že pod hradbami našeho města nejsou žádní mrtví Torquasiané, a skutečně by tam nebyli, takže by nebylo nutno, aby je naši lvi požírali.“

„Vy tedy nevěříte úplně Tariovým tvrzením?“ zeptal se Carthoris.

„Pouze částečně,“ odvětil Jav. „Tak například věřím, dokonce zcela jistě vím, že existují některé bytosti, které jsou pouze ethereální. Tario je takovou bytostí, o tom jsem přesvědčen. Neexistuje leč v

představách svého lidu.

Ovšem je na tom přece jen něco sporného. Mezi námi realisty panuje svár, zda jsou všichni etherealisté pouhými výplody imaginace. Etherealisté tvrdí, že nepotřebují vůbec potravy, a také proto nejedí; každý však, kdo má zdravý rozum, musí uznat, že bytosti, které skutečně existují, potřebují potravu.“

„Ano,“ dodal Carthoris, „nejedl jsem již od rána, a proto s vámi plně souhlasím.“

„Ach, promiňte,“ zvolal Jav. „Usedněte a ukojte svůj hlad,“ a pokynuv lehce rukou, ukázal na prostorný stůl, obložený chutnými jídly, který ještě před okamžikem v místnosti nebyl - Carthoris si tím byl zcela jist, poněvadž si komnatu během rozhovoru několikrát pozorně prohlédl.

„Můžete být rád,“ pokračoval Jav, „že jste nepadl do rukou některého etherealisty. Byl byste jistě zakusil mnoho hladu.“

„Ale,“ zvolal Carthoris, „toto není skutečné jídlo - vždyť zde ještě před chvílí nebylo, a skutečné jídlo nemůže povstat z pouhého vzduchu.“

Jav se cítil nemile dotčen.

„V Lotharu neexistuje ani skutečný pokrm, ani voda,“ řekl, „a to již od šerého dávnověku. Z pokrmů, které vidíte právě před sebou, žijeme po staletí - téměř od úsvitu dějin. I vy s ním budete spokojen.“

„Domníval jsem se však, že jste realistou,“ namítl Carthoris.

„Jistěže ano,“ přitakal Jav. „Co může být realističtějšího než tato bohatá hostina? Právě v tomto se lišíme od etherealistů. Oni totiž tvrdí, že je zhola nepotřebné představovat si jídlo; my však jsme shledali, že pro uchování života musíme třikrát denně zasednout k hodům.“

Předpokládáme, že jídlo, které takto požíváme, je uvnitř našeho těla v procesu trávení podrobováno různým chemickým změnám, asimiluje se a znovuvybudovává spotřebovanou tkáň.

My všichni uznáváme vrcholný význam duše a myslí, přestože se lišíme ve výkladu jejich rozličných projevů. Tario tvrdí, že hmota vůbec neexistuje, že vše má svůj původ v nehmotné podstatě mozku.

My realisté však jsme na tom lépe. My víme, že mysl dokáže udržovat hmotu, ačkoliv ji zřejmě není schopna vytvořit - to druhé je ovšem dosud otevřená otázka. A proto také víme, aby naše fyzická

těla prospívala, že musíme všechny své orgány udržovat v dokonalé funkci.

Materializujeme tudíž své myšlenky na jídlo, a pokrmy, které si takto vykouzlíme, pak pojídáme. Kousáme, žvýkáme, polykáme a trávíme. Všechny naše orgány fungují tak dokonale, jako by pojídaly skutečné pokrmy. A jaký je toho výsledek? Jaký musí být výsledek? Chemické procesy se uskutečňují, ať již ve skutečnosti nebo v představách, a my žijeme a prospíváme.“

Carthoris zíral na jídlo před sebou. Zdálo se mu být zcela skutečné. Zdvihl kus ke rtům. Ano, byla to hmota. A voněla jako jídlo. I chuť bylo lze oklamat.

Jav přihlížel s úsměvem, jak Carthoris jí. „Že je to docela dobré?“ zeptal se.

„Musím připustit, že ano,“ odvětil Carthoris. „Leč řekněte mně, prosím, jak žije Tario a ostatní etherealisté, kteří tvrdí, že jídla nepotřebují?“

Jav se poškrábal na hlavě.

„O této otázce i my často vedeme debaty,“ odvětil. „Je to totiž nejlepší důkaz skutečné neexistence etherealistů, jaký máme; kdo však to může vědět lépe než Komal?“

„Kdo je to Komal?“ zeptal se Carthoris. „Slyšel jsem, že váš jeddak též ono jméno pronesl.“

Jav se přiblížil zcela těsně ke Carthorisovi, a bojácně se rozhlédl kolem sebe, promluvil mu do ucha.

„Komal je prahmota, podstata všeho,“ zašeptal. „I etherealisté připouštějí, že i mysl sama potřebuje určitou pralátku, substanci, aby svým představám mohla dát tvářnost hmoty. Poněvadž kdyby hmota vůbec neexistovala, nebylo by ani lze si ji představit - co nikdy nebylo, není možné v mysli vytvořit. Sledujete moje výklady?“

„Ano, snažím se vás pochopit,“ řekl Carthoris suše.

„Pralátka musí být tudíž nutně hmotou,“ pokračoval Jav. „Komal je podstatou všeho, co existuje. Je udržován hmotou. On jí. On jí skutečnou hmotu. Abych mluvil jasně, on pojídá realisty. To je Tariovo dílo.

Tario tvrdí, že pokud my říkáme o sobě, že jsme hmotní, musíme rovněž uznat, že jsme tudíž také vhodným pokrmem pro Komala. Někdy ovšem pro něj přichystáme jiné jídlo. Tak například dnes si

velmi rád pochutná na Torquasianech.“

„A Komal je člověk?“ zeptal se Carthoris.

„On je prazák, on je vše,“ odpověděl Jav. „Nevím, jak bych vám to měl slovy vysvětlit, abyste to pochopil. On je počátek i konec. Všechny životy pramení z něj, všechny myšlenky se roní z jeho mozkové hmoty a z jeho těla.“

Kdyby Komal přestal jíst, veškerý život na celém Barsoomu by ustal. On nemůže zemřít, poněvadž je nesmrtelný, kdyby však přestal přijímat potravu, přestal by též vyzařovat myšlenky.“

„Což on se živí těly vašich soukmenovců, mužů a žen?“ zvolal Carthoris.

„Žen!“ vykřikl Jav. „V Lotharu neexistují vůbec ženy. Poslední žena našeho rodu zemřela před dávnými věky během oné příšerné, úmorné cesty po bahnitých pláních polovyschlých moří, kdy nás zelené hordy zahaly do našeho posledního útulku - nedobytného města Lotharu.“

Z mnoha nesčíslných miliónů naší rasy došlo nás do Lotharu pouze dvacet tisíc. Mezi námi nebyla ani jediná žena, ani jediné dítě. Všechny bídně zhybnuly po cestě.

Čas míjel a my jsme také zvolna zmrli; když již byla naše rasa blízka zániku, tu se nám zjevila Velká Pravda, že mysl je vše. Dříve než se nám naše schopnosti podařilo zdokonalit, mnozí z nás zemřeli, tehdy však, když jsme pochopili, že smrt je pouze určitým stavem myslí, dovedli jsme smrti úspěšně čelit.

Tak se z nás zrodil nový lid, naučili jsme se zhmotňovat své představy. Prakticky jsme této znalosti využili poprvé, když Torquasijští vypátrali naše útočiště - bylo tehdy štěstím, že ono pátrání zelených hord po skrytém vstupu do lotharského údolí si vyžádalo času několika věků.

Onoho dne jsme vrhli poprvé naše lučištníky proti nim. Původně jsme chtěli naše nepřátele pouze zastrašit počtem bojovníků, jimiž se naše hradby jen hemžily. Celý Lothar se ježil luky a šípy našich ethe-reálních ochránců.

Torquasijští však se neulekli. Jsou totiž na nižší kulturní úrovni než zvířata - neznají vůbec strach. Vrhali se na naše hradby, a utvo-řivše ze svých těl žebříky, šplhali se k nám vzhůru, ba nescházelo již mnoho, aby bylo po nás veta.

Naši lučištníci totiž dosud nevystřelili ani jeden šíp - způsobili jsme pouze, aby pobíhali po hradbách a snažili se hrozbami zahnat nepřítele.

A tu mne napadla myšlenka - *ohromná* myšlenka. Soustředil jsem veškerou svoji myšlenkovou sílu na lučištníky, které jsem sám vytvořil - každý z nás totiž vytvořil a řídil tolik lučištníků, kolik byl svou mentální kapacitou schopen.

Představil jsem si usilovně, že napínají tětivy svých luků a cílí svými šípy na srdce zelených mužů. Vsugeroval jsem zeleným hordám, že toto vše vidí, že vidí letící šípy a že hroty střel jim vnikají do jejich těl.

A to postačilo. Zelení bojovníci po stovkách klesali mrtvi do hradebních příkopů, a když moji soukmenovci viděli zdar mé myšlenky, napodobili mne, takže torquasským hordám nezbylo než prchnout z dosahu našich šípů.

Mohli jsme je sice zcela lehce zabít na jakoukoliv vzdálenost, leč od počátku jsme zachovávali naše hlavní válečné pravidlo - uchovat naprostý dojem skutečnosti. Snažíme se, aby naši lučištníci se nedopustili něčeho, co by přesahovalo vnímací schopnosti našich nepřátel. Kdybychom tohoto nedbali, pak by si zelení mohli uvědomit pravdu, a po nás by byla navždy veta.

Ale vždy když Torquasští couvli mimo dosah šípů našich lučištníků, zasypávali nás deštěm kulí ze svých rádiových pušek, takže jsme se museli stále úzkostlivě skrývat za našimi hradbami, což nám velmi nepříjemňovalo život.

A tu mne napadlo, že bych mohl naše lučištníky vyslat proti nim ven na bojiště. Sám jste dnes byl svědkem, jak provedení mého plánu účinně působilo. Již po celé věky na nás zelené hordy takto útočí, leč vždy odcházejí se stejným výsledkem - s nepořízenou a se zkrvavenými hlavami.“

„A za to vše vděčí váš lid síle vašeho intelektu, Jave?“ zeptal se Carthoris. „Zajisté zastáváte v radě svého kmene význačné místo.“

„Ano,“ odvětil hrdě Jav, „přicházím v hodnosti hned po Tariovi.“

„Proč tedy, když se blížíte k jeho trůnu, se otrocky plazíte po zemi?“

„Tario to vyžaduje. On žálí na mé schopnosti. Čeká jen na nejbližší příležitost, aby mne mohl předhodit Komalovi. Obává se, že jej

jednoho dne připravím o jeho moc.“

Carthoris náhle rázem vyskočil od stolu.

„Jave!“ zvolal. „Jak jsem nepozorný! Sám jsem se najedl dosyta, a princezna z Ptarthu jistě dosud trpí hladem. Vrátime se a pokusíme se jí donést nějaký pokrm!“

Jav zavrtěl záporně hlavou.

„Tario by to nedovolil,“ řekl. „Nepochybně z ní chce učinit ethe-reálnou bytost.“

„Já však se k ní musím vrátit,“ stál na svém Carthoris. „Jak jste řekl, nejsou v Lotharu vůbec ženy - nalézá se tudíž mezi samými muži a já jí musím být nablízku, kdyby bylo třeba ji bránit.“

„Tario vás k ní nepustí,“ odporoval Jav. „Odeslal vás pryč a vy se nesmíte k němu vrátit dříve, dokud vás nepovolá.“

„Já však k němu půjdu bez prodlení.“

„Nezapomeňte na jeho lučištníky,“ varoval jej Jav.

„Nezapomenu, buďte bez starosti,“ odvětil Carthoris, leč nezmínil se Javovi, že si z jeho dřívějšího výkladu zapamatoval ještě něco jiného, než Lotharian zamýšlel - něco, co bylo možná pouhým dohadem, leč mohlo mít v budoucnu velkou cenu, pokud by vyvstala taková nutnost. Dal si však pozor, aby na sobě nic nedal znát.

A neohroženě vykročil z místnosti. Jav mu vstoupil do cesty a nechtěl jej pustit dále.

„Stal jste se mně velmi milým, rudý muži,“ řekl, „leč nezapomínejte, že Tario je dosud mým jeddakem, a Tario nařídil, abyste zde zůstal!“

Carthoris chtěl něco odpovědět, leč vtom k uším obou mužů dolehl vzdálený ženský výkřik o pomoc.

Helijský princ již neváhal déle, jediným rozmachem paže odstrčil Lothariana stranou a s taseným mečem vyběhl do chodby.

## OSUDNÁ KOMNATA

Když Thuvia z Ptarthu zřela, jak Carthoris odchází a nechává ji o samotě s Tariem, schvátla ji náhle příšerná hrůza.

Celá komnata byla naplněna tajemným ovzduším. Nábytek a ozdoby v místnosti svědčily o dobrém vkusu a bohatství jejích obyvatel - kromě toho bylo zřejmo, že je to královská síň, v níž se odbývají obvyklé vládní ceremonie na dvoře jeddaka, které ji naplňují okázalostí a ruchem.

Thuvia si byla vědoma, že se nalézá v jeddakově sídle, a přesto nikde, ani na chodbách, ani v předpokoji, ani konečně v královské komnatě nezřela živé duše kromě Taria, který na ni hleděl polopřivřenýma očima ze své nádherně zdobené pohovky.

Od okamžiku, kdy odešel Jav s Carthorisem, zíral Tario stále na dívku. Teprve po chvíli ji oslovil.

„Přistupte blíže,“ řekl, a když tak učinila, dodal: „Čí výtvor jste? Kdo se odvážil materializovat svoji představu ženy? Příčí se to mravům a královským nařízením Lotharu. Řekněte mně, ženo, z které myslí pocházíte - kdo vás svým mozkiem vytvořil? Jav? Ne, nezapírejte mi to. Tuším, že to nemohl být nikdo jiný než onen závistivý realista. On se mne snaží pokořit. Chce být svědkem toho, jak já podlehnu vašemu kouzlu - a pak by již, coby váš pán, snadno řídil můj osud a vedl mne do záhuby. Já vše vím, vše chápů!“

Thuviina tvář se rděla zlostí a pohrdáním. Napřímila hrdě hlavu a z jejích krásných očí šlehaly blesky.

„Nerozumím vašim žvástům. Jsem Thuvia, princezna z Ptarthu. Nejsem výtvozem některého z vašich poddaných. Onoho, jejž nazýváte Javem, jsem viděla dnes poprvé, ba i vaše směšné město, o němž nikdo v civilizovaném Barsoomu neměl ani potuchy, jsem spatřila až dnes.

Moje krása není pro vás, ani pro takové, jako jste vy. Není na prodej ani na výměnu, i kdyby cenou byl skutečný královský trůn. A pokud jde o použití mého kouzla, abych získala vás či vaši méně než nicotnou... moc...” Ukončila větu pohrdavým smíchem a pokrčením ladných ramen.

Když domluvila, Tario již seděl na okraji lehátka a jednou nohou

stanul na zemi. Jeho oči již nebyly napolo zavřeny, naopak jejich zornice byly rozšířeny, jakoby vytřeštěny náhlým překvapením.

Zdálo se, že vůbec nevnímá její hrubá slova a urážky svého královského majestátu. Zřejmě bylo v její řeči cosi, co jej udivilo a zaujalo mnohem více.

Zvolna povstal ze svého trůnu.

„Při Komalových drápech!“ zamručel. „Vždyť vy jste skutečná! Vy jste *opravdová* žena! Vy nejste pouhý sen! Vy nejste pouhý přelud marný a bláznivý výtvar mysli!“

A vyšel jí v ústrety s rozepjatou náručí.

„Pojďte!“ zašeptal. „Pojďte, ženo! Již od věků jsem na vás čekal, snil jsem o tom, že jednoho dne přijdete. A nyní, kdy jste skutečně zde, nemohu ani uvěřit svým očím. Dokonce i když vím, že jste skutečnou živou bytostí, přece se v duchu obávám, abych nebyl mámen pouhým přeludem.“

Thuvia bezděky couvla. Domnívala se, že Tario zešílel. Sáhla po rukojeti dýky, kterou měla zatknutu za pasem. Tario zřel tento pohyb a zarazil se. Do jeho očí se vloudil lišácký výraz. Jeho pronikavé zraky se zahalily jakousi mlhou a zabodly se do dívčina mozku.

Thuvia náhle ucítla, že se s ní cosi děje - nedovedla si uvědomit příčinu toho, leč její vztah k muži před ní se začal měnit.

Zdálo se jí, že Tario není již více tajemným, neznámým nepřitelem, nýbrž že se změnil v starého přítele, jemuž může plně důvěřovat. Pustila rukojeť dýky z ruky. Tario k ní přistoupil blíže. Promlouval k ní přívětivá, přátelská slova a ona mu odpovídala hlasem, který jí nepřípadal jako její vlastní.

Tario stál nyní zcela těsně u ní. Položil jí ruku na rámě. Jeho oči zíraly do jejích. Zírala mu i ona do tváře. Jeho pohled ji pronikal celou až do morku kostí a budil v ní neznámé city.

Thuvii se rozvíraly rty podivným poznáním, jež si znenadání uvědomila a jež leželo skryto kdesi hluboko v jejím podvědomí. Ano, znala Taria již dlouhá léta. Byl jí více než pouhým přítelem. Přistoupila až k němu. A tu ji osvítil záblesk pravdy a zčistajasna pochopila, že miluje Taria, jeddaka Lotharu! Vždyť jej vůbec vždy milovala!

Tario, vida úspěch své strategie, neubránil se sebevědomému úsměvu. A tu se udála v Thuvii nová změna. Zda její příčinou byl

onen Tariův úsměv či snad silnější sugestivní myšlenka Carthorise, jenž dlel v témže paláci - kdož ví? Tariův zvláštní hypnotický vliv však se rázem rozplynul jako dým.

Thuvia, jako by jí někdo strhl masku z očí, zřela náhle Taria v jeho pravé podobě a uvědomila si, že byla právě ve velkém nebezpečí, neboť mohla snadno podlehnout vlivu této tajemné, vysoce vyvinuté mysli, jaké na Barsoomu zřejmě nebylo rovno.

Chvatně couvla zpět, vyvinuvši se z jeho objetí. Onen letmý dotyk jejího těla však v Tariovi probudil vášně, které v něm spaly po celé věky.

Vyrazil z hrdla tlumený výkřik a vrhl se na Thuvii, chtěje ji strhnout do náručí a přitisknout své rty na její.

„Ženo!“ zvolal. „Krásná ženo! Tario z vás učiní královnu Lotharu. Vyslyšte mne! Vyslechněte slova lásky posledního jeddaka Barsoomu!“

Thuvia se s napětím všech sil snažila vyrvat z jeho objetí. „Zadržte, netvore!“ vykřikla. „Zadržte! Nemiluji vás. Zadržte, nebo počnu volat o pomoc!“

Tario se jí vysmál do tváře.

„Křičte o pomoc,“ řekl jízlivě. „Myslíte, že v komnatách mého paláce je někdo, kdo by mohl odpovědět na vaše volání? Kdo by se odvážil objevit se před Tariem, aniž by byl vyzván?“

„Ano, žije takový člověk,“ odvětila Thuvia, „který by přišel a vrazil vám do vašeho bídneho srdce svoji ocel, kdyby se dozvěděl, jak jste pohanil Thuvii z Ptarthu!“

„Kdo, Jav?“ zeptal se Tario.

„Ani Jav, ani jakýkoliv jiný Lotharian se světlou pletí - opravdový muž, opravdový bojovník, Carthoris z Helia!“

Tario se opět posupně rozchechtal.

„Zapomínáte na moje lučištníky,“ připamatoval jí. „Co může rudý bojovník zmoci proti mým legiím, které neznají strach?“

A znovu ji hrubě strhl k sobě a vlekl na lehátko na trůně. „Nechcete-li být mojí královnou,“ řekl, „učiním z vás svoji otrokyni.“

„Nikdy!“ vzkřikla Thuvia.

A vyřknuvši toto slovo, učinila prudký pohyb pravou rukou. Tario ji pustil z objetí, zapotácel se a přitiskl si obě paže k boku. V téže chvíli se naplnila komnata lučištníky a jeddak Lotharu klesl v bez-

vědomí na mramorovou podlahu.

V okamžiku, kdy ztratil vědomí, lučištníci se právě chystali vypustit své šípy do Thuviina srdce. Dívka bezděky vykřikla o pomoc, ačkoliv ani nedoufala, že by ji snad Carthoris z Helia mohl nyní zachránit.

Poté zavřela oči a očekávala svůj konec. Její něžné tělo však nebylo probodáno šípy lučištníků. Otevřela víčka, aby se přesvědčila, co zarazilo výkon její popravky.

Komnata byla prázdná - nalézala se v ní sama s nehybným tělem jeddaka Lotharu u svých nohou; malá louž krve zbarvovala bílý mramor podlahy. Tario byl v bezvědomí.

Thuvia se svrchovaně divila. Kam se poděli lučištníci? Proč nevypustili své šípy? Co to má vše znamenat?

Ještě před chvílí byla komnata plná válečníků, které patrně ohrožený jeddak povolal ku své ochraně; nyní však zmizeli právě tak záhadně, jak přišli, zanechavše ji o samotě s bezvládným tělem svého vládce, do jehož boku vrazila svoji ostrou dýku.

Dívka se poté obezřele porozhlédla kolem sebe, obávajíc se návratu lučištníků a pátrajíc po možnosti útěku.

Stěna za trůnem byla proražena dvěma malými dveřními otvory, zakrytými těžkými záclonami. Thuvia se již rozeběhla k jednomu z obou otvorů, když vtom za sebou na konci komnaty zaslechla řinkot zbraně.

Ach, kdyby byla odešla o jediný okamžik dříve, byla by se mohla skrýt za závěsy a snad i uniknout - leč nyní bylo již příliš pozdě, byla prozrazena!

Lhostejně se obrátila, aby pohlédla svému osudu do tváře. Jaké však bylo její překvapení, když před sebou zřela Carthorise, jak se k ní rítí s taseným mečem v ruce!

Již po několik dní byla na pochybách o pravých záměrech Heliu-mity. Domnívala se, že hrál jakousi úlohu v jejím únosu. Od okamžiku, kdy je Osud svedl dohromady, nedala mu nikterak najevo svoji přízeň, vyjma určitých chvil jejich pobytu v tajuplném a děsivém Lotharu, kdy jednala víceméně bezděky.

Věděla, že Carthoris by pro ni bojoval třebas proti celému světu - byla ovšem na pochybách, zda ji chtěl zachránit pro sebe či pro někoho jiného.

Helijský princ věděl, že je zaslíbena Kulan Tithovi, jeddaku Kaolu podílel-li se však přesto na jejím únosu, nejednal čestně ani vůči svému příteli, ani vůči ní.

A přece, když jej nyní zřela zářícího odvahou a neohrožeností s taseným mečem v ruce blížít se k ní přes mramorovou podlahu královské komnaty jeddaka Lotharu - ztělesněný symbol toho nejlepšího, co dříme v bojovných obyvatelích válkychtivého Marsu - nemohla uvěřit, že by se pod tak nádherným zevnějškem skrývala sebemenší stopa věrolomnosti.

Uvědomovala si, že dosud nikdy v životě k nikomu nepocítila tak silnou náklonnost a nikoho nevítila raději než v tuto chvíli Carthorise. Jen stěží se zdržela, aby se mu nevrhla v ústrety.

Věděla, že ji miluje - včas si však ještě vzpomněla, že je zaslíbena Kulan Tithovi. Nesměla projevít helijskému princovi svoji vděčnost příliš vřelým způsobem, aby si snad nevykládal její chování se vůči němu jako opětování svých citů.

Carthoris jí stanul po boku. Chvatným pohledem zhodnotil okamžitě situaci v komnatě - bezvládné tělo jeddaka na zemi a Thuvii prchající k zahalenému východu ze sálu.

„Ublížil vám, Thuvie?“ zeptal se.

Dívka mu ukázala svoji zakrvácenou dýku. „Ne,“ odvětila, „neublížil mi.“

Carthorisova tvář se rozjasnila sveřepým úsměvem.

„Buďtež naši předci velebeni!“ zamumlal. „A nyní se pokusme uprchnout z tohoto zakletého města, dříve než Lotharští zvědí o smrti svého jeddaka.“

A energicky, tak jak mu velela krev Johna Cartera z Virginie a Dejah Thoris z Helia, která proudila v jeho žilách, uchopil Thuvii za ruku a zamířil s ní k hlavnímu východu z komnaty, jímž je Jav dříve přivedl k audienci u jeddaka.

Byli již téměř na prahu místnosti, když vtom kdosi vstoupil dovnitř postranním vchodem. Byl to Jav. I on jediným pohledem pochopil vše, co se stalo.

Carthoris se postavil proti němu s mečem v ruce, chráně svým mohutným tělem útlou Thuvii.

„Nuže v boj, Jave!“ zvolal. „Vyřídíme okamžitě své účty, neboť jen jeden z nás může opustit tuto komnatu živý - s Thuvii z Ptarthu!“

A vida, že Jav nemá v ruce meč, dodal: „Vykouzlete zde své lučištníky, nebo pojd'te se mnou jako můj zajatec, dokud bezpečně nepřekročíme hradby tohoto strašidelného města.“

„Vy jste zavraždil Taria!“ zvolal Jav, nedbaje jeho výzvy. „Vy jste zavraždil Taria! Vidím jeho krev na podlaze - opravdovou krev skutečnou smrt! Vidím, že Tario byl právě tak skutečný jako já a přesto byl etherealistou. Nepotřeboval materializovat svoji potravu. Že by tedy oni měli pravdu? Ale i my máme pravdu. Přeme se již po staletí - a vzájemně si tvrdíme do očí, že se ti druzí mýlí!

Leč on je teď mrtev. Jak jsem tomu rád! Nyní Jav dojde svého cíle. Nyní se Jav stane jeddakem Lotharu!“

Sotvaže Jav domluvil, Tario otevřel oči a rychle se posadil. „Zrádče! Vrahu!“ vzkřikl a dodal: „*Kadar! Kadar!*“ - tak se totiž volá na Barsoomu stráž.

Jav smrtelně zbledl. Vrhł se na zem a plazil se po břiše k Tariovi. „Ach, můj jeddaku, můj jeddaku!“ lkal žalostně. „Jav za nic nemůže. Jav, váš věrný Jav vstoupil teprve před chvílí do vaší komnaty a našel vás ležícího na zemi a tyto cizince prchající. Co se zde stalo, nevím. Věřte mně, nejslavnější jeddaku!“

„Mlčte, otroku!“ vzkřikl Tario. „Slyšel jsem dobře vaše slova: ‚On je mrtev. Jak jsem tomu rád. Nyní Jav dojde svého cíle. Nyní se Jav stane jeddakem Lotharu.‘

Prohlédl jsem vaši bídnou duši, zrádče! Vaše vlastní slova vás odsoudila, právě tak jako činy těchto rudých cizinců zpečetily jejich osud – ledaže...“ Odmlčel se. „Ledáže by ovšem ona žena...“

Dále však nemohl větu dokončit. Carthoris vytušil, co chce říci, a dříve než mohl ona slova pronést, udeřil jej prudce dlaní přes ústa.

Tario soptil hněvem a pokořením.

„A kdybyste se znovu pokusil urazit princeznu z Ptarthu,“ varoval jej Heliumita, „mohl bych snadno zapomenout, že u sebe nemáte meč - a svoji vlastní ocel bych již nezadržel.“

Tario couval k malým dvířkám za trůnem. Snažil se něco říci, leč svaly jeho tváře se zlostí pohybovaly v tak mocných křečích, že během několika následujících okamžiků nemohl ze sebe vydat ani slova. Posléze se mu podařilo vyrazit artikulovaný zvuk.

„Zemřete!“ vykřikl. „Zemřete!“ A obrátil se k východu z komnaty. Jav se vrhl za ním a úzkostlivě volal:

„Smilujte se, Tario! Smilujte se! Vzpomeňte si na dlouhá léta mých věrných služeb. Vzpomeňte si na mé neskonalé zásluhy o Lothar. Neodsuzujte mne nyní k ohavné smrti. Zachraňte mne! Zachraňte mne!“

Leč Tario se pouze posupně smál a couval dále k závěsům, jež zakrývaly nízká dvířka.

Jav se obrátil ke Carthorisovi.

„Zastavte jej!“ volal. „Zastavte jej! Máte-li rád svůj život, nedopusťte, aby Tario opustil tuto komnatu,“ a vrhl se sám za odcházejícím jeddakem.

Mladík chtěl Javovi vyhovět, než „poslední jeddak Barsoomu“ byl rychlejší než Carthoris i Jav. Oba stanuli před mohutným kamenným kvádrem, který se před jejich zraky zasunul do dveřního otvoru, v němž Tario zmizel, a zatarasil jim cestu.

Jav klesl k zemi a chvěl se v křečích úzkostí a hrůzou.

„Vzhůru, muži!“ zvolal Carthoris. „Ještě nejsme mrtvi. Pospěšme do ulic a pokusme se uprchnout z města. Jsme dosud živi, a dokud žijeme, můžeme vládnout svými osudy. Co vám prospěje, budete-li zde bezmocně ležet na zemi? Vzmužte se a prchněte s námi!“

Leč Jav nedbal této výzvy a jen záporně potřásl hlavou.

„Což jste neslyšel, jak přivolával strážce?“ zalkal. „Ach, kdybychom jej byli mohli zadržet. Byla by nám alespoň zbyla sporá naděje, nyní je však již pozdě.“

„Dobře, dobře,“ opáčil Carthoris netrpělivě. „Co na tom, zavolal-li strážce? Dost času starat se o ně, až budou zde - pokud však vidím, nemají se valně k tomu, aby vyhověly jeddakovým rozkazům.“

Jav zavrtěl žalostně hlavou.

„Vy mne nechápete,“ řekl. „Strážce již přišly a opět odešly. Vykonaly svůj úkol a my jsme ztraceni. Pohleďte na všechny východy.“ Carthoris a Thuvia obrátili své zraky k jednotlivým dveřním otvorům, jež prolamovaly stěny komnaty. Všechny byly uzavřeny masivními kamennými deskami.

„Nuže?“ zeptal se Carthoris.

„Zemřeme,“ zašeptal chabě Jav.

Na více se nezmohl. Usedl malomocně na okraj jeddakova trůnu a očekával svůj osud.

Carthoris přistoupil zcela těsně k Thuvii, a třímaje stále tasený

meč v ruce, rozhlížel se pozorně na všechny strany, aby je nějaký znenadání se vynořivší nepřítel nenapadl.

Po dlouhou dobu, která se jim zdála být věčností, žádný zvuk neporušil ticho hrobky, v níž se komnata zatarasením proměnila.

Jejich kat jim nikterak nedal najevo své úmysly, co s nimi míní počít. Čekání bylo příšerné. Dokonce i Carthoris z Helia cítil, jak jeho nervy jsou napjaty k prasknutí. Kdyby jen věděl, z které strany na něj číhá smrt, čelil by jí se vztýčenou hlavou, panující nejistota však se stávala stále hrůznější a hrůznější.

Thuvia z Ptarthu se k němu těsně přimkla. Když vnímala jeho mohutnou paži ovinutou kolem svých beder, cítila se mnohem bezpečnější. Carthorisovi pak jemný dotyk jejího těla dodával odvalu. A s obnoveným úsměvem na rtech obrátil k ní své zraky.

„Zdá se, že nás chtějí ustrašit k smrti,“ řekl se smíchem. „Skutečně se hanbím, ale musím si sám doznat, že se jim to před chvílí málem podařilo.“

Thuvia chtěla právě odpovědět, když vtom se ze rtů Lothariana vydral příšerný řev.

„Konec se blíží!“ vzkřikl. „Konec se blíží! Pohled’te na podlahu! Ach, Komale, bud nám milostiv!“

Thuvia a Carthoris ani nemuseli zírat ke svým nohám, aby si uvědomili, že se s podlahou komnaty děje něco kromobyčejného. Mramorová dlažba počala se zvolna ke středu místnosti svažovat.

V prvních okamžicích byl pohyb tak pozvolný, že jej bylo lze jen velmi stěží pozorovat; za chvíli byl však úhel naklonění tak značný, že bylo možno na podlaze stát jen při současném ohnutí jednoho kolena.

Jav stále kvílel a křečovitě se držel královského trůnu, který se zvolna i s ním šinul ke středu komnaty, kdež Thuvia s Carthorisem zřela, jak se v přesném prostředku rozevírá otvor stále větší a větší, zatímco podlaha se mění v jakýsi kornout.

Udržet se v přímé poloze na kluzkém, vyleštěném mramoru bylo nyní skutečně velmi obtížné. Carthoris se snažil podpírat Thuvii, leč brzy se sám počal šinout k šířícímu se otvoru v podlaze.

Aby se spíše mohl udržet na hladkém povrchu, shodil z nohou sandály ze zitidaří kůže a bosými chodidly se přimkl k mramoru, objímaje a podpíraje zároveň oběma rukama dívku.

Thuvia, jata jsouc svrchovanou hrůzou, ovinula ruce kol mladíkovy šíje. Její tvář byla zcela těsně u jeho tváře. Neznámá smrt je ovívala svými křídly - hrůzná právě svojí tajemností a neviditelností.

„Odvalu, moje princezno,“ zašeptal Carthoris.

Thuvia pohlédla do Carthorisovy usmívající se tváře, v níž se leskly jeho hrdinné oči, nezkalené hrůzou a vpíjející se do jejích zraků. A tu se podlaha pod nimi prudčeji zakymácela, takže znenadání sklouzli o značný kus k otvoru.

Javovo pronikavé kvílení rušilo ponuré ticho komnaty hrůzy. Další náraz sesunul všechny tři na lehátko Tariova trůnu, které se svezlo do otvoru mramorového kornoutu, kde se vzpříčilo.

Carthoris a Thuvia si na okamžik oddychli, leč ne na dlouho, neboť otvor se počal dále rozšiřovat. Lehátko se propadlo dolů. Jav znovu úzkostlivě vzkřikl. Byl to opravdu příšerný pocit, když cítili, jak vše padá do prázdna. Čirou tmou se všichni řítili dolů, neznámé smrti vstříc.

## BITVA NA PLANINĚ

Vzdálenost konce mramorového kornoutu od podlahy spodní místnosti, v níž se ocitli, nebyla valná, neboť všechny tři oběti Tariovy pomsty dopadly bez úhony. Carthoris, svíraje dosud Thuvii pevně v náruči, dopadl na nohy jako kočka, a zmírnil tak náraz, který by dívka jinak utrpěla. Sotva ucítil pod nohama pevnou půdu, tvořenou hrubou kamennou dlažbou, chopil se jednou rukou meče; chystaje se jej ihned použít, bude-li toho zapotřebí. Ačkoli však v místnosti bylo světlo, žádného nepřítele nebylo vidět.

Carthoris pohlédl na Java, který byl bledý jako stěna.

„Co nás nyní čeká?“ zeptal se Heliumita. „Řekněte mně to, muži! Setřeste ze sebe alespoň na chvíli svůj nesmyslný strach a připravte mne na vše, abych život princezny z Ptarthu i svůj prodal co možná nejdráž.“

„Komal!“ zašeptal Jav. „Komal nás pozře.“

„Vaše božstvo že nás pozře?“ zeptal se Carthoris.

Lotharian pokývl hlavou a ukázal k nízkým dveřím ústícím do jedné stěny komnaty.

„Odtamtud se na nás vyřítí. Odložte svůj nicotný meč, pošetilče. Zbytečně byste jej více podráždil a naše útrapy tím jen zvětšil.“ Carthoris se usmál a ještě pevněji sevřel v dlani jílec svého meče. A vtom již Jav opět zoufale zalkal a ukázal ke dvířkům.

„Již přichází!“ zakvílel.

Carthoris a Thuvia pohlédli naznačeným směrem, očekávající, že spatří nějakou kromobyčejně ohavnou a strašnou lidskou nestvůru; ke svému nemalému překvapení zřeli však před sebou širokou hlavu a mohutné hřívnaté plece obrovského lva - největšího, s jakým se dosud vůbec v životě shledali.

Majestátní šelma se velebně blížila ke středu komnaty. Jav se vrhl na zem a plazil se před lvem právě tak otrocky jako před Tariem. Hovořil k divoké šelmě, jako by mluvil s lidským tvorem, a doprošoval se milosti pro svůj život.

Carthoris se postavil před Thuvii, jsa připraven bránit ji mečem proti banthovi. Thuvia se obrátila k Javovi.

„To je Komal, váš bůh?“ zeptala se.

Jav přikývl na znamení souhlasu. Dívka se nato usmála, pokynula Carthorisovi, aby ustoupil stranou, a vyšla mručící šelmě vstříc. Promluvila k ní tiše a odhodlaně, právě tak jako dříve ke smečkám banthů v nitru podzemí Zlatých útesů a k mrchožroutům před branami Lotharu.

Lev ustal mručet. Se schýlenou hlavou se přivinul Thuvii k nohám a předl jako kočka. Dívka se obrátila ke Carthorisovi a řekla: „Je to pouhý lev jako všichni ostatní a nemusíme se jej nikterak bát.“ Carthoris se usmál.

„Nebál jsem se jej ani dříve,“ odvětil. „Tušil jsem, že to je pouhý lev, a spoléhal jsem se plně na svůj meč.“

Jav usedl a vytřeštěně zíral na nezvyklé divadlo před sebou - útlá dívka se prohrabávala svými prsty v mohutné hřívě tvora, kterého pokládal za boha, zatímco Komal jí klidně otíral o boky svůj ohyzděný čumák.

„Tak to je ten váš bůh?“ zasmála se Thuvia.

Jav byl jako u vytržení. Nevěděl, zda se může odvážit urazit Komala, či ne - síla pověry je totiž nesmírná, a to nejen na Barsoomu, neboť všichni lidé, byť i již si uvědomovali, že uctívali něco, co úcty naprosto nezasluhuje, váhají přesto uznat věrohodnost svého nového přesvědčení.

„Ano,“ řekl posléze Jav, „toto je Komal. Již po staletí mu Tario předhazoval své nepřátele, jimiž sytil jeho hlad.“

„Vede z této komnaty někudy východ do městských ulic?“ otázal se Carthoris.

Jav pokrčil rameny.

„Nevím,“ odvětil. „Nikdy jsem zde dosud nebyl a nestaral jsem se o to.“

„Pojďme,“ navrhla Thuvia, „a bedlivě to tu prohlédněme. Jistě musí někudy vést cesta ven.“

A všichni tři se přiblížili ke dveřnímu otvoru, jímž vstoupil Komal do komnaty, která měla být svědkem jejich konce. Zřeli nízké doupě, v jehož opačné stěně se nalézaly malé dveře.

Ke své nemalé radosti shledali, že tyto dveře bylo lze zdvihnutím prosté závořky otevřít. Vedly do kruhové arény, obklopené řadami sedadel.

„Zde je Komal krmen před veřejností,“ vykládal Jav. „Kdyby byl

Tario měl dosti odvahy a naše poprava se konala zde, byl by náš osud býval zpečetěn; leč on se příliš obával vaší ostré zbraně, rudý muži, a proto nás všechny svrhl do doupěte. Nevěděl jsem, že obě místnosti jsou tak těsně u sebe. Nyní se již zcela snadno dostaneme do ulic a k městským branám. Pouze lučištníci by nám mohli zastoupit cestu, ježto však známe jejich tajemství, pochybuji, že by nám mohli uškodit.“

Dalšími úzkými dvířky vystoupili po několika schodech na hořejší úroveň arény, kdež za nejvyšší řadou sedadel se nalézal východ. A odtud vedla široká, rovná chodba, procházející palácem přímo do jeddakových zahrad.

Nikde nespatrili živé duše, která by jim byla zastoupila cestu - mocný Komal kráčel těsně po boku Thuvie.

„Kde jsou obyvatelé paláce - kde se právě nalézá jeddakova družina?“ zeptal se Carthoris. „Vždyť ani v městských ulicích, jimiž jsme procházeli, jsem neviděl živé tvory, přestože okolí nasvědčuje přítomnosti značného počtu obyvatelstva.“

Jav vzdychl.

„Nešťastný Lothar,“ řekl ponuře. „Je skutečným městem duchů. Zbývá nás sotva tisíc a bývalo nás kdysi několik miliónů. Naše město je obydleno tvory a bytostmi, které vytváří naše vlastní obrazovtornost. Kvůli osobní potřebě nesnažíme se je materializovat, nám postačí, že je svým duševním zrakem vidíme.“

I teď, zírám-li před sebe, zřím v našich ulicích zástupy lidí, spěchajících sem a tam za svými povinnostmi. Vidím ženy a dívky laškující na balkónech domů - tyto nesmíme zhmotnit; přesto však je zde zřím, jsou tu... Ale proč by ne?“ uvažoval. „Vždyť se již nemusím obávat Taria - jeho úloha je dohrána. Vskutku, proč by ne?“

Poslyšte, přátelé,“ pokračoval. „Chtěli byste spatřit Lothar v celé jeho slávě?“

Carthoris a Thuvia přikývli na znamení souhlasu, spíše ze zdvořilosti, poněvadž nechápali plně dosah Javových slov.

Jav na ně upřel na okamžik své pronikavé oči a pak, mávnuv do široka rukou, zvolal: „Pohled'te!“

Podívaná, která se naskytla jejich zrakům, byla skutečně uchvacující. Na místech, kde dříve bylo holé dláždění a vyprahlý trávník, prázdná zející okna a dveře bez nájemníků, hemžily se nespočetné

zástupy smějících se, šťastných lidí.

„To je naše minulost,“ řekl Jav tiše. „Oni nás nevidí - oni žijí v minulosti starobylého Lotharu - odumřelého, rozpadlého města šerého dávnověku, jež stálo na pobřeží Throxu, nejmohutnějšího to z pěti oceánů.

Vidíte ony ztepilé muže, kráčející po široké ulici? Vidíte ony mladé ženy a dívky, jak se na ně usmívají? Vidíte, jak je muži zdraví s láskou a respektem? To jsou mořeplavci, kteří právě vystoupili z lodí, jež kotví na nábřeží na okraji města.

Byli to stateční muži - než běda, sláva Lotharu již pominula! Pohleďte na jejich zbraně. Jen oni totiž nosili zbraně, poněvadž na svých cestách po vzdálených pěti oceánech přicházeli do nebezpečných končin. Když oni vymřeli, zmizel mezi Lothariany i bojovný duch - a z jejich potomků se stali zbabělci.

Vyhýbali jsme se válce, nenáviděli jsme ji, a proto jsme též neutulili naši mládež válečnou výchovou. A tak když oceány vyschly a zelené hordy počaly nás sužovat svými nájezdy, nezbylo nám než prchnout. Pamatujeme se však přesto na naše předky - hrdinné mořeplavce, lučištníky z dob naší slávy - a na počest jejich světlé památky vrháme oproti nepřítelům své imaginární bojovníky.“

Když Jav domluvil, nádherný obraz se rozplynul vniveč a všichni tři se opět vydali opuštěnými ulicemi na cestu ke vzdáleným městským branám.

Dvakrát potkali skutečné Lothariany z masa a krve. Když však ti to spatřili obrovského lva, v němž okamžitě poznali Komala, obrátili se na zmatený úprk.

„Prozradí náš útěk Tariovi,“ řekl Jav, „a ten pak vzápětí za námi pošle své lučištníky. Doufejme, že naše theorie se osvědčí být správnou a že jejich šípy vůči nám, kteří známe jejich původ, budou bez účinku. Jinak by náš osud byl zpečetěn.

Vyložte, rudý muži, ženě, jež jde s námi, skutečný podklad lučištníků, tak podrobně, jako já jsem vám jej vyložil, aby mohla na šípy působit veškerou silou své kontrasugesce.“

Carthoris učinil, jak jej Jav vybídl. K městským hradbám došli, aniž by za sebou zřeli stopy svých pronásledovatelů. Jav nato uvedl v činnost mechanismus, který odsunoval těžkou kolesovitou kamennou bránu, a za okamžik poté všichni tři, doprovázeni banthem, vykročili

na planinu, prostírající se před Lotharem.

Sotva však ušli asi pouhých sto yardů od městských zdí, ozval se za nimi hlasitý křik z mnoha hrdel. Obrátivše se, zřeli četu lučištníků, ženoucích se za nimi z brány, kterou právě opustili.

Na hradbách nad branou stálo několik Lotharianů, mezi nimiž Jav poznal Taria. Jeddak na ně upíral své plamenné zraky a zřejmě koncentroval veškeré úsilí své cvičené mysli. Bylo patrné, že ho stojí obrovskou námahu vytvářet své imaginární smrtící nástroje.

Jav zbledl a kolena se pod ním počala chvět. Zdálo se, že v kritickém okamžiku jej opustí síla sebedůvěry. Velký lev se vrhl zpět proti postupujícím lučištníkům a zlobně vrčel. Carthoris se postavil před Thuvii a klidně zíral na útok nepřátel.

A vtom probleskl mladíkovi hlavou spásný nápad.

„Vrhňte své vlastní lučištníky proti Tariovým!“ vyzval Java. „Necht’ se rozpoutá bitva mezi dvěma šiky zhmotněných představ.“

Tento návrh pravděpodobně dodal Javovi sebevědomí a odvahu. V mžiku nato byli všichni tři obklopeni hustými řadami lučištníků, kteří výhrůžně mávali svými zbraněmi proti blížícím se nepřítelům, již se hrnuli z městské brány na planinu.

Sotva mezi Javem a Tariem stály šiky pomyslných bojovníků, Jav se pozoruhodně změnil - tvářil se, jako by výtvořiny jeho ducha byly skutečně z masa a krve, a mladík s dívkou by byli mohli přísahat, že tomu opravdu věří.

Tariovi i Javovi lučištníci se vrhli s válečným pokřikem kupředu. Z obou stran se snášela mračna šípů. Bojovníci padali a země se barvila krví.

Carthoris a Thuvia se museli valně přemáhat, aby zachovali chladnou krev, a stále si násilím museli připomínat pravou podstatu materializovaných bytostí. Viděli, jak četa za četou vychází rychlým poklusem z městské brány k posile bojujících, jejichž úkolem bylo zajmout tři uprchlíky.

Zřeli, jak Javovy branné síly úměrně vzrůstaly s Tariovými, až se celá pláň proměnila v moře bojujících a lomozně halasících lučištníků. Všude, kam jen oko dohlédlo, byla planina poseta mrtvolami.

Zdálo se, že Jav i Tario zapomněli na vše kolem sebe a žili pouze v představách svých bojovníků, kteří již zaplnili celou prostoru mezi lesem a městem.

Thuvia a Carthoris nebyli příliš vzdáleni od okraje lesa. Mladík pohlédl úkosem na Java a zašeptal princezně:

„Pojďme! Necht' si spolu vybojují svoji nicotnou bitvu - je zřejmo, že jeden druhému nemůže ublížit. Je to obdobný případ, jako když dva řečníci se navzájem ubíjejí svými slovy. Zatímco oba budou zaujati bitvou, my se můžeme pokusit nalézt cestu mezi skalami, vedoucí na planinu za útesy.“

Jav, který na okamžik odpoutal svoji pozornost od bitvy, však naštěstí tato Carthorisova slova zaslechl. A zřel, jak dívka povolně následuje svého ochránce. V očích mu zaplál škodolibý záblesk.

Co se skrývalo za tím pohledem? Již od okamžiku, kdy Jav poprvé spatřil Thuvii z Ptarthu, dělo se v jeho nitru cosi podivného. Neuvědomoval si však onu duševní změnu, až teprve nyní, kdy Thuvia měla navždy zmizet z jeho přítomnosti a dosahu.

A soustředil na chvíli veškeré své myšlenkové úsilí na Heliumitu a na princeznu.

Carthoris zřel, jak se k němu Thuvia z Ptarthu blíží a vztahuje k němu svoji něžnou ruku. Byl překvapen tímto náhlým a nečekaným projevem důvěry a něžnosti, a proto s nelíčenou radostí a srdcem plným lásky přiblížil své prsty k její dlani, a tak se oba odvrátili od zapomenutého Lotharu a ruku v ruce vykročili do lesa směrem ke vzdáleným skaliskům.

Zároveň Jav upřel své zraky na Thuvii - a dívka byla v oné chvíli velmi překvapena, když Carthoris náhle změnil svůj původní plán. „Zůstaňte zde s Javem,“ řekl jí, „já pak se zatím sám pokusím nalézt cestu mezi skalami, a až ji objevím, vrátím se pro vás.“

Thuvia mimoděk ustoupila zpět, neboť se oněmi slovy cítila být velmi trpce dotčena, poněvadž věděla, že Carthoris nemá rozumného důvodu, proč by ji nevzal s sebou. Jistě by v jeho společnosti byla spíše v bezpečí než uprostřed bitevního lomozu v přítomnosti Lothariana.

A Jav stále na oba upíral své zraky a škodolibě se usmíval.

Když Carthoris zmizel v lese, Thuvia si sedla apaticky na nachový trávník a zírala na zdánlivě nekonečnou bitvu lučištníků. Zdlouhavé odpoledne se již nudně chýlilo k večeru a imaginární šiky lučištníků na sebe znovu a znovu útočily. Teprve když slunce bylo již téměř pod obzorem, velel Tario svým legiím k ústupu do města.

Tariův záměr, že totiž během noci ustane v nepřátelství, došel zřejmě Javova úplného souhlasu, neboť i on seřadil své bojovníky v pravidelné šiky, které odtáhly na pokraj lesa, kdež muži počali rozněcovat ohně, pojídat večeře, a zahalivše se do spacích kožešin a pokrývek, uléhali ke spánku.

Thuvia stěží potlačovala úsměv, když si všimla, jak Javovi imaginární bojovníci se zabývají každou, byť i sebenepatrnější maličkostí nočního táborového života, jako by skutečně byli z masa a z kostí.

Mezi městem a tábořištěm byly rozestaveny stráže. Důstojníci přecházeli sem a tam, udíleli úsečné rozkazy a dohlíželi na to, aby skutečně byly vykonány.

Thuvia se obrátila k Javovi.

„Proč dbáte takové pečlivosti při strategickém rozpoložení svých vojsk, když Tario ví právě tak dobře jako vy, že jsou to pouhé neskutecné výtvary vašeho mozku? Proč je prostě nenecháte rozptýlit ve vzduchu do té doby, dokud nebudete opět potřebovat jejich služeb?“

„Vy jim nerozumíte,“ odvětil Jav. „Během času, kdy existují, jsou skuteční. Já jsem je pouze vzbudil k životu a povšechně ovládám svojí myslí jejich hlavní skutky. Ale až do okamžiku, kdy je rozptýlím, jsou právě tak životní jako vy nebo já. Jejich důstojníci jim velí, já pak myšlenkami řídím jejich rozkazy. Já jsem vlastně generálem - to je vše. Psychologický účinek na nepřítele je pak mnohem větší, než kdybych s nimi zacházel pouze jako s nehmotnými hříčkami.

A doufám pevně,“ pokračoval Jav ve výkladu, „že jednoho dne se dočkáme toho, že výtvary našeho mozku se již nerozplynou do prostoru - nýbrž že se skutečně trvale zhmotní, alespoň část z nich, čímž prakticky rozřešíme otázku udržení naší vymírající rasy.

Někteří z nás tvrdí, že se jim již onen zázrak podařil. Předpokládá se všeobecně, že někteří z etherealistů jsou takového původu. Tvrdí se to i o Tariovi, to však není dobře možno, poněvadž víme, že existoval již dříve, než jsme objevili velkolepé možnosti sugesce.

Jiní mezi námi trvají na tom, že vlastně nikdo z nás doopravdy neexistuje; tato domněnka je kromě toho podporována skutečností, že kdybychom byli opravdu reální, nemohli bychom během tak dlouhých věků žít bez skutečného jídla a vody. Jsem sice realistou, přece však se nevzpírám této teorii.

Zdá se být zcela pravděpodobné, že naši dávní předkové před svo-

jí smrtí vyvinuli tak podivuhodné duševní schopnosti, že intelekt nejsilnějších myslí z nich přežil jejich smrtelná těla - my pak jsme pouhé nesmrtelné duše oněch dávno zesnulých individuí.

Vše se to zdá být tak logickým, když však o sobě blíže uvažuji, dospívám k názoru, že mám všechny předpoklady skutečné tělesné existence. Jím, spím..." a ohlédnuv se na Thuvii, po chvíli dodal: „...a miluji!“

Dívka okamžitě pochopila výmluvný smysl jeho slov. Odvrátila se od Lothariana se zřejmým výrazem odporu a pohrdání, který však neunikl jeho pozornosti.

Muž přistoupil těsně k ní a uchopil ji za ruku.

„Proč bych to neměl být právě já, Jav?“ zvolal. „Kdo je znamenitějším na celém Barsoomu nade mne, příslušníka nejstarší rasy světa? Váš Heliumita? Ten odešel. Opustil vás, zanechav vás vašemu osudu, aby se sám zachránil. Pojd'te a staňte se mojí!“

Thuvia z Ptarthu se hrdě vztýčila a s výrazem svrchovaného hnusu v tváři se od Java odvrátila.

„Lžete!“ řekla klidně. „Heliumita nezná právě tak podlost jako strach - obě ony neřesti jsou mu cizí.“

„Nuže, kde ale je?“ jítřil Lotharian její nitro. „Pravím vám, že uprchl z našeho údolí. Uprchl a zanechal vás vašemu osudu. Jav vás však neopustí. Zítra se vrátíme spolu do Lotharu v čele vítězné armády, stanu se jeddakem a vy budete mojí chotí. Pojd'te!“ A pokoušel se strhnout ji do svého náručí.

Princezna se snažila vyprostit a udeřila Java svými kovovými náramky. Muž ji však tiskl stále těsněji a těsněji k sobě, když vtom se za nimi z nedalekého temného lesa ozval příšerný, ohlušující řev.

## LUČIŠTNÍK KAR KOMAK

Když Carthoris krácel lesem ke vzdáleným skaliskům, tiskna stále pevně ve své ruce Thuviinu paži, divil se, že dívka na něj dosud ani slůvka nepromluvila. Leč dotyk její chladné dlaně byl tak příjemný, že se obával porušit nově vznikající vztah vlastním slovem.

Kráčeli zšeřelým lesem stále dále a dále, až posléze je zahalily stíny rychle kvačící marťanské noci. A tu Carthoris již neváhal a promluvil na Thuvii, krácející po jeho boku.

Museli se spolu poradit o plánech pro budoucnost. Carthoris se chtěl pokusit projít skalisky na druhou stranu a byl v duchu přesvědčen, že se mu tento záměr zdaří; chtěl však, aby i Thuvia s ním souhlasila.

Když se po ní ohlédl, byl zaražen jejím podivným etherickým vzezřením. Zdálo se mu, že se Thuvia proměnila v jakousi poloprůzračnou mlžinu - po chvíli pak, když na ni zíral dále, zmizela mu pomalu z očí.

Carthoris byl v prvním okamžiku překvapen a zmaten, brzy však se mu v hlavě rozjasnilo. Jav mu vsugeroval, že jej Thuvia po cestě lesem doprovází, zatímco ji ve skutečnosti zadržel u sebe!

Mladík trnul úzkostí a hrůzou, obávaje se o osud princezny. Proklínal sám sebe pro svoji pošetilost, přestože si uvědomoval, že Lotharianova duševní síla a moc by byly právě tak zmátly kohokoliv, kdo by byl býval na jeho místě.

Sotva si Carthoris uvědomil tuto skutečnost, obrátil své kroky zpět k Lotharu; nebyly to vlastně kroky, nýbrž skoky - jeho polopozemské svaly, které zdědil po svém otci, unášely jej lesem a plání po hebkém koberci napadaného listí a travin s rychlostí větru.

Když Carthoris vyběhl z lesa a stanul na pláni, zalité jasnou září Thurie, bližšího měsíce, zřel, že vše kolem něj je opuštěno. Planina před Lotharem byla prázdná. Na pokraji lesa pod korunami olbřímích stromů netábořily již tisíce lučištníků. Šarlatový trávník nebyl již pokálen zohavenými mrtvolami bojovníků. Všude panovalo hluboké ticho a mír.

Carthoris se však nezastavil na kraji roviny a spěchal přes pláň k městu, když vtom u svých nohou zřel beztvarou, zmačkanou masu,

schoulenou v trávě.

Bylo to mužské tělo ve velmi zuboženém stavu. Helijský princ je obrátil na znak, aby nešťastníku viděl do tváře. Byl to Jav - sedrán a rozerván téměř k nepoznání.

Carthoris se k němu schýlil, aby se přesvědčil, zda v něm dosud zůstala jiskérka života. Javova víčka se nadzdvihla a jeho zraky se žalně obrátily ke Carthorisovi.

„Princezna z Ptarthu!“ zvolal mladík. „Kde je? Odpovězte mně, člověče, nebo na vás dokončím práci, kterou kdosi tak skvěle započal!“

„Komal,“ zasténal Jav. „Vrhl se na mne... a byl by mne pozřel, kdyby jej ona byla nezadržela. A pak spolu odešli do lesa - ona i lev... její prsty si pohrávaly s jeho hřívou.“

„Kudy odcházeli?“ zeptal se Carthoris.

„Tudy,“ odvětil Jav chabě, „tam směrem k východu ze skal...“ Helijský princ nečekal na další. Obrátil se, a nevšímaje si Java, chvátal zpět do lesa.

Bylo již jitra, když dostihl ústí tmavého tunelu, který jej měl dovést z tohoto údolí na vnější svět, kde neexistovaly strašidelné vzpomínky, duchovní síly a podezřelé hypnotické vlivy.

V dlouhé, temné skalní chodbě se nesetkal s překážkami a posléze šťastně stanul na denním světle na druhé straně pohoří, na otevřené pláni ve vzdálenosti asi jednoho sta padesáti haadů od jižní hranice území, které obývali Torquasiané.

Vzdálenost od hranice torquasského panství k městu Aaanthoru obnášela asi dvě stě haadů, takže Carthoris měl před sebou cestu dalekou dobrých sto padesát pozemských mil, chtěl-li dosáhnout opuštěných ruin.

Domněnka, že Thuvia prchla směrem k Aaanthoru, byla sice odváznou, přesto však svrchovaně pravděpodobnou. Kolem Aaanthoru plynul nejbližší zavodňovací kanál a odtud mohla Thuvia nejspíše očekávat příchod záchranné expedice z otcova království; neboť Carthoris znal příliš dobře Thuvan Dihna, takže věděl zcela bezpečně, že by prohledal trebas celý Barsoom a nenechal nikde ani kámen na kameni, jen aby zvěděl vše o jejím osudu a zachránil ji.

Mladík si ovšem uvědomoval, že podlý trik, kterým bylo vzbuzeno zdání, že on je pachatelem únosu, oddálí vyjevení pravdy, netušil

však, jak daleko sahala opovážlivá hanebnost Astoka z Dusaru.

A v okamžiku, kdy Carthoris vystoupil z ústí skalní chodby a rozhlížel se z úpatí pahorků směrem k Aanthoru, letecká bitevní flotila z Ptarthu plula majestátně k dvojeneckým městům Helia a ze vzdáleného Kaolu kvačila jiná, stejně mohutná armáda na pomoc svému spojenci.

Carthoris netušil, že vlivem náhodných okolností, které bohužel vesměs svědčily proti němu, i jeho vlastní národ počal jej podezírat, že unesl ptarthskou princeznu. Netušil, jak dalece šli Dusarští ve své podlosti, že neváhali přetrhat pouta vřelého přátelství a spojení, která již po léta vážala tři velmoci východní polokoule Barsoomu - Helium, Ptarth a Kaol.

Dusarští emisáři se vloudili na důležitá místa u jednotlivých vyslanectví oněch tří národů a podloudnými machinacemi dodávali vzájemně jeddákům falešné, podvržené zprávy, až posléze pýcha a trpělivost vladařů a bývalých přátel nemohla již déle zakoušet ponížení a urážky, jež ony podvržené zprávy obsahovaly.

Carthoris nevěděl, že posléze John Carter, Vládce Marsu, odepřel dát jeddaku Helia svolení k vypovězení války proti Ptarthu a Kaolu, neboť věřil pevně v nevinu svého syna a doufal, že vše se uspokojivě vysvětlí.

A nyní se dvě obrovské válečné flotily blížily k Heliu, jsouce sledovány zraky dusarských špehů, již dleli na dvoře Tardos Morse, zatímco obě sesterská města netušila nebezpečí, které na ně číhá.

Thuvan Dihn sice oficiálně vypověděl Heliu válku, leč posel, který byl s proklamací vyslán, byl dusarský špeh, který zprávu úmyslně nedoručil, chtěje vydat Helium neodvratné zkáze, kterou způsobí projektily, vrhané z nepřátelské flotily.

Během posledních dnů se vzájemné diplomatické styky mezi Heliem a ostatními dvěma národy přiostrhly, až posléze zcela ustaly, a po odjezdu vyslanců z rezidenčních měst došlo k přerušení veškerého bezdrátového spojení, jak je na Barsoomu mezi nepřáteli zvykem.

O tom všem však Carthoris nevěděl. V této chvíli se mu jednalo jen o nalezení Thuvie z Ptarthu. Její stopa, provázená stopou velkého lva, byla od ústí tunelu dobře znatelná a vedla jižním směrem mezi úpatím pahorků.

Carthoris kráčet chvatně podél řady šlépějí, která se zvolna svažo-

vala dolů do vyschlého dna oceánu, kde, jak se obával, se mu otisky zcela ztratí v pružné okrové vegetaci, a byl náhle překvapen, když zřel, jak se k němu ze severovýchodu blíží nahý muž.

Jakmile neznámý přišel blíže, mladík se zastavil, aby vyčkal jeho příchodu. Všiml si, že muž je beze zbraně - a podle jeho úbělové pleť a plavého vlasu bylo na první pohled zřejmo, že je to Lotharian.

Neznámý se přiblížil k Heliumitovi, nejevě ani známky strachu, a jasně vyslovil obvyklý barsoomský pozdrav: „Kaor!“

„Kdo jste?“ zeptal se Carthoris.

„Já jsem Kar Komak, *odwar*, vůdce lučištníků,“ odvětil přichozí. „Stala se mně podivná věc. Již po dlouhé věky mne Tario probouzel k existenci, když potřeboval mých služeb. Ze všech lučištníků to byl Kar Komak, kdo byl nejčastěji materializován.“

Tario dlouho a dlouho soustřeďoval svoji mysl na moji trvalou materializaci. Byl téměř posedlý, že se mu jednoho dne jeho tužba zdaří a že budoucnost Lotharu bude zajištěna. Tvrdil vždy, že hmota existuje pouze v představách lidské mysli - že vše je pouze pomyslné, mentální, a věřil proto, bude-li se soustředit veškerou silou své vůle na tuto sugesci, že se mu podaří mne trvale materializovat v myslích svých soukmenovců.

Včera se mu to posléze podařilo, ale za jakých okolností! Snad o tom ani on sám nevěděl - ba ani já jsem si to neuvědomoval, když jsem s hordou pokřikujících lučištníků pronásledoval prchající Torquasiany na jejich okrové pláně.

Když pak nastala tma a my jsme se jako obvykle měli rozptýlit do vzduchu, zjistil jsem náhle, že se nalézám úplně sám na pokraji velké planiny, která se rozprostírá na úpatí pahorků.

Moji druzi se rozplynuli v nic, z něž povstali, leč já jsem zůstal - nahý a bezbranný.

Zprvu jsem nechápal, co se se mnou děje - teprve po chvíli se mně v hlavě rozbřesko, co se vlastně stalo. Tariova dlouhodobá sugescie se konečně zdařila a Kar Komak se stal skutečným tělesným člověkem ve světě reálných lidí; leč moje zbroj i zbraň zmizely zároveň s mými druhy a já jsem zůstal nahý a bezbranný uprostřed nepřátelské končiny daleko od Lotharu.“

„Vy se chcete vrátit do Lotharu?“ zeptal se Carthoris.

„Ne!“ odvětil Kar Komak chvatně. „Nemiluji Taria. Jsem výplod

jeho mozku, a proto jej znám velmi dobře. Je krutý a tyranský - nemám již chuti sloužit tak sveřepému pánu. Nyní, dozví-li se, že se mu zdařilo mne trvale materializovat, nebude to s ním k vydržení a bude ve svém úsilí pokračovat, dokud nenaplní celý Lothar svými výtvoři - novými živoucími bytostmi. Jsem zvědav, zda se mu to podaří s pannou Lotharu stejně dobře jako se mnou.“

„Myslel jsem, že v Lotharu nejsou vůbec ženy,“ poznamenal Carthoris.

„Ve skryté komnatě Tariova paláce,“ opáčil Kar Komak, „jednak udržuje sugesci krásné dívky a doufá, že jednoho dne se mu daří ji trvale materializovat. Viděl jsem ji. Je skvělá, pohádkově nádherná! Doufám však, máje na mysli její osud a štěstí, že v jejím případě se Tariův plán nezdaří.“

Nuže, pověděl jsem vám o sobě vše - a nyní vy mně zjevte, kdo jste, rudý muži.“

Carthorisovi se zamlouvaly tvář i chování lučištníka. V jeho výrazu nebyla ani stopa pochybnosti nebo strachu, přestože se blížil k neznámému ozbrojenému muži. I jeho řeč byla neohrožená a přímá.

Proto také helijský princ ochotně Kar Komakovi řekl, kdo je, odkud přichází a jaké dobrodružství jej do této vzdálené končiny zaneslo. „Dobrá!“ zvolal lučištník, když Carthoris domluvil. „Kar Komak vás doprovodí. Půjďme a společným úsilím nalezneme princeznu z Ptarthu. Kar Komak pak se s vámi navrátí do světa skutečných lidí - do světa, který znal v dávných dobách, kdy loďstvo mocného Lotharu brázdilo vzbouřené vlny Throxu a hučící příboj se tříštil o kamenitý břeh, který až dodnes vytrval jako němý svědek.“

„Co tím chcete říci?“ zeptal se Carthoris. „Což jste již byl skutečně dříve živ?“

„Ano, zcela jistě,“ odvětil Kar Komak. „Za dnů mého života jsem velel loďstvu Lotharu - nejmocnějšímu loďstvu, které kdy brázdilo slané vody pěti oceánů.“

Kdokoliv tehdy na Barsoomu znal a uctíval jméno Kar Komaka. Tehdejší rasy byly mírumilovné - pouze ti, kdož se vydávali na moře, byli bojovníky. Dnes však sláva minulosti zhasla - věřte, že jsem se domníval, dokud jsem nepotkal vás, že na celém Barsoomu již ani nežije nikdo, jenž by se dovedl tak statečně bít jako staří mořeplavci, kteří žili za mých časů - vy jste ovšem výjimkou.

Ach, jak rád opět spatřím lidi - skutečné lidi! Své dřívější soukmenovce jsem valně nectil. Zůstávali ve svých ohražených městech, trávíce darmo čas hrou a jsouce odkázáni obranou pouze na nás, na mořeplavce. A ti ubozí tvorové, kteří z nich zůstali naživu, tací Javové a Tariové, jsou ještě horší než jejich vyhynuvší předkové.“

Carthoris zpočátku valně nedůvěřoval neznámému, který se s ním chtěl spolčit. Stále zde totiž byla možnost, že nahý cizinec by mohl být docela dobře opět výplodem Javovy nebo Tariovy hypnotické síly, která jej měla zmást; musel si však také doznat, že řeč i veškeré chování neznámého lučištníka byly tak přirozené a opravdové, že Carthorisovy pochyby poněkud mizely.

A tak mladík posléze svolil, aby jej Kar Komak doprovázel, a vydali se spolu po stopě Thuvie a Komala.

Stopa je vedla dolů do okrové vegetace mořského dna. Tam mizela, jak Carthoris předvídal; základní směr šlépějí, než se zcela ztratily, však ukazoval k Aanthoru - proto oba také zamířili k Aanthoru.

Byla to zdlouhavá a únavná cesta, posetá nesčetnými nebezpečnostmi. Lučištník nemohl postupovat tak rychle jako Carthoris, neboť jeho svaly nebyly tak pružné jako polopozemské svaly Heliumpy. Přitažlivá síla menší planety, Marsu, se totiž zdaleka nevyrovná gravitaci Země. Barsoomian ujde denně nanejvýše padesát mil syn Johna Cartera by však urazil za tutéž dobu přinejmenším sto až sto padesát mil, kdyby ovšem opustil svého nového přítele a šel docela sám.

Po cestě si museli vést velmi obezřele, aby se vyhnuli potulným tlupám Torquasianů, a zvláště pak to platilo, když se přiblížili k hranici jejich území.

Štěstěna však jim přála, neboť přestože potkali dvě velmi početné hordy zelených mužů, nebyli od nich sami spatřeni.

A tak ráno třetího dne přišli na dohled třpytivých kupolí vzdáleného Aanthoru. Po celou cestu upíral Carthoris své zraky před sebe, pátraje po Thuvii a Komalovi; leč nespatrił ani sebemenší stopu, která by mohla podpořit jeho naději.

A právě onoho jitra uzřeli oba muži v dálce před sebou, zhruba na poloviční cestě mezi svým stanovištěm a Aanthorem, dvě drobné postavy, mířící k městu. Chvíli je upřeně pozorovali. A vtom již se Carthoris, ubezpečen o totožnosti obou poutníků, dal do běhu a Kar

Komak jej následoval, jak rychle jen dovedl.

Carthoris hlasitě volal, aby na sebe Thuvii upozornil. Jeho úsilí bylo odměněno, neboť dívka jej zaslechla, ohlédlá se a zastavila. U nohou jí stál obrovský banth s naježenou hřívou a zíral na blížícího se muže.

Thuvia z Ptarthu sice ještě nemohla Carthorise na tak značnou vzdálenost poznat, jistě však tušila, že je to on, neboť jej vyčkávala beze strachu.

A vtom Carthoris zřel, jak Thuvia ukazuje kamsi za něj, k severozápadu. Heliumita, aniž by zmírnil běh, pohlédl naznačeným směrem.

Ve vzdálenosti asi půl míle hnala se proti nim tiše na mohutných thoatech četa sveřepých zelených mužů.

V pozadí scény spěchal ke Carthorisovi nahý a bezbranný Kar Komak a varovně Heliumitu křikem upozorňoval na zelené příšery, které rovněž právě spatřil, jak se neslyšně blíží po hebkém mechu, mávajíce výhrůžně meči a dlouhými oštěpy.

Carthoris vzkřikl na Lothariana, aby uprchl, neboť si uvědomoval, že vzhledem k tomu, že je nahý a beze zbraně, by zbůhdarma obětoval svůj život krutosti zelené hordy, neznající slitování.

Leč Kar Komak se nezastavil. Povzbuzuje válečným pokřikem svého nového přítele, spěchal helijskému princovi na pomoc. Carthorisova hrud' se dmula pýchou a dojetím nad tímto nevšedním projevem oddané věrnosti a sebeobětování. Litoval nyní, že jej dříve nenapadlo dát Kar Komakovi jeden ze svých mečů; nyní však již bylo příliš pozdě, každá vteřina teď byla drahou, neboť kdyby si nebyl dosti pospíšil a čekal na svého ohroženého druhá, nebo mu dokonce šel v ústřety, byli by Torquasianští obklíčili Thuvii dříve, než by k ní doběhl.

Vždyť i takto viselo na vlásku, kdo u ní bude první.

A obrátiv své zraky znovu k Aanthoru, zřel Carthoris před sebou nového nepřítele - na obzoru se kvapem blížila dvě válečná letadla, na jejichž přídi mladík přes značnou vzdálenost rozeznal emblém Dusaru.

Naděje na záchranu Thuvie byla nyní opravdu mizivá. Z jedné strany ji ohrožovaly sveřepé hordy Torquasianských, z druhé pak se k ní blížili její úhlavní nepřátelé, neméně nesmiřitelní soukmenovci

Astoka, prince Dusaru - a jedinými jejími ochránci byli statečný rudý bojovník, lev a nahý, bezbranný lučištník. Byl to skutečně nerovný a zoufale beznadějný boj.

Když Thuvia zřela, jak se k ní Carthoris blíží, rozhostil se v jejím nitru opět blahý pocit naprosté bezpečnosti, necítila se již za sebe vůbec zodpovědnou a neuvědomovala si vůbec strach. V oné chvíli ji ani ve snu nenapadlo, že snad helijský princ měl účastenství na jejím únosu ze zahrady jejího královského otce v Ptarthu. Uvědomovala si pouze, že je nesmírně šťastna, když je Carthoris po jejím boku, a vše jí v jeho přítomnosti připadalo možné a uskutečnitelné - i tak zoufale nemožné věci, jako vyvážnutí z přítomné trapné situace.

Carthoris k ní právě doběhl a sotva dechu popadal. Odvážný úsměv vroubil jeho tvář.

„Nebojte se, moje princezno!“ zašeptal.

Thuvia si vzpomněla na příležitost, kdy ji Carthoris také tak oslovil - bylo to v Tariově trůnní síni v Lotharu, když počali klouzat po svažující se mramorové podlaze neznámému osudu vstříc.

Tehdy jej nepokárala pro ona důvěrná slova - a nyní také neměla, co by mu vytkla, ačkoliv byla zaslíbena jinému. Divila se spíše sama sobě nad svojí povolností, neboť na Barsoomu je pro dívku nečestno, naslouchá-li podobným slovům, která pronášejí ústa někoho jiného než jejího chotě nebo snoubence.

Carthoris si všiml, jak Thuviiiny líce zrudly krvavým nachem, a vzápětí litoval svého neprozřetelného výroku. Bylo to jen několik okamžiků předtím, než je zelení bojovníci obklopili.

„Odpusťte mně moje nerozvážná slova!“ řekl Carthoris tiše. „Vězte, že jen moje velká láska k vám byla jich příčinou - a také skutečnost, že se můj život valem chýlí ke konci.“ A domluviv, obrátil se s taseným mečem proti nejbližšímu zelenému bojovníku.

Torquasian útočil napřaženým oštěpem, Carthoris však mu uklouzl stranou, a když thoat i jeho jezdec minuli svoji oběť, rozmáchl se Heliumita mečem tak mocně, že svého protivníka rozťal ve dvě.

A vtom se již Kar Komak neohroženě pustil do boje a holýma rukama strhl za nohu jednoho z nepřátel ze hřbetu thoata; zbytek tlupy se rozpadl na menší skupinky a někteří ze zelených sestoupili ze svých zvířat, neboť raději bojovali opěšalí dlouhými meči - byli to věru velmi obratní šermíři.

V nejkritičtějším okamžiku bitvy snesla se na bojiště obě dusarská letadla, z jejichž palub se vmísilo do vřavy padesát bojovníků; a v tomto klubku hlučících a zmítajících se lidí řádl a trhal Komal, mytický lev starobylého Lotharu.

## ZELENÍ MUŽI A BÍLÉ OPICE

A tu náhle zřel Carthoris zablesknout se před svým čelem ostří torquasianského meče. Tupý úder jej připravil o vědomí. Dříve však ještě než jej uchvátily mdloby, ucítil kol své šíje měkký dotyk něžných dívčích rukou a blízkost hebkých rtů těsně u své tváře.

Jak dlouho tak ležel v bezvědomí, nemohl odhadnout; když pak posléze otevřel oči, viděl, že je zcela sám uprostřed haldy mrtvol torquasianských a dusarských bojovníků a zdechliny velkého lva, která ležela u jeho nohou.

Thuvia zmizela a ani tělo Kar Komaka nenalezl mezi mrtvolami. Zesláblý ztrátou krve, vydal se Carthoris zvolna na cestu do vzdáleného Aanthoru. Dostihl okraj města již za šera.

Byl nesmírně žízniv; pustil se proto jednou ze širokých hlavních tříd na ústřední prostranství, kdež věděl, že voda - velmi vzácná to na Barsoomu tekutina - se nalézá v polozbořené budově naproti paláci, jež kdysi obýval před dávnými a dávnými věky zesnulý vládce tohoto mocného města.

Rozmrzen a rozbolestněn neblahou shodou okolností a nepřejícností osudu, který mu stavěl do cesty za záchranou princezny z Ptarthu všemožné překážky, nevěnoval Carthoris valnou pozornost svému okolí a krácel klidně opuštěnou ulicí kupředu, neuvědomuje si, že v tmavých stínech tajemných, polorozbořených staveb, které vroubily široké třídy i prostranství, číhají sveřepé bílé opice.

Oči kohosi jiného však nebyly tak nepozorné a nevšímavé jako oči Carthorisovy, a sotva Heliumita vstoupil na náměstí, sledovaly jej až k polorozpadlé mramorové stavbě, v níž byl ukryt malý zurčivý pramének, jehož zřídla bylo možno dosíci pouze odstraněním vrstvy červeného písku, který jej zakrýval před zraky nepovolaných.

A když Heliumita vstoupil do rozbořené budovy, vyhrnulo se z vrat protějšího paláce dvanáct groteskních postav, které se neslyšně hnaly přes prostranství za Carthorisem.

Mladík prodlel u pramene asi půl hodiny a ukojil svoji žízeň několika krůpějemi vody, kterou těžce vydobyl z písku. Poté vstal a opustil budovu. Sotva však překročil práh, vrhlo se na něj tucet Torquasianů.

Neměl již čas, aby tasil svůj dlouhý meč; podařilo se mu však přece z opasku vytrhnout svoji úzkou ostrou dýku, a než klesl pod přesilou, odpravil přece několik nepřátel na onen svět - nejedno zelené srdce přestalo tlouci pod ostřím jeho tenké oceli.

Leč jakýkoliv odpor byl marný - přemohli jej a odebrali mu zbraň; z dvanácti torquasianských bojovníků, kteří přešli náměstí, vrátilo se jich však se svojí kořistí jen devět.

Zavlekli svého zajatce hrubě do podzemí paláce, kde jej připoutali zrezivělými řetězy k pevnému zdivu sklepení.

„Zítřka s vámi promluví Thar Ban,“ řekli mu. „Nyní spí. Leč jeho radost bude nesmírná, až se dozví, kdo k nám zabloudil - a stejně velká bude i radost Hortan Gura, až Thar Ban přivlékne před něj šíleného opovázlivce, který se odvážil dotknout se velkého jeddaka svým mečem.“

A poté jej ponechali v tichu a temnotě.

Carthoris úpěl několik hodin na kamenné dlažbě svého vězení, opíraje se zády o zeď, v níž byl připevněn těžký kruh, ke kterému byl přikován řetěz.

A tu z tajemné tmy dolehl k jeho uším zvuk bosých nohou, blížících se tiše po kamenné dlažbě ke Carthorisovi - blíže a blíže k místu, kde ležel, neozbrojený a bezmocný.

Míjely minuty - minuty, které se zdály být hodinami; a toto hrobové ticho bylo porušováno pouze podivným škrabáním a dupotem bosých nohou.

Po chvíli se dusot zmnohonásobila v bezprostřední blízkosti se ozval chraptivý zvuk, těžké oddychování - byl to souhrn zvuků připomínajících boj někoho, kdo se brání proti velké přesile. A nato se ozval řinkot řetězu a úder kovu o kamennou zeď.

A znovu nastalo ticho. Pouze však na okamžik a hned poté zazněl opět šustot blížících se kročejů. Carthorisovi se zdálo, že zří ve tmě před sebou planoucí neznámé, děsivé oči. Ba tušil i nedaleké tajemné oddychování, vycházející z mohutných plic.

A znovu se ozval šelest mnoha kročejů, tentokráte v bezprostřední blízkosti - a vtom se již neznámé bytosti vrhly na Carthorise. Ruce ne nepodobné lidským zaklesly se do krku, rukou i nohou Heliumity. Chlupatá těla se válela po jeho hladké kůži - vše se odehrávalo v naprostém tichu; byl to věru hrůzný boj ve tmavých sklepeních staroby-

lého Aanthoru.

Přestože Carthoris z Helia měl ve svých svalech sílu pohanského boha, v drápech těchto neviditelných bytostí byl právě tak bezmocný jako bezbranná žena.

Bil se však jako lev a rval ze sebe ruce, jejichž majetníky neviděl; cítil slizké chřtány, které svíral svýma vlastníma rukama; horký dech neznámých tvorů mu dul do tváře a jejich sliny mu třísnily tělo.

Ostré drápy byly velice blízko, téměř se mu smýkaly po kůži, nezařaly se však do masa, což Carthoris nechápal.

Posléze si uvědomil, že množství protivníků cloumá řetězem, na němž byl připoután ke zdi; nato se ozval řinčivý zvuk - stejný, jaký slyšel před chvílí nedaleko od sebe - řetěz se přelomil a utržený kus kovových článků zahlasil o kamennou stěnu.

Neznámé ruce mladíka uchopily ze všech stran a vlekly jej chvatně temnými chodbami - jakému osudu vstříc, to netušil.

Zprvu se domníval, že jeho nepřátelé jsou z kmene Torquasianů, jejich chlupatá těla však odporovala této domněnce. Teprve nyní si uvědomoval jejich pravou totožnost, nechápal však a nedovedl si vysvětlit, proč jej okamžitě neubili a nepozřeli na místě.

Asi po půlhodině chvatné chůze podzemními chodbami, které charakterizují všechna barsoomská města, ať již moderní či starobylá, vynořili se s ním jeho únosci na prostranném dvoře, zalitém měsíčním světlem, daleko od ústředního náměstí.

Carthoris ihned zřel, že se ocitl v moci kmene bílých barsoomských opic. Jestliže o tom předtím pochyboval, pak jen proto, že mu bylo ve tmě podivno, že jeho nepřátelé mají chlupatá prsa, neboť bílé opice jsou obvykle bezchlupé, vyjímaje mohutný chvost hřívy, který jim splývá z hlavy.

Nyní na měsíčním jasu pochopil, co jej vlastně klamalo - přes prsa každé z opic splývala chlupatá kožešina, povětšinou lví, která měla pravděpodobně nahrazovat zbroj, kterou opice vídaly na zelených bojovnících, tábořících čas od času v opuštěném městě.

Carthoris čítával v přírodopisných knihách, že některé tlupy opic dosahovaly tu a tam vyšší inteligence. Do drápů jedné takové tlupy asi upadl; byl zvědav, co s ním mají za lubem.

Když se rozhlédl po dvoře, zřel kolem sebe asi padesát oněch ohavných zvířat, poskakujících okolo něj a směšně se natřásajících v

bocích. V nevelké vzdálenosti stál mezi kruhem opic jiný lidský zajatec.

Když jej druh v neštěstí spatřil, usmál se a radostně na něj zvolal: „Kaor, rudý muži!“ Byl to Kar Komak, lučištník z Lotharu.

„Kaor!“ zavolal Carthoris v odpověď. „Jak jste se sem dostal vy a co se stalo s princeznou?“

„Rudí lidé, vám se podobající, sestoupili z velkých korábů, jež brázdí vzduch - byly to vzducholodi tak velké, jako kdysi naše nej-mocnější námořní lodi, plující po pěti oceánech,“ odvětil Kar Komak. „Bojovali se zelenými muži z Torquasu. Zabili Komala, boha Lotharu. Domníval jsem se zprvu, že to jsou vaši přátelé, a byl jsem rád, když ti, kdož z nich zůstali naživu, odnesli dívku do jedné z lodí a vzletli do ovzduší, kdež byli před útoky zelených hord bezpečni.“

Poté jsem byl zelenými muži zajat a odveden do velkého, polo-rozbořeného města, kde mne přivázali řetězy ke zdi ve tmavém sklepení. A vzápětí přišli tito netvoři a odvěkli mne sem. A jak se dalo vám, rudý muži?“

Carthoris vyprávěl vše, co mu přihodilo; zatímco oba muži hovořili, opice posedávaly kolem nich a napjatě je pozorovaly.

„Co si nyní počneme?“ zeptal se lučištník.

„Naše postavení zdá se být zřejmě beznadějným,“ odvětil Carthoris rozmrzele. „Tito netvoři jsou rození lidožrouti. Nechápu, proč nás tak dlouho nechali na pokoji - však vizte!“ zašeptal. „Vidíte? Konec se blíží.“

Kar Komak pohlédl směrem, kterým mu Carthoris naznačil, a zřel, jak se k nim blíží obrovská opice s příšerným obuškem v tlapách.

„Takto nejraději zabíjejí své oběti,“ prohodil Carthoris.

„Což se necháme ubít, aniž bychom se pokusili o obranu?“ zeptal se Kar Komak.

„Já nikoliv, přestože vím, že jakákoliv obrana je marnou, prodám svoji kůži draho! Ach, kdybych tak jen měl svůj dlouhý meč!“ vzdychl si Carthoris.

„A já svůj luk,“ dodal Kar Komak, „a četu svých lučištníků.“

Při těchto slovech probleskla Carthorisovi hlavou spásná myšlenka. Téměř vyskočil na nohy, byl však stržen zpět svými opičími strážci.

„Kar Komaku!“ zvolal. „Proč byste nemohl učinit to, co se podařilo Tariovi a Javovi? I oni tvoří své lučištníky silou vlastního ducha. Vy jistě znáte podstatu jejich tajemné moci. Vytvořte mocí své mysli četu vlastních lučištníků, Kar Komaku!“

Lotharian zíral chvíli na Carthorise očima rozšířenýma údivem, uvažuje usilovně o možnostech a nemožnostech provedení této myšlenky - dokud nepochopil plný význam onoho návrhu.

„Proč bych se o to nepokusil?“ zamumlal posléze.

Sveřepá opice, třímající v tlapách kyj, se blížila ke Carthorisovi. Heliumitovy prsty horečně pracovaly, zatímco jeho oči sledovaly vykonavatele rozsudku. I Kar Komak zíral upřeně na opice. Svrchované myšlenkové úsilí Lothariana se zračilo v kontrakci jeho obličejových svalů.

Opice s klackem již napřáhla nad Carthorisem svoji smrtící zbraň, když vtom mladík zaslechl z protějšího konce dvora pustý křik. Obrátil se směrem, odkud křik vycházel, právě tak jako ostatní opice i démon s palicí, a zřel, jak se ze dveří přilehlé budovy žene četa lučištníků v plné zbroji.

Opice zavly zlostí a připravily se k obraně. Dříve však ještě než se vzpamatovaly, snesl se na ně déšť šípů a dobrou polovici jich sklál k zemi. A hned poté došlo k těsnému boji. Veškerá pozornost opic byla upoutána útočícími lučištníky - i stráž opustila zajaté a hleděla si bitvy.

„Pojďme!“ zašeptal Kar Komak. „Nyní, kdy je jejich pozornost od nás odvrácena, můžeme uprchnout.“

„Což máme opustit své statečné lučištníky?“ zvolal Carthoris, jehož věrná povaha nesnesla ani pomýšlení na podobnou zradu.

Kar Komak se dal do smíchu.

„Zapomínáte,“ řekl, „že jsou pouhými myšlenkovými útvary, vytvořenými silou mého mozku. Jakmile je přestaneme potřebovat, zmizí v ovzduší jako dým. Budiž veleben váš první předek, rudý muž, za to, že jste připadl včas na tuto spásnou myšlenku! Nikdy mne ani v duchu nenapadlo, že bych byl schopen vyvinout tutéž duševní sílu jako ona, která byla vlastně původem mé existence.“

„Chápu vás,“ řekl Carthoris. „Přesto však se zdráhám je opustit, ačkoliv vidím, že nelze nic jiného činit.“

A poté se oba vytratilí ze dvora a vykročili na širokou hlavní třídu,

plížíce se v temných stínech budov na ústřední prostranství, kde se nalézaly paláce, jež obývali zelení bojovníci při svých návštěvách města.

Když došli na pokraj náměstí, Carthoris zastavil svého druha. „Počkejte Zde na mne,“ zašeptal. „Musím pro nás přivést thoaty, poněvadž opěšalí bychom nikdy oněm zeleným d'áblům neunikli.“

Aby Carthoris pronikl do dvora, v němž byli uzavřeni thoati, musel projít jednou z budov, které obklopovaly náměstí. Která z budov byla obydlena a která nikoli, Carthoris nemohl ani tušit, a šel tudíž pouze podle říčení a hlomození zvířat.

Náhoda jej zanesla temnou chodbou do prostorné síně, v níž leželo asi dvacet či více zelených bojovníků, zahalených do měkkých kožešin nebo látek a spících spánkem spravedlivých. Sotva mladík prošel chodbou, ústící do oné síně, kterou bylo nutno překročit, aby se dostal do dvora, uvědomil si dle šelestu, který zaslechl, že se něco nezvyklého děje v chodbě, kterou právě minul.

Slyšel, jak někdo zívá, a vtom již za sebou uviděl, jak jeden z bojovníků - pravděpodobně stráž - vstal a zaujal vzpřímený postoj. Carthoris si uvědomil, že zřejmě, když se plížil koridorem, o dřímajícího válečníka zavadil a vyrušil jej ze spánku. Nebylo nyní možno se vrátit. Průchod síní plnou spících bojovníků připadal mu však také jako holá nemožnost.

Mladík chvíli váhal, poté však pokrčil neohroženě rameny, a zvoliv menší zlo, statečně vstoupil do místnosti. Po pravé straně komnaty bylo o zeď opřeno několik mečů, pušek a oštěpů; bojovníci si zbraně připravili k ruce, aby se jich v případě nenadálého nočního poplachu mohli okamžitě chopit. Vedle každého spáče pak ležela jeho osobní dýka či jiný vražedný nástroj. Zelení Mar'ané se nikdy neodloučili od svých zbraní - provázely je od kolébky až k hrobu.

Pohled na meče povzbudil Carthorisovu náladu. Přistoupil ke stěně a vybral si dva krátké meče - jeden pro Komaka a druhý pro sebe; též sejmul ze stěny zbroj pro svého nahého druha.

A poté se pustil přímo středem komnaty, v níž spali Torquasijští. Ani jediný z nich se nepohnul, dokud Carthoris neměl polovici krátké, přesto však nebezpečné cesty za sebou. A v tom nejkritičtějším okamžiku se jeden ze spáčů, jenž ležel přímo uprostřed, pohnul na svém chuchvalci spacích kožešin a látek.

Carthoris nad ním stanul s mečem připraveným v ruce, kdyby se válečník zcela probudil. Za okamžik, který se mladému princovi zdál být věčností, zelený bojovník se znovu jaksi podvědomě pohnul na svém lůžku a vzápětí se vymrštil a stanul Heliumitovi tváří v tvář.

Carthorisův meč se mihl - rána však nebyla vedena dosti včas, aby zabránila výkřiku, jenž se vydral ze rtů zeleného netvora. Celá komnata byla rázem na nohou. Zelení bojovníci se chápali zbraní a volali na sebe navzájem, tázající se po příčině poplachu.

Carthoris viděl zcela zřetelně vše, co se v místnosti dělo, neboť se dovnitř linula matná záře vzdálenějšího měsíce, který stál právě v nadhlavníku; zelení bojovníci pak v rozespalosti dobře nevnímali své okolí a vše jim splývalo v neurčitou mlhu.

Jeden z bojovníků nyní klopýtl o tělo svého druha, kterého Carthoris skolil mečem. Chlapík se sehnul a nahmatl rukou rozštípnutou lebku. Ani on v rozespalosti nerozeznával dobře, co se vlastně děje, neboť okolo zřel pouze obrovité postavy svých druhů. Jsa sveden mylnou představou, zvolal:

„Thurdové! Thurdové nás přepadli! Povstaňte, bojovníci z Torquasu, a vnořte ostří svých mečů do srdcí nejzarytějších nepřátel Torquasu!“

Zelení válečníci se po těchto zmatených výkřicích zuřivě vrhli na sebe navzájem s obnaženými meči. Jejich divoká krvežíznivost byla probuzena. Ano, bojovat, zabíjet, zemřít s ocelí v hrudi - to byla jejich životní rozkoš!

Carthoris rázem pochopil jejich omyl a využil jej. Věděl, že zelení netvoři se ve svém bojovém zápalu budou ještě dlouho vraždit, než pochopí svůj omyl a uvědomí si pravého původce zmatku. Proto neztrácel zbytečně času a proběhl ke dveřím v protější stěně komnaty a jimi na vnitřní dvůr, kde bylo shromážděno stádo řičících thoatů.

Přestože vlastně nyní byl u cíle, nebyl jeho úkol nikterak lehký.

Chycení a osedlání zuřivého zvířete nebylo pouhou dětskou hrou, kromě toho jeho práce byla valně ztížena tím, že se musel uvarovat jakéhokoliv hluku, aby na sebe neupoutal pozornost zelených bojovníků. Tento úkol by se mohl jevit zcela beznadějným pro někoho méně vynalézavého a odvážného, než byl syn mocného Vládce Marsu.

Carthoris se od svého slavného otce a Tars Tarkase naučil zachá-

zet s divokými thoaty - hlavně během svého pobytu u velkého jeddaka hordy zelených Tharků. Proto se nyní věnoval celou svojí duší úkolu, na jehož zdaru spočívala jejich záchrana. Snažil se využít vše, co zvěděl od svých učitelů, a rovněž uplatnil vlastní zkušenosti, neboť sám často na těchto zvířatech jezdil.

Povaha torquasských thoatů byla podrážděnější a rozlícenější než povaha jejich příbuzných u kmene Tharků a Warhoonů; chvílemi se zdálo, že neunikne divokému útoku rozzuřených samců, kteří jej obklopovali. Posléze však se mu podařilo dosáhnout na krk jednoho thoata - sotva se jeho hebká ruka dotkla hladké kůže, zvíře se uklidnilo. Vzápětí pak uposlechl telepatického rozkazu rudého muže a kleslo na kolena.

Carthoris nemeškal, vyšplhal se thoatu na hřbet a dirigoval jej k velké bráně, která vedla ze dvora opuštěnou budovou do ulice. Další samec rozlíceně, avšak přece jen poslušně následoval svého druha. Thoatové nepotřebují uzdy - dají se totiž ovládat pouze sugestivními rozkazy, pokud to ovšem vůbec lze.

Dokonce i v rukou obrovských zelených bojovníků by jakékoliv uzdy či udidla byly malichernými hračkami oproti mastodontské síle thoatů - proto jsou ovládáni zvláštní telepatickou silou, kterou se obyvatelé Marsu obvykle dorozumívají s nižšími tvory své planety.

Carthorisovi se s obtížemi podařilo dopravit oba thoaty k bráně, kde otevřel závoru. Samec, na kterém mladík jel, rozrazil mocnými plecemi dřevěná vrata, a následován druhým, ocitl se v příštím okamžiku na ulici a tiše kráčel na okraj ústředního prostranství, kde čekal Kar Komak.

Zde nastaly další těžkosti. Sám Carthoris ovládal druhého thoata se svrchovanou obtíží; a jelikož Kar Komak dosud nikdy v životě nejel na podobném zvířeti, jeho úkol také nebyl nikterak záviděníhodný; posléze však se lučištníku podařilo vyšplhat na hladký hřbet komoně, načež Carthoris pobídl obě zvířata a zamířili mechem zarostlou ulicí ven z města, na otevřené mořské dno.

Po celou noc a celý příští den a následující noc jeli k severovýchodu. Nic nenasvědčovalo tomu, že by byli pronásledováni, a na úsvitě příštího dne helijský princ uzřel v dáli koruny vysokých stromů, označujících jeden z velkých barsoomských kanálů.

Poté okamžitě sestoupili z thoatů a blížili se k obdělávanému úze-

mí pěšky. Carthoris také sejmul odznak ze své zbroje, aby v něm na první pohled nikdo nepovolaný nepoznal jeho královský původ a kmenovou příslušnost - nevěděl totiž, jakému národu vodní tok patří, a na Marsu je zvykem každého pokládat za nepřítele, dokud se nepřesvědčíme o opaku.

Bylo již odpoledne, když oba posléze přišli na jednu z širokých cest, jaké protínají kultivované okrsy v pravidelných úsecích, spojující pusté, vyschlé končiny s ústřední dálnicí, jež probíhá dlouhým, úzkým pruhem obdělávané země, kterou obývají farmáři.

Široké ony komunikace jsou obehnaný z obou stran vysokou zdí, která obklopuje jednotlivá pole a slouží co ochrana před náhlými vpády či nájezdy divokých zelených hord; kromě toho chrání tato ohrada domácí zvířata na farmách před krvelačnými lvy a jinými šelmami.

Carthoris se zastavil před bránou první farmy, ke které došli, a požádal o vpuštění. Mladý muž, jenž odpověděl na jeho volání, oba příchozí pohostinsky přivítal, přesto však zíral na bílou plet' a plavý vlas lučištníka s nelíčeným údivem.

Když pak oba stručně vyprávěli, jak stěží vyvázli sveřepým Torquasianům, pozval je farmář do svého domu a pobídl své služebníky, aby jim předložili jídlo.

Zatímco čekali v útulné komnatě s nízkým stropem, až jim bude přinesen pokrm, zapředl Carthoris se svým hostitelem řeč, aby tak vyzvěděl jeho kmenovou příslušnost a usoudil z ní, v které zemi se nalézá kanál, na nějž shodou okolností narazili.

„Jsem Hal Vas,“ odpověděl mladý muž na Carthorisovu otázku, „syn Vas Kora z Dusaru, šlechtice z družiny Astoka, prince Dusaru. Nyní jsem byl jmenován *dwarem* - strážcem silnice pro tento okres.“

Carthoris byl v duchu velmi rád, že svému hostiteli neprozradil svoji totožnost, neboť přestože nevěděl o ničem, co se událo během doby, kdy opustil Helium, ani o tom, že Astok byl příčinou všech jeho nesnází, bylo mu známo, že Dusařští jej nemají v lásce a že by se na území Dusaru od nikoho nemohl nadít pomoci.

„A kdo jste vy?“ zeptal se Hal Vas. „Dle vašeho vzhledu soudím, že jste bojovník, postrádám však na vaší zbroji odznaku. Bylo by skutečně možno, abyste byl *panthanem* - námezdným žoldnéřem?“

Na Barsoomu, kde boj je životním cílem a úkolem, vyskytuje se

mnoho potulných vojinů Štěstěny, zvaných *panthané*. Prodávají své služby, kdekoliv jen vypukne ozbrojený střet, a v dobách, kdy náhodou všude vládne mír a klid, dávají se najímat na početné válečné výpravy, které podniká rudá rasa proti zeleným hordám na ochranu vodních kanálů, jež protékají i nejdívočejšími končinami Barsoomu.

Když doba jejich služby uplyne, odkládají ze své zbroje odznak kmene, jemuž sloužili, dokud si opět nenajdou nového chlebodáře. V mezičase nenosí vůbec žádné insignie, neboť jejich bitvami sedraná výstroj a kruté zbraně jim poskytují dostatečné osvědčení jejich totožnosti.

Tato Hal Vasova domněnka byla velmi vhodná a Carthoris se jí okamžitě chopil. Ovšem věc ta měla svůj ostatný háček. V čase války byli žoldnéři bez pána nuceni přijmout insignie onoho národa, na jehož území se právě nacházeli, a bojovat po boku jeho válečníků.

Pokud Carthoris věděl, Dusar právě nebyl ve válečném stavu se žádným kmenem, nikdo však nemohl říci, zda dnes či zítra nedojde s některým sousedním národem k boji, neboť často bez příčiny skočí soused sousedovi po hrdle, přestože se Helium, díky politické obratnosti Johna Cartera, snažilo svými mocnými spojeneckými vztahy udržet na Barsoomu pokud možno trvalý klid a mír.

Když Carthoris kladně zodpověděl Hal Vasovu otázku, usmál se tento potěšeně a pravil:

„To je dobré, že vás sem šťastná náhoda přivedla. Najmeme vás okamžitě do svých služeb. Můj otec, Vas Kor, je právě u mne - přišel najímat bojovníky do války proti Heliu.“

## PRO ZÁCHRANU DUSARU

Thuvia z Ptarthu, bojujíc s rozlíceným Javem nejen o svůj život, ale i o svoji čest, ohlédla se chvatně k lesu, odkud se ozýval sveřepý řev. I Jav stočil zraky směrem, odkud vycházel onen ryk.

Co uzřeli, naplnilo je nejhlubšími obavami. Od lesa řítil se k Javovi a k Thuvii s rozeklanou tlamou Komal, lví bůh Lotharu!

Koho z nich si asi vyvolí za svoji oběť? Či snad chce zadávit oba? Na rozluštění této otázky nemuseli dlouho čekat; přestože se Lotharian zoufale snažil krýt se tělem Thuvie, obrovská šelma jej záhy objevila - ostré lví spáry a zuby se zaklesly do jeho těla.

Vykřikl děsem a bolestí. Po chvíli se mu podařilo vyrvat se z drápů lva a snažil se prchat k Lotharu, vrhnuv dívku přímo proti chřtánu lidožrouta, leč jeho úsilí bylo marné. Jediným mohutným skokem jej Komal dostihl a s démonickou sveřepostí rozerval ranou své tlapy hrdlo i hrud' nešťastného muže.

Thuvia přikvačila na místo hrůzy již příliš pozdě a stěží se jí podařilo odehnat lva od jeho oběti. S temným mručením a se zlobným hladovým pohledem na Java nechal se posléze Komal odvést do lesa.

S mohutným průvodcem po boku vydala se Thuvia na cestu, hodlajíc si nalézt průchod skalními útesy a pak dále pokusit se dostihnout vzdálenou zemi Ptarth, což znamenalo takřka nemožný úkol - pouť přes více než sedmnáct tisíc haadů pustých končin divokého Barsoomu.

Dívka nechtěla uvěřit, že by ji byl Carthoris úmyslně opustil, a proto se stále rozhlížela kolem sebe, zda jej někde nespatří; při pátrání po podzemním tunelu však zabočila příliš daleko na sever a minula se s Heliumitou, který, hledaje ji, vracel se k Lotharu.

Thuvia z Ptarthu ve skutečnosti nemohla s určitostí říci, jaké místo v jejím srdci zaujímá princ z Helia. Nemohla si přiznat, že jej miluje, přesto však mu dovolila, aby ji nazýval výrazem svrchované něžnosti, který bývá na Barsoomu výsadou manželů a snoubenců a k němuž musí být svobodná dívka hluchá, pokud by jej vyslovily jiné rty - „moje princezno“.

Kulan Titha, jeddaka Kaolu, jemuž Thuvia byla zasnoubena, ctěla a obdivovala. Činila snad tak jen proto, že se Heliumita při svých ná-

vštevách na královském dvoře jejího otce včas nevyjádřil, zda se uchází o její ruku či nikoliv? Či že by se byla změnila od onoho okamžiku, kdy spolu seděli na vyřezávané ersitové lavici v nádherných zahradách paláce Salensus Olla v Kadabře?

Milovala tedy Kulan Titha? Thuvia se snažila sama sobě namluvit, že ano; přesto však se její něžné oči snažily proniknout nadcházejícím šerem, aby spatřily šedookého a černovlasého bojovníka, po jehož blízkosti tolik toužila. I Kulan Tith měl černé vlasy - jeho oči však byly hnědé.

Byla již téměř tma, když Thuvia našla vchod do skalní chodby. Prošla bez nehody horským masívem, a ocitnuvši se na planině, zalité světlem obou mart'anských měsíců, uvažovala o tom, co si počne.

Má snad čekat a doufat, že se k ní Carthoris po svém bezvysledném pátrání vrátí? Či snad má pokračovat v cestě na severovýchod směrem k rodnému Ptarthu? Kudy asi se ubíral Carthoris, když opustil údolí Lotharu?

Thuviino vyschlé hrdlo a vyprahlý jazyk byly nejlepší odpovědi - k vodě a k Aanthoru. Ano, i ona musí nejprve zamířit k Aanthoru, kdež nalezne vodu i pokrm.

Majíc Komala po boku, nebála se téměř ničeho a nikoho, zejména ne divokých zvířat. I velké bílé opice by v údesu prchly před mohutným lvem. Bylo se jí pouze obávat lidí - jaká nespočetná nebezpečství na ni číhala na cestě domů na královský dvůr jejího otce! Leč musela toto riziko podstoupit, neboť jinak by nemohla ani doufat v úspěch svého odvážného podniku.

Když ji posléze Carthoris našel a nešťastná náhoda tomu chtěla, že byl sražen k zemi mečem zeleného bojovníka, prosila Thuvia osud, aby jí dopřál stejný konec.

Pohled na rudé válečníky, vystupující z letadel, jí na chvíli naplnil nitro novou nadějí - nadějí, že snad Carthoris byl pouze omráčen a že jej jeho soukmenovci zachrání; když však zřela na zbroji vojáků odznak Dusaru a uvědomila si, že se jim jedná pouze o ni, vzdala se veškeré naděje.

I Komal byl mrtev. Jeho mrtvola ležela u Carthorisových nohou. Byla nyní zcela sama. Nebylo nikoho, kdo by ji chránil.

Dusarští pochopové ji odvěkli na palubu nejbližšího letadla. Zelení bojovníci z Torquasu se zoufale snažili vyrvat ji z moci rudých.

Ti z rudých, kteří přežili krutý boj, vystoupili na paluby svých dvou letadel. Ozval se rachot strojů a vrčení propelerů - a oba letouny se v mžiku vznesly k nebi.

Thuvia z Ptarthu se ohlédl kolem sebe. Kdosi stál vedle ní a usmíval se jí do očí. Když mu pohlédla pozorněji do tváře, ulekla se, a vzkřiknuvši hrůzou, skryla si obličej do dlaní a klesla na palubu letadla. Muž, jenž stál nad ní, byl Astok, princ Dusaru.

Letouny Astoka z Dusaru byly velmi rychlé stroje - ostatně Astokovi také velmi záleželo na tom, aby co nejrychleji zastihl dvůr svého královského otce, neboť válečné flotily Helia, Ptarthu a Kaolu křižovaly po celém barsoomském ovzduší. Kdyby pak vyšlo najevo, že Thuvia z Ptarthu je zajata na letadle Astoka, prince Dusaru, bylo by mu velmi neblaze.

Aaanthor leží na padesátém stupni jižní šířky a čtyřicet stupňů na východ od Horzu, opuštěného to sídla dřívější barsoomské kultury a věd, kdežto Duser leží patnáct stupňů na sever od rovníku a dvacet stupňů na východ od Horzu.

Přestože vzdálenost mezi oběma městy je obrovská, urazily ji letouny bez zastávky. Dříve než vzdušné koráby stihly svůj cíl, ujasnily se Thuvii mnohé věci, které jí ještě před několika dny byly temnou záhadou. Sotva se vznesli nad Aaanthorem do výše, poznala v jednom členu posádky muže, který byl v mužstvu letadla, jež ji uneslo ze zahrady jejího otce do Aaanthoru. Přítomnost Astoka na palubě zdejšího letounu pak osvětlila vše, co dosud osvětleno nebylo. Byla unesena pochopy dusarského prince - Carthoris z Helia s tímto podlým činem neměl nic společného.

Astok ani nepopřel svoji účast na zločinu, když jej přímo obvinila. Usmál se pouze a vyznal jí svoji lásku.

„Raději bych se provdala za bílého opa!“ zvolala rozhořčeně Thuvia v odpověď na jeho návrh.

Astok se zachmuřil a urputně prohlásil:

„Provdáte se za mne, Thuvie z Ptarthu, a neučiníte-li tak, pak přísahám při památce vašeho prvního předka, že se splní vaše volba a zasnoubíte se s bílým opem!“

Dívka na tato slova neodpověděla a Astokovi se již do konce cesty nezdařilo zapříst s ní rozhovor.

Astok si musel sám v duchu doznat, že je poněkud překvapen dů-

sledky, které vyvolal únos ptarthske princezny, jím zosnovaný, a kromě toho na něj těžce doléhala zodpovědnost za skutečnost, že má urozenou zajatkyni na palubě svého letadla.

Astok měl jedinou utkvělou myšlenku - chtěl Thuvii dopravit co možná nejdříve do Dusaru, kde by pak přesunul veškerou zodpovědnost na otce. Mezitím se měl svrchovaně na pozoru, aby jí ani neublížil, ani neurazil, aby snad v případě, že by byl překvapen a zajat i se svým mužstvem nepřátelským letadlem, nepykal za svoji opovržlivost.

A tak posléze dorazili do Dusaru, kdež Astok ukryl zajatkyni v tajné kobce ve vysoké věži východního křídla svého paláce. Posádka letadla se musela princovi zapřísáhnout, že nikomu neprozradí totožnost zajaté, neboť nechtěl své tajemství prozradit nikomu dříve, dokud o všem nezpráví Nutuse, jeddaka Dusaru, svého otce.

Když však Astok vkročil do audienční síně a stanul před krutým mužem s úzkými rty, jenž byl jeho otcem, jeho rozhodnost a odvaha vyprchaly jako dým a neodvážil se promluvit o unesené princezně, kterou skrývá ve zdech svého paláce. Napadlo jej, aby nejprve prozkoumal otcovo smýšlení o této otázce, a proto mu vyprávěl, že právě zajal muže, který má určité zprávy o osudu Thuvie z Ptarthu.

„A poručíte-li, otče,“ pokračoval Astok, „půjdu, vyhledám ono místo a přivedu ji sem do Dusaru.“

Nutus povstal z křesla a potřásl záporně hlavou.

„Zapletl jste situaci tak nebezpečně, že Ptarth, Kaol i Helium by proti nám povstaly jako jeden muž, kdyby se dozvěděly, že jste se účastnil únosu ptarthske princezny. Můžete mluvit o štěstí, že se vám podařilo svalit vinu na helijského prince - byl to od vás skvělý strategický tah; kdyby však Thuvia zvěděla pravý stav věci a podařilo se jí vrátit k jejímu otci, celá dusarská země by za to musela krutě pykat - a kdybychom ji u nás drželi v zajetí, pak bychom obvinili sami sebe z činu, jenž by měl pro nás nedozírné důsledky. Vaše nerozvážnost by mne, Astoku, stála můj trůn - a o ten přijít nechci.“

Kdybychom ji však měli zde..“ mumlal si Nutus tiše sám pro sebe. „Kdybychom ji, Astoku, měli zde,“ zvolal náhle s vášnivou krutostí. „Ach, kdybychom ji tak měli zde a nikdo o tom nevěděl! Tušíte již můj plán? Vina lpící na Dusaru by navždy byla shlazena jejím hrotem a pohřbena s jejími kostmi,“ dodal divoce.

Astok, princ Dusaru, se zachvěl.

Byl slaboch; a nejen slaboch, ale i prohnáný - otcův návrh však mu zmrazil krev v žilách.

Muži na Marsu jsou svrchovaně krutí vůči svým nepřítelům, slovo „nepřítel“ však je vždy vykládáno tak, že znamená pouze muže. Vražda je v barsoomských městech poměrně vzácnou věcí a vyvolá vždy velké pozdvižení; zavraždění ženy však je zločinem tak kromobyčejným, že ten nejotrlejší námezdný vrah by se zachvěl hrůzou, kdyby něco podobného od něj bylo požadováno.

Nutus si pravděpodobně nevšiml zděšení svého syna, neboť pokračoval hlasitě ve své úvaze.

„Řekl jste, že víte, kde se Thuvia nalézá, poté co byla ukradena vašim lidem v Aanthoru. Kdyby její skryš vypátral příslušník některé ze tří velmocí, vypověděla by vše a pak by bylo po nás veta.

Nezbývá nám leč jediné východisko, Astoku,“ zvolal jeddak. „Musíte se okamžitě vrátit na místo, kde se Thuvia skrývá, a musíte ji sem tajně dopravit. Vězte pak, že nevrátíte-li se do Dusaru s ní, zaplatíte svoji odvážlivost hlavou!“

Astok, princ Dusaru, znal velmi dobře královskou povahu svého otce. Věděl, že jeho tyranské srdce nezná lásky k nikomu. Astokovou matkou byla otrokyně. Nutus ji nikdy nemiloval. Nemiloval v životě nikoho. Když byl ještě mlád, ucházel se o nevěstu na dvorech sousedních mocných jeddaků, byl však všude odmítnut. Když pak tucet šlechtických dcer jeho vlastního národa se raději vlastní rukou sprovodilo ze světa, spíše než aby se provdaly za něj, vzdal se marné naděje, že si vybere družku sobě rovnou. Oženil se proto poté s jednou otrokyní, aby měl alespoň syna, který by zdědil jeho trůn, až zemře.

Astok zvolna odcházel od otce. S tváří bledou a chvějícími se rty kráčel ke svému paláci. Když přecházel dvorem, jeho zraky zabloudily k vysoké věži ve východním křídle budovy, jejíž úzké obrysy se ostře odrážely od azurového nebe.

Bezděky mu na čele vyvstal chladný pot.

Issus! Onu hrůznou povinnost nemohl svěřit ničí ruce, leč své vlastní. Svými vlastními prsty musí vymýtit život z onoho nádherného hrdla nebo vnořit mlčelivou ocel do jejího vřelého, živoucího srdce.

Její srdce! Srdce, jež doufal, že mu poskytne blaho lásky!

Leč co učinila ona? Vzpomněl si na povýšené pohrdání, jímž opětovala jeho výlevy lásky. Krev mu při této vzpomínce vřela klokotem a opět mrzla jako led. Po chvíli však v něm pomstychtivost udusila všechny něžné city - city, jež zdědil po své matce, otrokyni, která musela být po vůli jeho královskému otci. Špatná krev jeddakova opět zvítězila.

A chladný úsměv se rozhostil na jeho ústech a rozšířil krutě zornice jeho očí. Obrátil své kroky k věži. Chtěl ji spatřit ještě dříve, než se vydá na cestu, která měla jeho otci zastřít pravý stav věci - že totiž dívka již je v Dusaru.

Tiše krácel tajnou chodbou vzhůru po spirálně se vinoucím schodišti do komnaty, v níž byla princezna z Ptarthu uvězněna.

Když vstoupil do místnosti, spatřil Thuvii opřenou o pažení východního okna, zírající přes střechy budov Dusaru ke vzdálenému Ptarthu. Astok nenáviděl Ptarth. Pomyšlení na onu zemi jej naplňovalo zuřivostí. Proč by ji nemohl zavraždit okamžitě a ukončit svoji trýzeň jedním rázem?

Sotva dívka zaslechla kroky, obrátila se od okna. Ach, jak byla krásná! Astokovo náhlé rozhodnutí se rozplynulo před zázračnou nádherou Thuviiny krásy jako dým. Ano, posečká se svojí pomstou, až se vrátí z cesty - snad se pak spíše nalezne jiné východisko. Snad ruka kohosi jiného zasadí Thuvii smrtící ránu - on by toho nikdy nebyl schopen, kdyby musel zírat do jejích očí. Ano, byl si tím zcela jist. Vždy se honosil svojí krutostí, dnes však si uvědomil, že není ve skutečnosti tak krutým, jak se domníval. Ne - musí si nalézt někoho jiného, spolehlivého, jenž provede dílo pomsty.

Thuvia zírala Astokovi neohroženě do tváře. Dusarský princ cítil, jak vášeň lásky mu stoupá valem k mozku.

Proč by se neměl pokusit ještě jedenkrát? Kdyby nyní byla povolnější, vše by se ještě mohlo zdařit. A kdyby se snad otec zdráhal přistoupit na jeho plány, mohli by spolu s dívkou odletět do Ptarthu a svalit veškerou vinu za podlost a intriky, které zapletly čtyři národy do války, na bedra Nutuse. Kdo by se nalezl, jenž by se odvážil pochybovat o oprávněnosti tohoto obvinění?

„Thuvie,“ řekl Astok něžným hlasem, „přicházím dnes znovu, a to naposledy, složit k vašim nohám své srdce. Ptarth, Kaol a Dugar se

bijí ve válce s Heliem kvůli vám. Provedte se za mne, Thuvie, a vše splyne opět v jednotě a míru.“

Dívka potřásla záporně hlavou.

„Sečkejte ještě!“ pravil Astok, dříve než mu princezna mohla odpovédět. „Musíte zvědět celou pravdu, nežli svými slovy zpečetíte osud nejen svůj vlastní, ale i osud tisíců bojovníků, kteří se bijí pro vás.“

Odepřete-li se za mne dobrovolně provdat a zví-li Ptarth, Kaol a Helium pravdu o vašem únosu, pak poplení celou zemi Dusar. Naše města budou rozmetána tak, že z nich nezůstane ani kámen na kameni. Naši lidé budou štváni po celém povrchu Barsoomu, od severu k jihu a od jihu k severu jako bídná zvěř, až posléze všichni budou povražděni a náš kmen, kdysi tak mocný, bude existovat jen v nenávistných vzpomínkách.

Vězte však, že nejenom naši bojovníci budou povražděni, ale i nesčetné tisíce vašich bojovníků přijdou při onom masakru o život a to vše jen pro tvrdohlavost jediné spanilé ženy, která se zdráhá provdat se za prince, jenž ji miluje.

Odmítnete-li mne, Thuvie z Ptarthu, pak zbývá leč jediná možnost - a vězte, že se nikdo nedozví o vašem osudu. Kromě mne a mého královského otce ví o tom, že jste byla unesena ze zahrad Thuvan Dihna Astokem, princem Dusaru, a že jste nyní uvězněna ve věži mého paláce, pouze hrstka věrných společníků.

Odmítnete-li mne, Thuvie z Ptarthu, pak musíte zemřít, abyste zachránila Dusar - jiné východisko vám nezbývá. Nutus, jeddak, tak přikázal. Domluvil jsem.“

Thuvia se dlouze zahleděla Astokovi z Dusaru do tváře. A poté promluvila - její slova byla stručná, zračilo se však v nich hluboké pohrdání.

„Raději se podrobím všemu, čím mně vyhrožujete, než abych se za vás provdala.“

A poté se k Astokovi obrátila zády a znovu si stoupla k východnímu oknu a smutným zrakem zírala ke vzdálenému Ptarthu.

Astok opustil komnatu, po chvíli však se vrátil a přinesl s sebou jídlo a pití.

„Zde vám přináším nápoj a pokrm. Do této komnaty nev Kročí nikdo dříve než váš kat. Modlete se ke svým předkům, Thuvie z Ptar-

thu, neboť během několika málo dnů se s nimi shledáte.“

A poté odešel.

O půl hodiny později hovořil Astok s jedním důstojníkem z letecké eskadry Duseru.

„Kam se odebral Vas Kor?“ ptal se Astok. „Nenalezl jsem jej v jeho paláci.“

„Na jih, k velkému kanálu, který protéká krajinu Torquasianů,“ odpověděl důstojník. „Jeho syn, Hal Vas, je v oné končině strážcem cesty - tam se odebral Vas Kor, aby mezi farmářskými dělníky najímal bojovníky.“

„Dobře,“ odpověděl Astok a za půl hodiny poté vznesl se nad Duseru na svém nejrychlejším letadle.

## PANTHAN TURJUN

Na tváři Carthorise z Helia nebylo znát vzrušení, které zmítalo jeho nitrem, když slyšel od Hal Vase, že Helium je ve válce s Dusarem a že nemilosrdný osud jej zavedl do služeb nepřátelského vojska.

Skutečnost, že mohl i takto velmi prospět blahu Helia, nestačila vyvážit bolest, kterou pociťoval nad tím, že nemůže bojovat v čele svých věrných helijských šiků.

Útěk z dusarského vojska mohl se za určitých předpokladů zdařit zcela lehce, mohl však také ztroskotat. Kdyby svým chováním vzbudil třebas i sebenepatrnější podezření (a věrnost námezdních žoldnéřů byla vždy pochybná), bylo pravděpodobno, že bude pečlivě stráženo a že se mu nepodaří uprchnout, leč až po skončení války, což mohlo být právě tak dobře za několik dní, jako za několik dlouhých, strastiplných roků.

Carthoris si vzpomněl, že v historických knihách je zaznamenáno, že válečné operace si mnohdy bez přerušení vyžádaly až pět či šest století času - po tak dlouhou dobu neustalo zuřivé krveprolévání; ba existují na Barsoomu kmeny, pro něž je mír naprosto neznámým pojmem.

Vyhlídka pro budoucnost nebyla tudíž příliš vábivá. Nemohl ovšem dosud tušit, že za několik hodin bude blahořečit osudu, který jej zavedl do služeb Dusaru.

„Ach!“ zvolal Hal Vas. „Zde přichází můj otec. Kaor! Vas Kore, zde je někdo, kdo se s vámi velmi rád setká - je to zdatný žoldnéř, *panthan*...“ zaváhal.

„Turjun,“ dodal Carthoris, vyřknuv prvé jméno, které mu náhoda přinesla na jazyk.

Helijský princ si podrobně prohlédl muže, který právě vstoupil do komnaty. Kde již jen jedenkrát zřel tuto olbřímí postavu, ten mlčenlivý vzhled a modravě sinavou jizvu, táhnoucí se od spánku k ústům?

„Vas Kor,“ opakoval si mladík v duchu. „Vas Kor!“ Kde již jen onoho muže viděl?

A tu povědomý šlechtic promluvil a Carthorisovi se jako blesk rozjasnilo ve vzpomínkách - byl to onen sloužící na letišti v Ptarthu, když vysvětloval Thuvan Dihnovi podrobnosti samočinného kompa-

su, který právě vynalezl; byl to tentýž otrok, který střežil jeho hangár oné noci, kdy podnikl osudný let do Ptarthu - let, který jej tak tajemně zanesl až do dalekého Aaanthoru.

„Vas Kore,“ pravil Carthoris nahlas, „budťež velebeni vaši předci za toto naše setkání!“ Dusarian netušil, jak významný smysl je skryt v těchto jednoduchých slovech obvyklé barsoomské vítací fráze.

„Rovněž budťež velebeni i vaši předkové, Turjune,“ odvětil Vas Kor. Poté došlo ku představení Kar Komaka Vas Korovi. Na Carthorisovi bylo, aby nějak objasnil jeho bělostnou pleť a plavý vlas; Heli-umita se obával, že kdyby Dusarianům zjevil pravdu, nevěřili by mu, naopak, jeho slova by byla již od počátku pramenem stálého podezření.

„Kar Komak,“ vysvětloval Carthoris, „je, jak vidíte, Thern. Opustil ledové krajiny své jižní vlasti a vyhledává dobrodružství. Shledal jsem se s ním v podzemních sklepeních Aaanthoru; přesto však, že se s ním znám poměrně velmi krátce, mohu se zaručit za jeho zdatnost a věrnost.“

Když John Carter rozmetal celou klamnou stavbu umělého náboženství Thernů, většina jich se spřátelila s novým stavem věcí, takže jejich zjev uprostřed rudé rasy ve velkých městech vnějšího světa nebyl žádnou zvláštností. Proto ani nyní Vas Kor nedával najevo zvláštní údiv.

Carthoris během rozmluvy stále bedlivě pozoroval, zda snad Vas Kor nějakým gestem nebo posunkem neprozradí, že v ošumělém žoldněři poznává bývalého helijského prince; než bezesné noci, dlouhé dny plné boje a strádání, rány a zaschlá krev změnily syna Johna Cartera k nepoznání, a pak - Vas Kor se setkal s Carthorisem v životě pouze dvakrát. Nebylo tudíž divu, že jej nyní nepoznal.

Během večera Vas Kor oznámil, že příštího jitra vyrazí na sever k Dusaru a že po cestě na různých farmách budou přibírat a najímat další rekruty.

Na rozlehlém poli za farmou bylo zakotveno letadlo - byl to prostorný dopravní křižník, jehož nitro mohlo pojmout velký počet mužů, přesto však byl velmi rychlý a skvěle vybavený zbraněmi. Carthoris, Kar Komak a ještě několik jiných právě najatých žoldněřů spali na palubě, jsouce střeženi pravidelnou dusarskou posádkou.

Kolem půlnoci vracel se Vas Kor ze synova domu na palubu le-

tounu; ubíral se přímo do své kabiny. Carthoris stál právě s jedním Dusarianem na stráži. Když šlechtic kráčel ve vzdálenosti necelé stopy kolem něj, stěží potlačil krutý úsměv - kdyby chtěl, mohl tenkou, ostrou heliumitskou dýkou, jež se houpala na jeho zbroji, umlčet bídákovo srdce navždy.

Jak by to bylo bývalo snadné! Mohl lehce pomstít onu hanebnou šalbu, která na něj byla nastražena - jediným máchnutím blýskavé čepele mohl pomstít Helium, Ptarth i Thuvii!

Leč Carthorisova ruka nesáhla po jílci dýky. Vas Kor musel zatím žít pro jiný účel - on jistě věděl, kde je Thuvia z Ptarthu ukryta, byli-li to opravdu Dusarští, kdo ji uchvátil během bitvy před Aanthorem.

A tam, kde dlí Thuvia, tam dlí i původce onoho hnusného úkladu. On musí odpykat tento zločin. A kdo by mohl spíše dovést helijského prince k Astokovi než Vas Kor?

Noční ticho bylo náhle porušeno vzdáleným šelestem motoru. Carthoris se pozorně zahleděl k obloze.

Ano, daleko na severu, na pokraji obzoru objevila se matná temnější skvrna na pozadí tmavého nebe, jež mohla být pokládána za letadlo, šinoucí se neosvětleno temnou barsoomskou nocí.

Carthoris, nevěda, zda letoun bude přítelem či nepřitelem Dusaru, nedal na sobě znát, že jej viděl, a proto obrátil své zraky jiným směrem, ponechávaje rozhodnutí této otázky Dusarianovi, který s ním stál na stráži.

A vtom již druhý strážce zpozoroval blížící se stroj a učinil tichý poplach, jenž vzbouřil ostatní strážce a probudil důstojníky, spící a zachoulené do spacích kožešin a látek.

Dopravní křižník stál zakotven beze světél na místě, kde spočinul, takže musel být pro blížící se letadlo zcela neviditelný.

Brzy bylo zřejmo, že letoun, jenž se ukázal být malým strojem, se snaží přistát, neboť se jal kroužit nad nimi a v elegantních spirálách se snášel stále níže a níže.

„Je to *Thuria*,“ zašeptal jeden z dusarských bojovníků. „Poznal bych ji mezi tisíci letadly, i kdyby noc byla černá jako pytel.“

„Máte pravdu!“ zvolal Vas Kor, který právě vystoupil na palubu. A vzápětí již vykřikl:

„Kaor, *Thuria*!“

„Kaor!“ ozvalo se po chvilce ticha z paluby blížícího se letadla.

„Kdo jste?“

„Dopravní křižník *Kalksus*, Vas Kor z Dusaru.“

„Dobrá,“ zaznělo shora. „Je možno vedle vás bezpečně přistát?“

„Ano, těsně u přídí. Posečkejte okamžik, rozsvítíme vám naše světla!“

A za okamžik poté malé letadlo spočinulo vedle *Kalksu*, načež světla větší lodi opět zhasla.

Několik osob vyhouplo se z paluby *Thurie* a blížilo se ke *Kalksu*. Dusarští bojovníci, vždy podezřívaví, stáli v pozoru s připravenými zbraněmi, jsouce hotovi přivítat příchozí buď jako přítele, či jako nepřítele, podle toho, co jim bližší prohlídka ukáže.

Carthoris stál v první řadě, jsa hotov přidat se k příchozím, kdyby náhoda tomu chtěla a byli to Heliumité, kteří se lstí chtějí zmocnit osamělého dusarského letadla. Carthoris sám se dříve často zúčastnil s úspěchem podobných dobrodružných výprav, a tak věděl, že taková možnost není vyloučena.

Sotva však mladík spatřil tvář prvního příchozího, strnul údivem, který ovšem vůbec nebyl nepříjemný - byla to tvář Astoka, prince Dusaru.

Astok, nevšímaje si valně ostatních členů posádky *Kalksu*, pozdravil se s Vas Korem a vyzval jej, aby s ním sešel do podpalubí. Bojovníci i důstojníci zabalili se opět do svých spacích látek a kožesín a paluba se znovu vyprázdnila, až na jednoho dusarského strážce a panthana Turjuna, jenž mu ve službě vypomáhal.

Turjun přecházel klidně sem a tam. Dusarský strážce se opíral o pažení letadla a přál si již, aby byl co nejdříve vystřídán a mohl si odpočinout. Nevšiml si ani, že jeho druh se přiblížil k osvětlené kabině Vas Kora, a nezpozoroval, že přiložil těsně ucho k úzkému otvoru ventilátoru.

„Nechť nás všechny pozrou bílé opice,“ zvolal rozmrzele Astok, „ocitli jsme se ve velmi trapné situaci - nejtrapnější, jakou jsem kdy zažil! Nutus se domnívá, že ji máme ukrytu kdesi daleko od Dusaru. Nařídil mně, abych ji přivezl.“

Poté se Astok odmlčel. Slova, která právě pronesl, neměl nikdo slyšet. Měla zůstat věčným tajemstvím Nutuse a Astoka, neboť na jejich utajení závisel osud trůnu. Ten, kdo by je zaslechl, mohl od jednaka Dusaru za své mlčení vymámit, cokoliv by chtěl.

Leč Astok byl přestrašen a chtěl, aby mu starší a zkušený Vas Kor poradil nejúčelnější řešení situace. A proto pokračoval.

„Já ji mám zavraždit,“ zašeptal princ, rozhlížeje se bázlivě kolem sebe. „Nutus chce zřít její mrtvolu, aby se přesvědčil, že jeho přání bylo učiněno zadost. Domnívá se, že jsem se odebral na místo, kde je ukryta, a že ji tajně přivezu s sebou do Dusaru. Nikdo nesmí zvědět, že ptarthská princezna kdy byla v moci Dusarianů. Nemusím vám ani říkat, jaké neštěstí by stihlo Dusar, kdyby Ptarth, Helium a Kaol se dozvěděly skutečný stav věcí.“

Posluchač u ventilátoru se spokojeně usmál. Jeho čelisti zlomyslně cvakly. Zprvu pouze tušil totožnost předmětu rozhovoru, nyní pak nabyl jistoty. Chystali se Thuvii připravit o život! Carthoris byl tak vzrušen, že bezděky zatínal nehty svých svalnatých prstů do dlaní.

„A vy chcete, abych vás nyní provázels, když jste ji mezitím zavlekl do Dusaru?“ ozval se Vas Kor. „Kde se teď nalézá ptarthská princezna?“

Astok se nachýlil těsně k Vas Korovi a šeptal mu cosi do ucha. Vas Korova krutá tvář se zkřivila spokojeným úsměvem. Uvědomoval si moc, jež mu leží na dosah ruky. Konečně by se mohl stát jedem!

„A jak vám mohu být nápomocen, můj princi?“ zeptal se starší muž úlisně.

„Já ji nemohu zavraždit!“ zvolal vzrušeně Astok. „Přísahám při bohyni Issus, že něčeho podobného nejsem schopen. Jakmile ona na mne pohlédne, moje pravice slábne, odvaha mizí a krev se mi mění ve vodu.“

Vas Korovy zornice se zúžily.

„A vy si přejete...“ Nedořeknuv větu, zahleděl se tázavě, leč s plným pochopením na Astoka.

Astok přikývl na znamení souhlasu. „Vy ji nemilujete,“ řekl princ.

„Ale miluji svůj vlastní život - přestože jsem pouze nižším šlechticem,“ dodal významně Vas Kor.

„Stanete se vyšším šlechticem - daruji vám nejvyšší hodnosti!“ zvolal Astok.

„Stanu se tedy jedem,“ vyhrkl Vas Kor chtivě. Astok chvíli váhal.

„Dříve než se někdo stane jedem, musí některý z jedů zemřít,“

opáčil zvolna Astok.

„I jedové leckdy umírají,“ podotkl Vas Kor. „Mám za to, Astoku, že vám nebude příliš zatěžko vybrat si jeda, kterého nemáte v lásce - vždyť těch, kteří nemají v lásce vás, je tak mnoho!“

Vas Kor počal již zneužívat moci nad svým velitelem, kterou mu šťastná náhoda vložila do rukou. Astok si okamžitě všiml této téměř nepozorovatelné změny. A hlavou mu v téže chvíli probleskl chytrý, hanebný plán.

„Dobře, stane se po vaší vůli, Vas Kore!“ zvolal. „Až bude vše zdárně vykonáno, stanete se jedem,“ a sám pro sebe dodal: „Zajisté mně nebude zatěžko nalézt jeda, kterého nemiluji.“

„Kdy se vrátíme do Dusaru?“ zeptal se Vas Kor.

„Okamžitě,“ odpověděl Astok. „Vydejme se ihned na cestu - domnívám se, že vás zde nic nezdržuje?“

„Měl jsem v úmyslu vyrazit zítra ráno a vzít po cestě s sebou několik žoldnéřů, které strážci cest pro naši armádu najali.“

„Žoldnéři počkají,“ řekl Astok. „Nebo mám lepší plán, vezmu vás s sebou do Dusaru na *Thurii a Kalksus* může následovat za námi a posbírat rekruty na svoji palubu.“

„Ano,“ souhlasil Vas Kor, „váš plán je zcela dobrý. Pojd'me, jsem připraven,“ a chystal se provázet Astoka na palubu jeho letadla. Posluchač povstal od ventilátoru, pomalu jako stařec. Jeho tvář byla zoufale stažená a bledá pod měděným nádechem jeho pleti. Ona měla zemřít! A on byl úplně bezmocný, nemohl nijak odvrátit tuto hrůznou tragédii. Vždyť ani nevěděl, kde je uvězněna.

Astok a Vas Kor vystoupili z kabiny na palubu. Panthan Turjun se přikrčil k pažení a křečovitě zaťatými prsty sevřel rukojeť dýky. Zdaří se mu odpravit oba, dříve než bude zdolán přesilou? Sebevědomě se usmál. V současném stavu mysli se cítil tak šílen, že by byl s to se bít třebas i s celým zástupem bojovníků.

Oba muži se ocitli zcela těsně u něj. Astok právě mluvil. „Vezměte s sebou několik mužů své posádky, Vas Kore. Je nás na palubě *Thurie* příliš málo - měli jsme při odletu valně naspěch, a tak jsme nestihli nabrat více vojáků.“

Turjunovy prsty pustily rukojeť dýky. Díky své jasnozřivosti pochopil, že nyní mu náhoda skýtá možnost zachránit Thuvii z Ptarthu. Snad bude vybrán z mužstva, aby provázal oba vrahy, a jakmile se

od nich dozví, kde je Thuvia uvězněna, může je odpravit právě tak dobře jako nyní. Kdyby je zabil dříve, než zjistí, kde je princezna skryta, vystavil by ji nebezpečí smrti z jiných rukou; bylo nesporno, že jeddak Nutus se dříve či později dozví o její přítomnosti v Dusaru a pak ji svými pochopy připraví o život.

Turjun vstoupil Vas Korovi do cesty, aby jím nemohl být přehlédnut. Šlechtic probudil několik spících mužů své posádky - Turjun, cizí žoldněř, kterého právě dnes najal, byl mu stále před očima.

Vas Kor se poté obrátil ke svému důstojníku a dal mu rozkazy stran odletu *Kalksu* do Dusaru a stran najímání žoldněřů; poté si vybral dva bojovníky, kteří stáli nablízku veliteli.

„Vy dva nás doprovodíte na palubu *Thurie*,“ řekl, „a budete se hlásit do služby tamnímu důstojníku.“

Na palubě *Kalksu* bylo temno, takže Vas Kor si nemohl podrobně prohlédnout tváře těch, které si vybral; ostatně na oněch dvou mnoho nezáleželo, neboť to byli prostí bojovníci, již měli za letu pouze obvyklé povinnosti a v případě potřeby měli bránit loď.

Jedním z obou byl Kar Komak, lučištník. Druhým nebyl Carthoris, nýbrž kdosi jiný.

Helijský princ byl blízek zoufalství. Vytrhl z opasku dýku; leč Astok mezitím již opustil palubu *Kalksu*, a kromě toho Carthoris věděl, že dříve ještě by musel odpravit Vas Kora - a paluba se nyní hemžila dusarskými bojovníky, kteří by jej poté zcela jistě udolali. A bylo mu jasno, že musí zabít oba, Vas Kora i Astoka, neboť dokud jeden z nich byl naživu, byla Thuvia ve svrchovaném nebezpečí.

Když Vas Kor sestoupil z paluby na zem, Carthoris šel neohroženě za ním; nikdo se neodvážil jej zadržet, neboť se všichni pravděpodobně domnívali, že náleží k jeho skupině.

Za ním sestoupili Kar Komak a dusarský bojovník, kteří byli vybráni ke službě na *Thurii*. Carthoris se poněkud zdržel a kráčel nyní těsně po levici dusarského ozbrojence. Vzápětí přišli do hustého stínu pod bokem trupu *Thurie*. Bylo zde tak temno, že museli hmatat po žebříku.

Kar Komak šplhal před Dusarianem. Když Dusarian stoupl nohou na první příčku žebříku, sevřely čísi ocelové prsty jeho hrdlo a břitká ocel proklála mu srdce.

Panthan Turjun vylezl na palubu *Thurie* jako poslední a vytáhl za

sebou provazový žebřík.

Za okamžik poté se loď vznesla a zamířila přímo k severu.

U zábradlí se Kar Komak obrátil, chtěje promluvit s bojovníkem, který byl určen jej provázet. Jeho zornice se rozšířily údivem, když zřel před sebou mladého muže, s kterým se setkal v mohutných skalách, jež střeží tajuplný Lothar. Jak se jen dostal na místo Dusariana?

Jediný posunek stačil, aby Kar Komak všemu porozuměl. Lučištník se poté odebral k veliteli letadla, aby se mu ohlásil. Žoldněř Turjun jej následoval.

Carthoris blahorečil šťastné náhodě, že právě Kar Komak byl vyvolen oním druhým, neboť kdyby na jeho místě byl jiný dusarský bojovník, jistě by mu byl musel podávat nějaké krkolomné vysvětlení, kam se poděl jeho druh, který nyní tiše ležel na pozemku Hal Vase, strážce Jižní cesty - vysvětlení, jež mohl nejlépe podat jeho meč, který ovšem by sám stěží odolal přesile celé posádky *Thurie*.

Cesta do Dusaru připadala netrpělivému Carthorisovi nekonečnou, přestože ve skutečnosti netrvala příliš dlouho. Dříve ještě než *Thuria* dostihla svůj cíl, setkala se s jiným dusarským bitevním letadlem. Od jeho posádky se dozvěděli, že zanedlouho se na jihovýchod od Dusaru strhne velká bitva.

Spojené flotily Dusaru, Ptarthu a Kaolu narazily ve svém postupu proti nepříteli na silnou leteckou eskadru Helia - na nejobávanější eskadru Barsoomu, nejen pro početnost a výzbroj obřích válečných lodí, ale i pro udatnost, odvahu a zdatnost jejich důstojníků a mužstva. Rovněž technické vyspělosti helijských bitevních kolosů se nic na Barsoomu nemohlo vyrovnat.

Bitva tak gigantických rozměrů neměla v ovzduší Barsoomu dosud pamětníka. Čtyři jeddakové veleli osobně svým flotilám – Kulan Tith z Kaolu, Thuvan Dihn z Ptarthu a Nutus z Dusaru na jedné straně - proti nim stál na druhé straně Tardos Mors, jeddak Helia. Na jeho vlajkové velitelské lodi byl s ním John Carter, Vládce Marsu.

Z dalekého severu blížila se přes pochmurnou hráz ledových útesů další obrovská síla - letecká eskadra Talua, jeddaka Okaru, jenž uposlechl bez prodlení Vladařovy výzvy. Na palubách gigantických bitevních vzducholodí tísnili se černovousí žlutí muži a ponuře zírali k jihu. Na jejich nádherně urostlých tělech se skvěly bohatě srstnaté kůže orluků a aptů. Byla věru hrůzná podívaná na obávané bojovníky

dálných měst nehostinného severu.

A z dalekého jihu, od moře Omeanu a Zlatých útesů, z chrámů Thernů a z Issusíných zahrad plavily se vzduchem k severu další tisíce bojovníků na rozkaz velikého muže, kterého se všichni naučili ctít a milovat. Vlajkové lodi této flotily - druhé nejmocnější po helijské - velel Xodar, muž ebenové pleti, jeddak Prvorozených, jehož srdce bušilo již nedočkavostí chvíle, až bude moci vrhnout své sverepé šiky a mohutné bitevní vzducholodi proti nepřátelům Vladaře.

Dostihnou však spojenci včas místo boje, aby mohli Helium prospekt? Či bude je vůbec Helium potřebovat?

Carthoris, právě tak jako ostatní mužstvo na *Thurii*, slyšel pouze nepotvrzené zprávy a zvěsti. Nikdo z Dusarianů - ani on - však nevěděl o obou flotilách, které od jihu i severu spěchaly helijským lodím na pomoc. Naopak celý Dusa byl přesvědčen, že dnes žádná moc vesmíru nezachrání Helium od bídné porážky, která navždy vymaže jeho vzdušné síly z ovzduší Barsoomu.

I Carthoris, věrný syn Helia, cítil, že jeho milovaná eskadra dnes nebude schopna úspěšně zápolit se spojenými silami tří nepřátel. *Thuria* právě přistála na střeše Astokova paláce. Astok a Vas Kor chvatně vystoupili z letadla a vstoupili do zdviže, která je měla zanést do nižších pater paláce.

Těsně u výtahu pro panstvo byla zdviž určená pro prosté bojovníky. Carthoris se lehce dotkl Kar Komakova ramene.

„Pojďme!“ zašeptal. „Jste mým jediným přítelem mezi celým národem nepřátel. Budete stát věrně při mně?“

„Až do posledního dechu,“ odvětil Kar Komak.

Oba nato přistoupili ke zdviži, kterou obsluhoval otrok. „Kde máte vaše průkazky?“ zeptal se sluha příchozích.

Carthoris se chvíli prohraboval ve vāčku, zavěšeném na opasku, jako by usilovně hledal průkazku, a přitom vstoupil do klece. Kar Komak jej následoval a zavřel ze sebou dveře. Otrok však se zdráhal zdviž uvést v chod. Každá vteřina se stávala svrchovaně kritickou. Chtěli-li vědět, kam půjdou Vas Kor a Astok z výtahu, až dosáhnou nižšího podlaží, museli je bez prodlení následovat.

Carthoris se rázně vrhl na otroka a mrštil jím o stěnu klece. „Svažte jej a vražte mu roubík do úst, Kar Komaku!“ zvolal.

A poté se chopil páky, která uváděla zdviž do pohybu - klec se ří-

tila střemhlav dolů, zatímco Kar Komak zápolil s otrokem. Carthoris si musel hledět řídicího panelu, a nemohl tudíž přispět svému druhu na pomoc, neboť kdyby byla zdviž pokračovala v tak prudkém sestupu, byla by se roztříštila o nejnižší patro, kde bylo její základní stanoviště, což by znamenalo okamžitou smrt.

Průhlednou podlahou klece zřel pod sebou v sousední šachtě horní část Astokovy zdviže, a proto zmírnil běh oné, v níž se vezl s Kar Komakem. Otrok právě počal křičet.

„Umlčte jej!“ zvolal Carthoris.

Vzápětí služebnickovo bezvládné tělo kleslo k podlaze zdviže. „Je umlčen,“ řekl klidně Kar Komak.

Carthoris zarazil zdviž u jednoho z vyšších poschodí paláce, otevřel dveře a vyhodil mrtvolu otroka z klece. Poté přibouchl dveře šachty a pokračoval v jízdě dolů.

Znovu se přiblížil na dohled ke zdviži, v níž se vezli Astok a Vas Kor. Za okamžik poté se jejich výtah zastavil. Také Carthoris uvedl svou klec do klidu a zřel, jak oba muži vystoupili z kabiny a zmizeli v blízké chodbě.

## KULAK TITHOVA OBĚŤ

Ráno příštího dne po jejím uvěznění nalezlo Thuvii z Ptarthu ve východní věži paláce Astoka, prince Dusaru, očekávající otupěle příchod vraha.

Dívka dospěla k přesvědčení, že jakýkoliv útěk je zhola nemožný, neboť prozkoumala již každou možnost - dveře, okna, podlahu i zdi. Ersitové desky, jež tvořily stěny, byly tvrdé jako z diamantů, tak že je nemohla ani poškrábat; tvrdé sklo barsoomských oken bylo lze roztrítit pouze rukojetí dýky, třímané silnou rukou muže. Dveře a zámky byly věru nedobytné. Nebylo možno nikudy uniknout.

Ba, odejmuli jí i její osobní zbraně, takže nemohla sama předejít dobrovolně hodinu svého osudu a připravit své vrahy o potěšení z kruté podívané na své poslední okamžiky.

Kdy asi přijdou? Usmrtí ji sám Astok vlastníma rukama? Pochybovala, že by k tomu měl dosti odvahy. Byla přesvědčena již tehdy, kdy dlel návštěvou na dvoře jejího otce, že je mužem velmi zbabělého srdce, který pouze vychloubačnými řečmi chtěl vzbudit zdání statečnosti.

Thuvia bezděky v duchu srovnávala Astoka s někým jiným. A s kým by mohla zasnoubená nevěsta porovnávat odmítnutého milence? Se svým snoubencem? Bylo by však možno, aby Thuvia z Ptarthu v této chvíli soudila Astoka z Dusaru dle měřítká Kulan Titha, jeddaka Kaolu?

Byla blízka smrti. Její myšlenky byly nyní úplně volné, nespoutané otrockými zvyky a mravy Barsoomu - úvahy její však byly na sta mil daleko od Kulan Titha. Její mysl se cele upínala k štíhlému a krásnému Heliumitovi, jehož obraz vytěsnil všechny jiné představy.

Snila o jeho ušlechtilé tváři, o klidné a majestátní důstojnosti jeho chování, usměvavém ohni, jímž plály jeho zraky, když rozprávěl se svými přáteli, o nezkrotné odvaze, kterou projevoval při boji se svými nepřáteli, o neohroženosti, kterou zdědil po svém otci, Johnu Carterovi, Vládci Marsu, i o úsměvu, který se mu v nejprudší řeži usazoval na rtech.

A Thuvia z Ptarthu, pravá dcera Barsoomu, cítila, jak se jí vzrušením zrychluje dech a srdce prudčeji bije při vzpomínce na tento

úsmev - úsměv, který již nikdy neuvidí. Když její pohnutí dostoupilo vrcholu, jala se vzlykat a s tichým zaúpěním klesla u východního okna na hromadu látek a koží, skrývajíc tvář v dlaních.

V chodbě před jejím žalářem stanuli dva mužové v rozčileném rozhovoru.

„Pravím vám opět, Astoku,“ řekl jeden z nich, „že onu věc nevykonám, nebudete-li zároveň se mnou přítomen v komnatě.“

Hlas hovořícího prozrazoval, že již nemá vůči svému vladaři patřičný respekt, což druhému muži neušlo.

„Nespoléhejte tak přílišně na moji povolnost a na mé přátelství k vám, Vas Kore,“ opáčil podrážděně Astok. „Pamatujte, že moje trpělivost má též své meze.“

„Zde není na místě uplatňování vašich královských práv,“ oponoval Vas Kor. „Žádáte na mně, abych se stal vrahem místo vás, a to proti přísnému zákazu samotného jeddaka. Nejste v postavení, abyste mně mohl rozkazovat, Astoku; učiníte lépe, když vyhovíte mému rozumnému přání a svojí přítomností poneseť rovněž část viny. Proč já bych měl vše brát na sebe?“

Astok se zamračil, leč přesto pokročil k zamčeným dveřím, otevřel je dokořán a vstoupil do komnaty s Vas Korem.

Thuvia, uslyševši, že někdo vchází, vstala a pohlédla na příchozí. Vidouc, o koho jde, lehce pod měděnou kůží zbledla. Její zrak však plál hrdinnou odvahou a jemně vztýčená brada svědčila o svrchovaném pohrdání a hnusu.

„Vy dosud dáváte přednost smrti?“ zeptal se jí Astok.

„Ano, před vámi vždy,“ odvětila Thuvia chladně.

Princ Dusaru se otočil na Vas Kora a kývl. Šlechtic tasil svůj krátký mečík, a třímaje jej v ruce, blížil se k Thuvii.

„Poklekněte!“ zavelel.

„Chci raději zemřít vzpřímena,“ odvětila Thuvia.

„Čiňte, jak vám libo,“ řekl Vas Kor, zkoumaje palcem ostří meče.

„Ve jménu Nutuse, jeddaka Dusaru!“ zvolal a chvatně přistoupil k dívce.

„Ve jménu Carthorise, prince Helia!“ ozvalo se vtom tlumeně od dveří.

Vas Kor se překvapeně obrátil a zřel žoldnéře, kterého najal v domě svého syna, jak se proti němu žene obrovitými skoky, s tvář

zkřivenou nenávistí. Mladík minul Astoka se slovy: „Vy přijdete na řadu po něm, calote!“

Vida nezbytí, Vas Kor musel čelit nečekanému protivníku. „Co má znamenat tato zrada?“ zvolal.

Astok tasil meč a přiskočil Vas Korovi na pomoc. Žoldnéřova zbraň třeskla o meč dusarského šlechtice - Vas Kor si okamžitě uvědomil, že má před sebou výborného šermíře, s jakým se snad dosud v životě nesetkal.

Dříve než Vas Kor plně pochopil cizincův úmysl, vskočil tento hbitě mezi něj a Thuvii, udatně z kouta čele oběma svým sokům. Žoldněř však brzy přešel z obrany k útoku a záhy se mu zdařilo zatlačit své soky do takového postavení, že jeho blýskající ocel udržovala bezpečnou vzdálenost mezi nimi a Thuvii. Poté vyzval dívku, aby se držela těsně za ním.

Vas Kor a Astok prohlédli žoldnéřův pravý úmysl teprve tehdy, když již bylo pozdě. Cizinec totiž mezitím stál zády u dveří do komnaty - byli tudíž sami lapeni ve své vlastní pasti a mladík je mohl zavraždit zcela lehce jednoho po druhém, neboť Thuvia z Ptarthu na jeho pokyn zavřela a zajistila dveře, vyjmuvši předtím klíč z vnější strany zámku, kde jej Astok zanechal, když vstupovali do místnosti.

Astok, vida, že nepřítel je velmi houževnatým a dobrým šermířem, jenž nepadl hned pod prvním nápirem jejich mečů, bál se o svoji kůži a podle svého zvyku přenechal veškerou tíži boje na bedrech Vas Kora. Když si přitom bedlivěji prohlédl žoldnéře, jeho oči se rozšířily údivem, neboť v něm ke své nemalé hrůze poznal Carthorise, helijského prince.

Heliumita právě nebezpečně tísnil Vas Kora. Dusarský šlechtic krvácel již z tuctu ran. Astok viděl, že jeho druh již dlouho neodolá mocnému náporu příšerného meče.

„Odvalu, Vas Kore!“ zašeptal mu Astok do ucha. „Vymyslel jsem plán na naši záchranu. Zadržte jej ještě na chvíli a vše bude v pořádku...“ Princ ovšem zapomněl dodat, že vše bude v pořádku pro něho.

Vas Kor, netuše zradu, přikývl na znamení, že souhlasí, a s vypětím všech sil se snažil zadržet Carthorise, kterého se mu na chvíli podařilo zatlačit do kouta. Za okamžik poté zřeli Carthoris a Thuvia, jak Astok prchl k protější stěně komnaty, dotkl se tajného pera ve

zdi; jež se rozevřela - a Astok zmizel v temné klenuté chodbě za otvorem, který vzápětí znovu zakryla masívní deska.

Vše se událo tak bleskurychle, že Carthoris tomu nemohl zabránit. Helijský princ, vida, co se stalo, a obávaje se, aby mu Vas Kor neuprchl touže cestou, nebo aby se mezitím nevrátil Astok s posilou, vrhl se zuřivě na svého protivníka a za okamžik nato kleslo na ersitovou podlahu bezduché tělo dusarského šlechtice.

„Pojďme!“ zvolal Carthoris. „Nesmíme ztrácet ani jediné vteřiny. Astok se vrátí za chvíli s přesilou svých bojovníků a pak by byla po nás veta.“

Leč Astok neměl nic podobného v úmyslu, neboť tak by se bleskem po paláci roznesla zpráva, že ptarthská princezna je zajata ve východní věži. Za několik okamžiků by o všem zvěděl jeho otec, jeddak Nutus, a zevrubné pátrání by pak odkrylo celou uměle vytvořenou stavbu lži a klamu.

Místo toho se Astok hnál šílenou rychlostí dlouhým koridorem ke dveřím komnaty, v níž Carthoris bojoval, aby se tam dostal dříve, než mladík s dívkou opustí místnost. Viděl totiž, že Thuvia vyjmula ze zámku klíč a vložila jej do váčku za pasem - a věděl tudíž, že ostří dýky, vražené do klíčového otvoru z vnější strany, zavře oba, Carthorise i Thuvii, v tajné komnatě po zbytek doby, dokud bude osm mrtvých světů kroužit kolem chladného, mrtvého slunce.

Astok se vrátil do hlavní chodby, která vedla ke kobce ve věži. Dostihne dveří komnaty včas? Což když Heliumita již opustil místnost a narazí na něj v chodbě? Astok cítil, jak mu mrazivý pot zalévá celé tělo. Neměl valné chuti ucítit na své kůži ostří Carthorisova meče.

Byl již téměř u dveří. Ještě jen jediná zátočina chodby jej od nich dělila. Ne, dosud neopustili komnatu! Vas Kor jistě ještě drží Heliumitu v šachu.

Astok se v duchu škodolibě smál, jak jedním rázem sebe zachránil a Vas Kora se pohodlně zbavil. A vtom se za ohybem před ním znenadání objevil obr bílé pleti s plavými vlasy.

Plavovlasý bojovník nemařil čas otázkami a vrhl se bleskurychle s mečem na Astoka, takže tento byl zasypán přívalem ran, dříve než se mohl bránit a pomýšlet na útěk. Jen zoufalý úprk jej zachránil před jistou smrtí.

Za okamžik poté vstoupili Carthoris a Thuvia z tajné komnaty do chodby.

„Nuže, co se zde dělo, Kar Komaku?“ zeptal se Heliumita.

„Byl to od vás šťastný nápad, že jste mne nechal zde, rudý muži,“ řekl lučištník. „Bil jsem se zde právě s někým, kdo se mermomocí snažil dostat se ke dveřím komnaty, z níž přicházíte - byl to onen, jehož nazývají Astokem, princem Dusaru.“

„A kde je nyní Astok?“ zeptal se Carthoris, usmívaje se.

„Unikl ranám mého meče a prchl touto chodbou,“ odvětil Kar Komak.

„Nesmíme tudíž ztrácet času!“ zvolal Carthoris. „Vzbouří na nás za okamžik stráže!“

Všichni tři se rychle pustili točitými chodbami po stopách Astoka otisky jeho sandálů v zaprášených, zřídka užívaných chodbách tohoto palácového křídla byly velmi dobře znatelné.

Došli tak do místnosti, z níž se vstupovalo do zdviží - tam teprve narazili na odpor. Postavila se jim do cesty četa strážců a důstojník, který, vida před sebou neznámé cizince, ptal se po důvodu jejich přítomnosti v Astokově paláci.

Carthoris a Kar Komak se znovu museli uchýlit ke svým mečům; avšak dříve než si proklestili cestu k jedné ze zdviží, přivábil třesk boje pozornost ostatních ozbrojenců v paláci. Když pak jeli výtahem co nejrychleji vzhůru na střechu budovy, zřeli v jednotlivých poschodích zmatený ruch a množství bojovníků pobíhajících sem a tam a pokřikujících na sebe ve snaze zjistit, co je příčinou všeobecného zmatku.

Nahoře na střeše stála připravena k odletu *Thuria*, střežená třemi bojovníky. Heliumita a Lotharian se opět museli, bok po boku, chopit svých mečů. Boj však netrval dlouho, poněvadž žádní tři válečníci, jaké kdy Dusar zplodil, nemohli čelit Carthorisovu mistrovskému šermířskému umění.

Sotva se *Thuria* vznesla do ovzduší, vyřítilo se na střechu paláce asi sto či více ozbrojenců. Jim v čele stál Astok, princ Dusaru. Když zřel, jak Carthoris a Thuvia unikají z jeho moci, soptil vztekem a zlostí, zarýval si nehty do dlaní a zasypával oba uprchlíky spoustou surových nadávek.

*Thuria* se řítila s přídí nakloněnou vzhůru do ostrého úhlu ovzdu-

ším jako meteor. Asi tucet strážných stíhacích letadel se ze všech stran pustilo za ní, neboť rušná scéna na střeše Astokova paláce neušla jejich pozornosti.

Několik projektilů škráblo o bok *Thurie*. Carthoris byl příliš zaměstnán řídicími pákami, a proto se statečná Thuvia bez váhání pustila do obsluhy jedné z rychlopalných pušek a účinně ostřelovala pronásledující je nepřátele. Byl to obtížný úkol, neboť již samo udržení se na šikmé, kluzké palubě bylo velmi složité.

Byl to věru gigantický útěk a gigantický boj. Jeden proti přesile dvaceti korábů, neboť mezitím se k pronásledování připojily další lodě. Naštěstí Astok z Dusaru věděl, co činí, když stavěl svoji *Thurii*; ani jedno z ostatních letadel dusarské flotily nebylo tak rychlé a tak dobře vyzbrojené.

Pronásledovatelé jeden po druhém mizeli v dálce, a když poslední z nich zmizel z dohledu, Carthoris změnil směr letu *Thurie* na horizontální, a stisknuv rychlostní páku na nejvyšší stupeň, hnal se rychlostí šípu čirým ovzduším umírajícího Marsu k východu, ke končinám Ptarthu.

Od Ptarthu. je dělila vzdálenost třinácti a půl tisíce haadů - ostrých třicet hodin letu pro velmi rychlé letadlo. Kdesi na poloviční cestě mezi Dusarem a Ptarthem křižovala dusarská ozbrojená flotila - tam totiž dle doslechu mělo dojít ke gigantickému vzdušnému boji, jakého Barsoom dosud nebyl svědkem.

Kdyby byl Carthoris přesně věděl, kde se nalézají flotily všech čtyř válečických národů, byl by tam bez odkladu spěchal, neboť návrat Thuvie k jejímu otci by znamenal všeobecný mír.

Polovici vzdálenosti do Ptarthu urazili, aniž by spatřili jedinou bitevní vzducholod'. Teprve po čase Kar Komak upozornil na velký koráb, jenž spočíval na zemi a jeho obrysy se rýsovaly v dáli na okrové vegetaci vyschlého dna oceánu, nad nímž *Thuria* spěla.

Kolem letounu bylo lze zřít množství hemžících se válečníků. Pomocí mocných zvětšujících skel Carthoris poznal, že to jsou zelení bojovníci, kteří usilovně útočí na posádku uvázlého letadla. Národnost posádky letounu nemohl mladík pro přílišnou vzdálenost určit.

Aby mohl Carthoris podrobně přehlédnout bitevní pole, nemusel ani měnit směr svého letu, snesl se pouze o několik set stop níže, aby zřetelněji viděl.

Náležel-li letoun spřátelené moci, mohl Carthoris nad bojištěm zastavit a namířit na nepřítele své pušky - rozmýšlel se totiž přistát s tak drahocenným břemenem, jako byla Thuvia, a riskovat její bezpečnost, zvláště když mohli nabídnout ku pomoci pouhé dva meče.

Když přilétli těsně nad ohrožený letoun, zřeli, že úplné ovládnutí jeho paluby sverepými zelenými bojovníky, kteří se již šplhali přes zábradlí, aby ukojili svou krvelačnost na obráncích lodi, je otázkou pouhých několika minut.

„Bylo by zhola zbytečné sestoupit a přistát,“ řekl Carthoris Thuvii. „Letoun může též náležet k dusarské eskadře - nevidím nikde žádnou vlajku. Vše, co můžeme dělat, je omezit se na pouhé ostřelování zelených hord.“

Poté přistoupil Carthoris k jedné z rychlopalných pušek a namířil její ústí proti zeleným bojovníkům, deroucím se na bok lodi.

Sotva se ozval první výstřel z *Thurie*, povšimli si ohrožení na letounu, že je nad nimi jiný bitevní stroj. A okamžitě zavlála na jejich přídi vlajka. Thuvia z *Ptarthu*, spatřivši znak na praporu, zatajila dech a pohlédla na Carthorise.

Byla to vlajka Kulan Titha, jeddaka Kaolu - muže, jemuž byla princezna *Ptarthu* zaslíbena!

Jak snadno mohl nyní Carthoris letět dále a ponechat svého soka jeho bídnému osudu! Nikdo na světě by jej nemohl vinit ze zbabělosti nebo zrady, neboť Kulan Tith byl ve válečném stavu s Heliem a pak na palubě *Thurie* nebyl dostatečný počet mečů, které by mohly katastrofu kaolského letounu odvrátit či alespoň oddálit, neboť výsledek bitvy byl pro pozorovatele předem zcela jasný.

Co učiní Carthoris, helijský princ?

Sotva se kaolská vlajka zatřepetala v mírném vánku, zamířila příď *Thurie* v ostrém úhlu dolů.

„Dovedete obsloužit řídicí přístroje?“ zeptal se Carthoris Thuvie. Dívka přikývla na znamení souhlasu.

„Pokusím se vzít zbývající živé na palubu našeho letadla,“ pokračoval Carthoris. „Já a Kar Komak si budeme hledět pušek, zatímco Kaolští se pomocí lan a žebříků nalodí. Řiďte proti dešti nepřátelských kulí spíše příď našeho letounu. Přední pancíř je vždy silnější a vrtule jsou tak alespoň chráněny.“

A odkvapil do kabiny, zatímco Thuvia se ujala kontrolních pří-

strojů. Za okamžik poté se z boků *Thurie* spustilo asi tucet žebříků, zhotovených z kožených provazců. Zároveň na přídi zavlál signál: *Připravte se k nalodění.*

Z paluby kaolského letounu ozval se souhlasný křik. Carthoris, jenž mezitím opět vystoupil z kabiny na palubu, se smutně usmál. Bylo mu trpko v duši - vždyť se právě chystal vyrvat z drápů smrti svého nejúhlavnějšího soka v lásce.

„Chopte se pušky na levoboku, Kar Komaku,“ zavolal na lučištníka a sám se ujal pušky na pravém boku.

Cítili, jak se *Thuria* prudce otřásá výbuchy projektilů zelených bojovníků, kteří na ně chrlili své smrtící pozdravy, jež přšely jako déšť.

Byla to situace věru krajně zoufalá. Každým okamžikem mohly být proraženy vznosné nádrže. Mužstvo na kaolském letounu se nyní bilo s obnovenou nadějí. Na přídi stál Kulan Tith, a obklopen rojem svých nejvěrnějších, statečně odolával úporným útokům zelených hord.

*Thuria* se snesla zcela nízko nad kaolské letadlo. Kaolští pod vedením svých důstojníků se chystali k nalodění, když vtom nová mohutná salva z pušek zelených mužů zdecimovala jejich sporé řady a zasáhla bok *Thurie*, kde byly umístěny nádrže s paprsky.

*Thuria* se zakymácela jako poraněný pták, a nejistě kolísajíc z boku na bok, klesala neodvratně dolů. Thuvia se sice snažila obrátit příd' letadla ještě jedenkrát do výše, chtějíc odvrátit hrozící katastrofu, leč podařilo se jí tímto manévrem pouze zmírnit náraz letadla při dopadu na zem. Poškozený stroj spočinul těsně vedle kaolské lodi.

Když zelení netvoři spatřili, že na palubě *Thurie* jsou pouze dva bojovníci a jedna žena, vyrazili z hrdel pustý, triumfální řev, zatímco ze rtů Kaolianů se vydral zklamaný vzdech.

Zelení válečníci obrátili nyní svoji pozornost k padlému letadlu, domnívajíce se, že jeho posádku snadno přemohou a z jeho paluby pak lépe ovládnou kaolský křižník.

Kulan Tith, vida útočící roje zelených hord, napřímil se na svém můstku a varoval hlasitě vůdce malého letounu, který mu neohroženě přispěl na pomoc.

„Kdo je tak odvážný a obětuje svůj život pro Kulan Titha?“ volal. „Dosud nikdo nebyl na Barsoomu svědkem tak hrdinného sebeobě-

tování!“

Zelená horda se sápala na bok *Thurie*, když vtom se z její přídě rozvinul prapor Carthorise z Helia - byla to odpověď na Kulan Tithův dotaz. Nikdo z posádky menší lodi však neměl času všimnout si účinku této zprávy na Kaolské, neboť měli na své vlastní palubě plné ruce práce.

Kar Komak stál u pušky, kterou obsluhoval, a rozšířenými zornicemi zíral na útočící zelené hordy. Carthoris, vida jej nečinného, již se začal obávat, že v nejkritičtějším okamžiku bude právě tak bezpáteřným jako Jav nebo Tario.

„Kar Komaku - muži!“ zvolal na něj. „Vzpamatujte se! Vzpomeňte si na slavné doby dávných lotharských mořeplavců. Bojujte! Bojujte, muži, tak jako dosud nikdo nebojoval! Nezbyývá nám než bít se a zemřít v boji.“

Kar Komak se obrátil k Heliumitovi s ponurým úsměvem na rtech.

„Proč bychom měli sami bojovat proti tak hrůzné přesile?“ otázal se. „Znám lepší způsob - pohleďte!“ A ukázal po těchto slovech na schůdky vedoucí do podpalubí.

Několik zelených mužů se již vydrápalo na palubu, když se Carthoris ohlédl směrem, který mu Lotharian naznačil. Obraz, který zřely jeho zraky, naplnil jeho nitro svrchovanou úlevou a potěšením - ano, Thuvia z Ptarthu může být přece jen zachráněna. Z podpalubí *Thurie* se hrnul proud obrovských, hrůzně rozdivočelých lučištníků. Nebyli to lučištníci Tariovi nebo Javovi, klidní a rozvášní - byla to smečka rozlícených bojovných d'áblů, jež stvořil sám jejich velitel.

Zelení bojovníci se na chvíli ve zmatku a překvapení zarazili - leč ne na dlouho. A pak s divokým válečným pokřikem se vrhli proti podivným novým nepřátelům.

Děšť šípů však zdecimoval jejich řady. Ti, kteří se vydrápali na palubu *Thurie*, byli mrtvi jako první. Za okamžik byla plošina lodi pokryta nehybnými těly útočníků. Kar Komakovi lučištníci seskakovali přes zábradlí letounu a řádili jako divoké šelmy v řadách zelených hord.

Četa za četou hrnuli se lučištníci z podpalubí a kosili nešťastné zelené bojovníky. Kulan Tith a jeho Kaoliané zírali s vypoulenýma očima a nejsouce schopni slova na tisíce neznámých krutých váleč-

níků, kteří se rojili z malé prostory hrdinského letadla, jež mohlo pohodlně pojmout nejvýše padesát mužů.

Posléze zelení netvoři nemohli již déle odolat drtivému náporu přesily lučištníků. Zvolna ustupovali po okrové pláni. Lučištníci je pronásledovali. Kar Komak, stoje na palubě *Thurie*, se chvěl vzrušením.

Z plna hrdla vykřikoval válečný pokřik starých slavných dnů, kdy lotharští mořeplavci dobývali Barsoom. Povzbuzoval své šiky a udílel jim rozkazy. Když pak se jeho lučištníci vzdalovali stále více a více od *Thurie*, neodolal zápalu boje, seskočil z paluby na zem a hnal se za svými šiky, pronásleduje zelené hordy po mrtvém dně bývalého oceánu.

Zelení bojovníci mizeli v dálce za nízkými skalisky, která kdysi tvořila ostrůvky v moři. Jim těsně v patách hnali se lučištníci s Kar Komakem v čele. Jeho obří postava mezi nimi byla dobře vidět, jak mával svým krátkým torquasianským mečem, kterým byl ozbrojen, a povzbuzoval své bojovníky - výtvořily vlastního ducha - k vrcholným výkonům.

Když poslední z nich zmizel za skalisky, Carthoris se obrátil k Thuvii z Ptarthu a řekl:

„Mizející lučištníci lotharští mne něčemu naučili. Když splní svůj úkol, neobtěžují své pány svojí přítomností. Kulan Tith a jeho bojovníci vás již ochrání. Svými skutky jsem vám dokázal počestnost svých úmyslů. Sbohem!“ a pokleknuv, políbil lem jejího roucha.

Thuvia položila něžně ruku na Carthorisovu hlavu, jež byla schýlena před ní. A sladce se zeptala:

„Kam chcete jít, Carthorisi?“

„Za Kar Komakem, lučištníkem,“ odvětil Carthoris. „V boji nalezu zapomnutí.“

Thuvia si přejela dlaní oči, jako by chtěla odolat nějakému mocnému pokušení.

„Nechť se moji předkové nade mnou smilují,“ zvolala, „pronesu-li nyní slova, jež nemám právo pronést - nemohu však přihlížet, jak zmrháte svůj život, Carthorisi, principi Helia. Zůstaňte u mne, můj vládče! Zůstaňte u mne - miluji vás!“

Suché zakašlání je vyrušilo z důvěrného rozhovoru. Otočili se a viděli, že ve vzdálenosti asi dvou kroků za nimi stojí Kulan Tith,

jeddak Kaolu.

Chvíli vládlo trapné ticho. Posléze Kulan Tith ujal se slova. „Slyšel jsem bezděky vše, co se mezi vámi přihodilo. Nejsem tak pošetilý ani tak slepý, abych neviděl a nepochopil vaši vzájemnou lásku. Nejsem také tak pošetilý, Carthorisi, abych neocenil čest, kterou jste mně prokázal svým hrdinským činem, jímž jste mi zachránil život, přestože jste věděl, že právě tímto činem se zbavujete jakékoliv možnosti získat princeznu z Ptarthu pouze pro sebe.

Zbývá mně ještě jen ocenit vaši nevinnou ctnost, Thuvie, která držela vaše rty zapečetěny proti všem projevům vášně, neboť slyšel jsem, že vaše dnešní slova jsou prvými slovy lásky k čackému Heliumitovi. Neodsuzuji vás pro vaši svobodnou volbu. Spíše bych vás byl musel odsoudit, kdybyste byla vstoupila do manželství bez lásky se mnou.

Vracím vám vaši svobodu, Thuvie z Ptarthu,“ pokračoval Kulan Tith, „a prosím, abyste ji darovala tomu, v jehož srdci jste již zajata. A až zlaté límce sevrou vaše hrdla, pak uvidíte, že Kulan Tith první bude tasit meč na důkaz upřímného a věčného přátelství s novou princeznou Helia a Carthorisem, jejím královským chotěm!“

## Slovník mart'anských jmen a pojmů

*Aaanthor* - mrtvé město starobylého Marsu

*ad* - mart'anská stopa

*apt* - arktický netvor. Obrovské zvíře s bílou kožešinou a šesti končetinami, z nichž čtyři, krátké a silné, slouží k pohybu po sněhu a ledu; další dvě, vyrůstající dopředu z ramen po obou stranách dlouhého, mocného krku, končí bílými bezsrstými rukama, jimiž zvíře chytá a přidržuje kořist. Jeho hlava a tlama jsou podobné hlavě a tlamě hrocha, pouze po stranách spodní čelisti vyrůstají dopředu dva mocné rohy, poněkud se zakřivující dolů. Dvě obrovské oči rozprostírají se v ohromných oválných polích od temene lebky dolů po obou stranách hlavy až ke kořenům rohů, kteréžto přírodní zbraně tedy ve skutečnosti vyrůstají z nejnižších částí očních ploch, z nichž každá je složena z několika tisíc malých oček. Každé očko je vybaveno vlastním víčkem, netvor tudíž může libovolně zavřít tolik části svých obřích zrakových orgánů, kolik je třeba. (viz Pozemšťan vojevůdcem na Marsu)

*Astok* - princ Dusaru

*banth* - barsoomský lev. Divoká šelma potulující se v nízkých pahorcích, jež obklopují mrtvá moře starobylého Marsu. Je téměř bez srsti, má pouze velkou, štětinatou hřívu kolem mohutného krku. Dlouhé pružné tělo je nesené deseti mocnými tlapami, ohromné čelisti jsou vybaveny několika řadami dlouhých jehlovitých tesáků a tlama sahá až daleko dozadu za nepatrné uši. Má neobyčejně vystouplé zelené oči. (viz Bohové na Marsu)

*Bar Comas* - jeddak Warhoonů (viz Princezna z Marsu)

*Barsoom* - Mars

*bílé opice Barsoomu* - obávaní netvoři, obývající opuštěná města starobylého Marsu. Dosahují výšky asi patnácti stop, stojí většinou zpříma a mezi rukama a nohama jim vyrůstá třetí pár končetin. Tělo je lysé, pouze z hlavy splývá dlouhý štětinatý chvost. Oči jsou umístěny těsně vedle sebe, na rozdíl od zelených Mart'anů bulvy nevycházejí ven. Uši se podobají lidským, jsou však na lebce přirostlé poněkud výše. Ústa i zuby připomínají ústa a zuby afrických goril. (viz Princezna z Marsu)

*Brána jeddaků* - brána v Heliu

*calot* - barsoomský pes. Zvíře velikosti zhruba shetlandského poníka; má deset krátkých nohou. Jeho hlava se vzdáleně podobá hlavě žáby až na to, že čelisti jsou vybaveny třemi řadami dlouhých, ostrých špičáků. (viz Princezna z Marsu)

*Carrionské jeskyně* - systém sedmadvaceti vzájemně propojených slují pod ledovou bariérou, ohraničující oblast kolem severního pólu

*Carter, John* - pán Marsu

*Carthoris z Helia* - syn Johna Cartera a Dejah Thoris

*černí piráti Barsoomu* - muži šest a více stop vysokí. Mají ostře řezané, pohledné rysy, jejich oči jsou velké a souměrné usazené, nepatrné zúžení jim však propůjčuje poněkud prohnané a vychytralé vzezření. Duhovka je zcela černá, zatímco samotná oční bulva je dokonale bílá a průzračná. Jejich kůže má vzhled vyleštěného ebenu. (viz Bohové na Marsu)

*Dak Kova* - jed (později jeddak) Warhoonů

*darseen* - plaz podobný chameleónovi

*dator* - vůdce nebo princ Prvorozených

*Dejah Thoris* - princezna z Helia

*Desátý cyklus* - hodnost či úroveň zasvěcení mezi Svatými Therny

*Djor Kantos* - syn Kantos Kana; padwar Pátého utanu

*Dor* - nebeské údolí

*Dotar Sojat* - mart'anské jméno Johna Cartera, vytvořené z rodných jmen prvních dvou zelených náčelníků, které zabil

*Dusar* - mart'anské království

*dwar* - kapitán

*ersit* - druh kamene

*Gozava* - Tars Tarkasova zesnulá žena

*Gur Tus* - dwar Desátého utanu

*haad* - mart'anská míle

*Hal Vas* - syn Vas Kora, dusarského šlechtice

*Hastor* - město Helia

*Hekkador* - přízvisko Otce Thernů

*Helium* - říše děda Dejah Thoris

*Hortan Gur* - jeddak Torquasu

*Hor Vastus* - padwar helijského letectva

*Horz* - opuštěné město; barsoomský Greenwich

*Chrám odplaty* - soudní dvůr v Heliu  
*Illall* - město Okaru  
*Iss* - řeka smrti (viz Princezna z Marsu)  
*Issus* - bohyně smrti, jejíž příbytek se nalézal na březích Ztraceného moře Korus (viz Bohové na Marsu)  
*Jav* - Lotharian  
*jed* - král  
*jeddak* - císař  
*Kab Kadja* - jeddak Jižních Warhoonů  
*Kadabra* - hlavní město Okaru  
*kadar* - stráž  
*Kalksus* - transportní křižník pod velením Vas Kora  
*Kantos Kan* - padwar helijského letectva  
*Kaol* - mart'anské království na východní polokouli  
*kaor* - zdvořilý pozdrav  
*kanad* - mart'anský stupeň  
*Kar Komak* - odwar lotharských lučištníků  
*Komal* - lotharský bůh; obrovský banth  
*Korad* - mrtvé město starobylého Barsoomu (viz Princezna z Marsu)  
*Korus* - ztracené moře v Údolí Dor  
*Kulan Tith* - jeddak Kaolu (viz Pozemšťan vojevůdcem na Marsu)  
*Lakor* - thernský bojovník  
*Larok* - dusarský bojovník, zručný řemeslník  
*Lorquas Ptomel* - jed Tharků (viz Princezna z Marsu)  
*Lothar* - zapomenuté město  
*Marentina* - knížectví Okaru  
*Matai Shang* - Otec Thernů (viz Bohové na Marsu)  
*Mors Kajak* - jed menšího Helia  
*Notan* - dvorní psycholog Zodangy  
*Nutus* - jeddak Dusaru  
*odwar* - velitel nebo generál  
*Okar* - země žlutých lidí  
*Omad* - muž s jedním jménem  
*Omean* - podzemní moře  
*orluk* - černožlutě pruhovaný arktický netvor  
*Otec Thernů* - nejvyšší kněz náboženského kultu  
*Otz* - pohoří obklopující Údolí Dor a Ztracené moře Korus

*padwar* - poručík

*panthan* - žoldněr; voják Štěstěny

*Parthak* - Zodangan, který nosil Johnu Carterovi jídlo v podzemních kobkách Zat Arrrasových (viz Bohové na Marsu)

*Phaidor* - dcera Matai Shanga (viz Bohové na Marsu)

*Piedestal pravdy* - vyvýšené řečniště soudního dvora v Heliu

*pimalia* - nádherně kvetoucí rostlina

*Prostranství naděje* - ulička mezi sedadly soudního dvora v Heliu

*Prvorození* - černá rasa; černí piráti

*Ptarth* - marťanské království

*Ptor* - rodinné jméno tří zodangských bratří

*rostlinní lidé Barsoomu* - rasa obývající Údolí Dor. Stojí-li vzpřímeně, jsou vysocí deset až dvanáct stop; jejich ruce jsou velmi krátké a ohebné, utvářené po způsobu sloního chobotu; tělo je bez srsti, strašidelně modré barvy, s výjimkou širokého bílého pruhu, který obkružuje jediné vyčnívající oko, jehož zřítelnice, duhovka i bulva jsou mrtvolně bílé. Nos je tvořen rozedraným, zaníceným kruhovým otvorem ve středu prázdného obličeje, připomínajícím čerstvý průstřel po kulce, který dosud nezačal krváčet. Hlava nenese žádná ústa. Až na obličej je pokryta hustou spleť smolně černých vlasů osm až deset palců dlouhých. Každý vlas je silný jako velký rybářský červ. Trup, nohy i chodidla mají lidský tvar, avšak monstrózní proporce; chodidla jsou tři stopy dlouhá, velmi široká a plochá. Způsob obživy spočívá v tom, že svými zvláštními pažemi přejíždějí povrch drnů, pomocí břitvovitých spárů uřezávají křehkou vegetaci a vysávají ji ústními otvory, umístěnými v dlaních. Mají masivní ocas zhruba šest stop dlouhý, kulatý u kořene, kde se připojuje k trupu, zužující se do plochého, tenkého břitu na konci, který tvor vleče kolmo k zemi. (viz Bohové na Marsu)

*rudí Marťané* - nejvyspělejší rasa Barsoomu. Podobají se do nejmenších podrobností pozemským lidem; jejich pleť má měděnou barvu a vlasy jsou ebenově černé. (viz Princezna z Marsu)

*Sab Than* - princ Zodangy (viz Princezna z Marsu)

*sak* - skákat

*Salensus Oll* - jeddak Okaru (viz Pozemšťan vojevůdcem na Marsu)

*Saran Tal* - Carthorisův majordomus

*Sarkoja* - zelená marťanská žena (viz Princezna z Marsu)

*Sator Throg* - Svatý Thern Desátého cyklu  
*Shador* - ostrov v Omeanu, používaný jako vězení  
*silian* - slizký plaz obývající moře Korus  
*sith* - netvor podobný sršni. Lysý, velikostí herefordského býka. Vpředu má strašné čelisti a vzadu mohutné jedovaté žihadlo. Oči složené z myriád oček pokrývají tři čtvrtiny hlavy a dovolují zvířeti vidět zároveň do všech stran. (viz Pozemšťan vojevůdcem na Marsu)  
*skeel* - mart'anské tvrdé dřevo  
*sofad* - mart'anský palec  
*Sola* - mladá zelená žena  
*Solan* - vyšší státní úředník v paláci Salensus Olla  
*sompus* - druh stromu  
*sorak* - drobné domácí zvíře velké asi jako kočka; oblíbený mazlíček žen rudých Mart'anů  
*Soran* - princ a vrchní velitel letectva Ptarthu  
*sorapus* - mart'anské tvrdé dřevo  
*Sorav* - důstojník Salensus Olla  
*Starý Ben* (nebo *Strýček Ben*) - spisovatelův osobní sluha (černoch)  
*Svatí Thernové* - příslušníci mart'anského náboženského kultu  
*tal* - mart'anská vteřina  
*Tal Hajus* - jeddak Tharků  
*Talu* - odbojný princ Marentiny  
*Tan Gama* - warhoonský bojovník  
*Tardos Mors* - děd Dejah Thoris a jeddak Helia  
*Tario* - jeddak Lotharu  
*Tars Tarkas* - zelený válečník, náčelník Tharků  
*Thabis* - Issusin velitel  
*Than Kosis* - jeddak Zodangy (viz Princezna z Marsu)  
*Thar Ban* - jed zelených mužů z Torquasu  
*Thark* - město a jméno hordy zelených Mart'anů  
*Tykat* - kuň zelených Mart'anů. V kohoutku vysoký deset stop, se čtyřma nohama na každé straně trupu; plochý ocas, širší na konci než u kořene, při běhu drží rovně za sebou; tlama štěpí hlavu od čenichu až k dlouhému, masívnímu krku. Mimořádně jemná a hladká kůže tmavě břidlicové barvy je zcela prostá srsti. Zvíře má bílé břicho a nohy od ramen a kyčlí postupně přecházejí od břidlice po sytou žlut na chodidlech. Ta jsou měkká, bez drápů či nehtů. (viz Princezna z

Marsu)

*Thorian* - velitel nižších Thernů

*Throxus* - největší z pěti oceánů

*Thurdové* - zelená horda nepřátelská Torquasu

*Thuria* - bližší měsíc

*Thurid* - černý dator

*Thuvan Dihn* - jeddak Ptarthu

*Thuvia* - princezna z Ptarthu

*Torith* - důstojník stráží u nádrže pro ponorku

*Torkar Bar* - kaolský šlechtic; dwar Kaolské cesty

*Torquas* - zelená horda

*Trůn spravedlnosti* - stolec v soudním dvoru Helia

*Třída předků* - ulice v Heliu

*Turjun* - Carthorisovo krycí jméno

*utan* - vojenská jednotka o stu mužích

*Vas Kor* - dusarský šlechtic

*Warhoon* - obec zelených Mart'anů, nepřátel Tharků

*Woola* - barsoomský calot

*xat* - mart'anská minuta

*Xavarian* - helijská válečná vzducholod'

*Xodar* - dator Prvorozených

*Yersted* - velitel ponorky

*Zad* - tharkský válečník

*Zat Arrras* - jed Zodangy

*zelení Mart'ané* - obyvatelé vyschlých moří a mrtvých měst Barsoomu.

Mají olivově zelenou kůži, muži tmavší, ženy světlejší; šest okončetin, z nichž prostředního páru mohou střídavě používat buď jako nohou, nebo jako rukou. V dospělosti bojovníci dosahují výše patnácti stop. Oči mají na vnějších stranách hlavy, vyčnívající ven, takže se mohou zároveň dívat dvěma různými směry; duhovka je krvavě rudá, zornice černá a bulva oslnivě bílá, což jim dodává sverpého vzezření. Malé uši pohárovitého tvaru jsou umístěny poněkud nad očima, nos je tvořen pouhou podélnou rýhou uprostřed obličeje. Sněhobílé tesáky jsou abnormálně vyvinuté; spodní řezáky vyčnívají po tvářích vzhůru až do výše, kde lidé mívají oči. Rodí se z vajec ve speciálních inkubátorech, podobně jako ostatní mart'anské rasy. (viz Princezna z Marsu)

*Zilthad* - dator Issusiných stráží (viz Bohové na Marsu)

*zitidarové* - tažná zvířata podobná mastodontům

*zoda* - mart'anská hodina

*Zodanga* - město rudých Mart'anů, válčící s Heliem

*žlutí lidé Barsoomu* - obyvatelé arktických končin dálného severu.

Mají žlutou plec barvy zralého citrónu, muži nosí brady porostlé hustými černými vousy. Obývají vyhřívaná města, zastřešená krystalovými kupolemi. (viz Pozemšťan vojevůdcem na Marsu)



**Edice**  
**JOHN CARTER, PÁN MARSU**  
**Svazek IV.**

**Edgar Rice Burroughs**  
**THUVIA, DÍVKA Z MARSU**

Překlad Dr. Jirky Macáka z roku 1928  
s přihlédnutím k anglickému originálu Thuvia, Maid of Mars  
upravil, doplnil a slovník přeložil Ivan Beránek

Ilustrace Zdeněk Netopil

Obálka s použitím ilustrace Zdeňka Netopila,  
vazba a grafická úprava Pavel Štefan

Vydalo nakladatelství Paseka v Praze a Litomyšli  
roku 1997 jako svou 218. publikaci

Vydání druhé (v této úpravě první)

Redaktor Ivan Beránek

Technická redaktorka Jana Marešová

Sazba a reprodukce Boom, Praha

Tisk Bartošova tiskárna, Hradec Králové

ISBN 80-7185-128-0